

Herredsfogeder og skrivere

ved

Hornum herredsting

Nibe og Nørholm birketing

samt

Hornum-Fleskum herredsting

Aalborg 2006

Ole Færch

Herredsfogeder og skrivere
ved
Hornum herredsting,
Nibe og Nørholm birketing
samt
Hornum-Fleskum herredsting.

© Ole Færch.

Forlag: Ole Færch, Aalborg.

Tryk: Book Partner Media A/S, København.

Trykt i 100 eksemplarer.

ISBN 87-986657-6-8.

Forsidebillede:

Arnemagneanske Institut, Dipl. Danica X, nr. 6, 29. september 1533.

INDHOLDSFORETGNELSE

FORORD	4
HORNUM HERRED TIL 1687	7
Herredsfogeder i Hornum herred til 1687.....	7
Herredsskrivere i Hornum herred til 1687	31
NIBE BIRKETING 1545-1727	43
Birkefogeder i Nibe 1545-1727	43
Birkeskrivere i Nibe 1545-1727	52
NØRHOLM BIRKETING 1440-1687	57
Birkefogeder i Nørholm 1440-1687	57
Birkeskrivere i Nørholm 1440-1687	67
HORNUM-FLESKUM HERRED FRA 1687	68
Herredsfogeder i Hornum-Fleskum herred fra 1687	68
Herredsskrivere i Hornum-Fleskum herred fra 1687	86
LITTERATUR	89
UTRYKTE KILDER	90
FORKORTELSER	90
REGISTER	92

Forord

Ved udgivelsen af Diplomatarium Hornumense, tingsvidner, breve og andre dokumenter fra Hornum herred, Nibe og Nørholm birk 1216-1636 i 2004 var det oprindeligt min tanke at medtage et afsnit med personalhistoriske oplysninger om herreds- og birkefogeder og skrivere. Grundet det omfang, som bogen efterhånden antog, blev denne tanke dog opgivet, og det besluttedes at udgive dette afsnit særskilt, hvilket hermed sker.

For herreds- og birkefogeder og skrivere er for hver enkelt angivet embedsperiodens start- og slutår med bindestreg imellem, eller hvor disse ikke er kendt da årstal for første og sidste fundne omtale, adskilt med komma. Nævnte tingsvidner, domme findes med mindre andet angives i Diplomatarium Hornumense, hvortil der henvises. Under hver enkelt person er gengivet aftegning af segl med dato på det dokument, hvorfra seglet kendes. Hvor intet andet angives, refererer dette til dokumenter i Diplomatarium Hornumense.

Fra perioden efter herredssammenlægningen 1687 er supplerende benyttet Julius Bistrups ”Fortegnelse over Retsbetjente i Jylland 1660-1847” i biblioteket i Det Nørrejske Landsarkiv, Viborg, Bog J 90, samt C. Heilskovs samlinger, Det Nørrejske Landsarkiv, H1(9)-25 og 27.

Teksten er skrevet i Microsoft Word 2000XP. Den benyttede litteratur og forkortelser fremgår af liste bag i bogen.

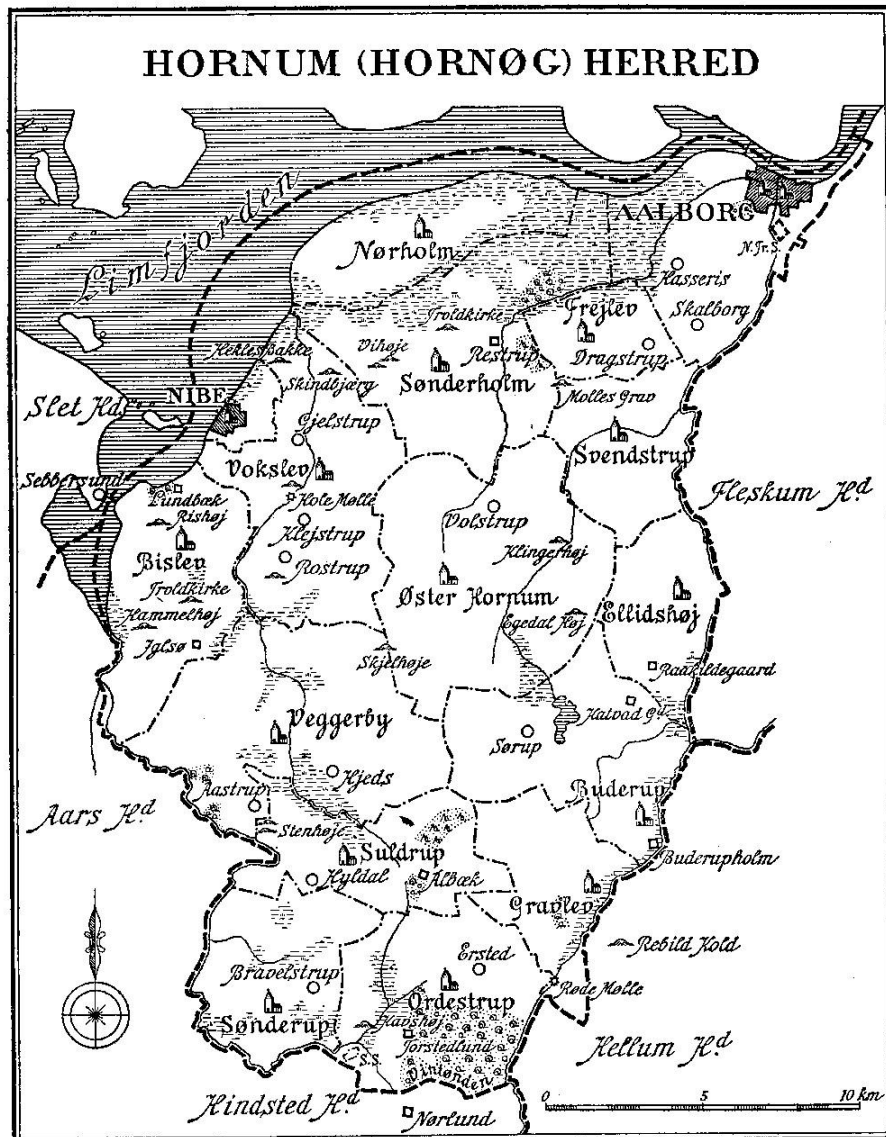
Udgivelsen sker med støtte fra Forskningsstyrelsen, støtteprogrammet for kultur og kommunikation, som jeg bringer min bedste tak.

Jeg takker min hustru Anna Marie Færch for omhyggelig korrekturlæsning.

Bogen tilegnes lokal- og slægtshistorikeren Hans Gjedsted, Støvring, i dyb taknemmelighed for hans mange bidrag til Himmerlands historie, herunder ikke mindst det utrolige arbejde, han har udført med uddrag af sager fra Hornum herredstingbøger, uden hvilket denne bog næppe havde set dagens lys.

Aalborg den 1. januar 2006.

Ole Færch.

Hornum herred, efter Th. Gravlund, Herredsbogen.

Fleskum herred, efter Th. Gravlund, Herredsbogen.

HORNUM HERRED TIL 1687

Herredsfogeder i Hornum herred til 1687

Niels Mikkelsen, 1429

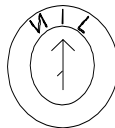
Niels Mikkelsen nævnes i en vidisse af 26.10.1442 af Aalborg rådstueting af Lyder Holk af Støvringgaards lovhævd af 13.7.1429 på Vestergaard i Vokslev sogn, Kalstrup og en mølle, udstedt til Helligaandshuset i Aalborg på begæring af Lyder Holks enke. Han er sikkert den Niels Mikkelsen, der 21.4.1455 var et af de 8 tingsvidner på Hornum herredsting.

Poul Jensen, 1445

Poul Jensen er kun fundet nævnt en gang nemlig 7.9.1445 i vidne af Hornum herred om Aalborg Helligåndsklosters ret til en gård i Torpe, dvs. Taarup, Vokslev sogn.

Niels (Jepsen) Wærre, 1453

Niels (Jepsen) Wærre er født senest 1410 og han døde o. 1462. Nis Wærre var herredsfoged 7.5.1453, da der udstedtes vidne om en gård i Torpe (Taarup, Vokslev sogn). Efterfølgeren Per Smed nævnes første gang 21.4.1455. Han er sikkert den Nis Werræ, der i vidne af Aalborg byting af 9.8.1445 nævnes som bymand i Aalborg og er sikkert identisk med Niels Jepsen, der 2.2.1454 var foged på Aalborghus. Denne er sikkert også identisk med den Niels Vare, der 1.6.1454 også nævnes som foged her.¹ Han var måske fra Vare ved Ribe eller Wærre i Grefve eller Karup sogn, Bjerge herred i Skåne.² Han er måske kommet til Aalborghus sammen med Erik Nielsen Gyldenstjerne, der 1434 var lensmand på Riberhus, men 1444 var lensmand på Aalborghus.

Niels Wærre, 1.2.1462

¹ Rep. II nr. 317 og 363, jf. Harry Christensen, Len og magt i Danmark 1439-1481.

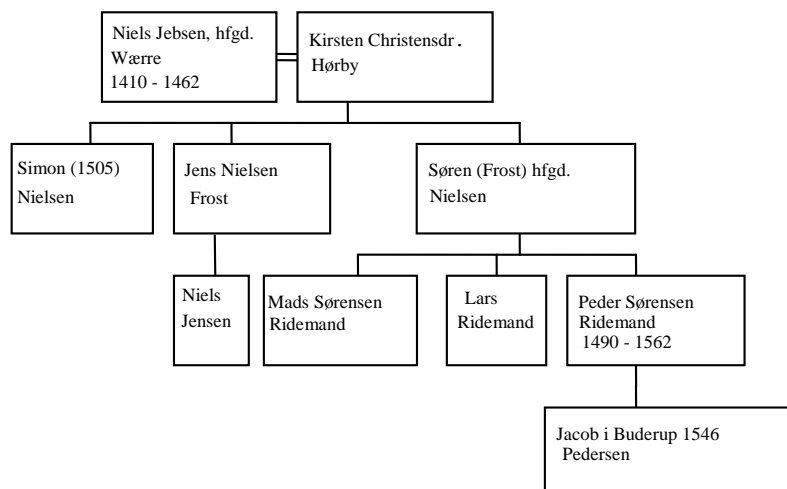
² Vare ved Ribe jf. J.P. Stenholm, Budolfi Kirke i Aalborg, s. 112.

Han er sikkert gået af som foged på Aalborghus o. 1455. Den 18.4.1451 nævnes Christen Michelsen (Tornekrannds) som foged på Aalborghus ¹ og 5.7.1456 var embedet overtaget af Hans Lærke, ² så Niels Wærres embedsperiode kan kun have været nogle få år. Niels Wærre har måske i en periode været både herredsfoged og slotsfoged på Aalborghus.

Hans funktion skal muligt ses i sammenhæng med, at Knud Henriksen Gyldenstjerne til Restrup netop på dette tidspunkt blev lensmand på Aalborghus, idet det ofte er set, at lensmændene benyttede herredsfogeder som slotsfogeder og delefogeder i herrederne, formodentligt for at kunne drage fordel af deres lokalkendskab i administrationen af krongodset og inddrivelse af skatter. Et sådant forhold ses i øvrigt også senere med Mogens Gøye som lensmand og Peder Sørensen Ridemand, Niels Wærres formodede sønnesøn, som herredsfoged og delefoged i Nibe.

Den 16.9.1455 vidnede Nis Werræ ved Aars herredsting i en sag om Torstedbro mølle. Han nævnes ikke her med titel, men møder sikkert som tidligere herredsfoged. Han er sikkert også den Nis Wærræ i Busted, der nævnes i tingsvidne 9.2.1456. I tingsvidne 23.6.1462 af Hornum herred nævnes Kirsten Christensdr. (Hørby) i Busted, enke efter Nis Worri, tidligere foged på Aalborghus. Det er sikkert hans enke, som da tilbageleverede Søgaard i Hjeds i Veggerby sogn til Helligaandsklosteret i Aalborg, som hendes mand uretmæssigt havde taget fra klostret. Søgaard blev der senere gjort krav på af herredsfoged Peder Ridemand, formodentlig en sønnesøn.

Niels (Jebsen) Wærre i Busteds slægt

¹ Rep. II, nr. 31.

² Rep. II, nr. 621.

I Danske Magazin, 5,4, s. 68 nævnes i Roskilde-bispens jordebog fra 1370 Nicolaus Wærræ, som kan være en slægtning. 1403 omtales en borger Niels Wærre i Malmø. (Rep. I, nr. 4558). 1404 omtales en borger Peder Wærre i Malmø. (Rep. I, nr. 4793). 1505 omtales en Simon Nielsen, der bekræftede, at Søgaard, som hans forældre havde givet Aalborg Hospital, skulle blive ved hospitalet. Det er sikkert en søn. Niels Wærres søn var formodentlig også den senere herredsfoged, Søren Nielsen i Volstrup.

Per Smed, 1455

Per Smed nævnes som herredsfoged 21.4.1455 i et tingsvidne om gods i Torsted og Aarestrup. Han er sikkert den Per Smed i Aarestrup, der nævnes i tingsvidne af 29.10.1487, givet Jon Viffertsen til Torstedlund, at den gård i Aarestrup, som Per Smed iboer, fik Jon Viffertsen af sin farfar, som også hed Jon Viffertsen, og at han havde haft gården ukæret i 50 år.

Gården, hvor Per Smed boede, var sikkert Ørnsgaard i Aarestrup, hvor der gennem generationer boede en familie med navnet Smed.¹

Jep Buddisen (Smed), 1461, 1480

Jep Buddisen nævnes 1.2.1461 i en lovhævd på Torstedlund. Mellem 1467 og 68 blev ”Jep Budison, uxor ejus Inghe”, altså Jep Buddisen og hans hustru Inge, optaget i Guds Legmes Lav i Aalborg.² Han er sikkert også den Jep Buddisen, der 19.7.1464 vidnede sammen med Claus Josepsen, foged på Aalborghus, Niels Jensen, foged på Hindsted herredsting, ridder Jens Madsen Munk af Visborg, Jeller Iversen, provst i Hindsted herred, Lars Pallesen af Rørbæk, Bertil Hørby og Poul Nielsen i Rostrup for Jon Viffertsen i Torstedlund ang. Gammelvads mølle.³

Ole Henriksen, den dag tingholder, udstedte 14.7.1477 tingsvidne, at Sønderholm og Frejlev sogne har ligget til Restrup fra Arilds tid, og Jep Buddisen har da af en eller anden grund måttet vige posten som herredsfoged. Jep Buddisen udstedte 7.2.1478 vidne om Jon Viffertsens enemærke kaldet Vintønden. Han udstedte 27.9. og 4.10.1479 tingsvidne om Torstedbro mølle og 6.11.1480 vidne om Rebstrup m.v. Han er sikkert den Jep Smidt (Smed), foged på Hornue (Hornum) herreds ting, der nævnes 1480 i tingsvidne om Drommerup og Drommerup fang, der omtales på rettertinget i Kalundborg.⁴ Han er sikkert den Jep Buddisen, der nævnes som tinghører 31.5.1484 og 19.3.1487.

¹ H&K 1934, s. 412.

² C. Nyrop, Danmarks Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen, Kbh. 1899, s. 665.

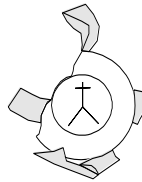
³ Rep. II, nr. 1766.

⁴ Danske Domme bd. 1, s. 109.

Jep Buddisen er måske i slægt med Budde Jensen i Hasseris, der nævnes 28.5.1487. Muligt er han bror til Peder Buddisen i Hasseris, der nævnes 11.8.1454¹ og 14.5.1472 og dennes broder, Lille Peder Buddisen og søster Inge Buddisdr., ~ Jens Laursen i Hasseris, † før 1505.² Flere personer hvori navnet Buddi indgår nævnes i Hasseris. Således Buddi Hagensen allerede 144?. I Lindbæk og Stemann, De Danske Helligåndsklostre, diplom nr. 123, 193, 318, og 463 om gods i Hasseris nævnes også flere med navn Budde.

Søren Nielsen, 1483, 1501

Søren Nielsen var selvejer og boede i Volstrup, Ø. Hornum sogn og havde sønnerne Mads Sørensen, Lars Sørensen og Peder Sørensen Ride-mand. Søren Nielsen nævnes første gang som herredsfoged 3.3.1483 og sidste gang 6.9.1501. Når man betragter patronym, lighed i segl, og tilknytningen til Søgaard, er han vel sandsynligt en søn af den tidligere herredsfoged Niels Wærre i Busted og Kirsten Christensdr. (Hørby).

Søren Nielsen, 6.9.1501

Efterfølgeren Jost Ibsen (Just Jebsen) nævnes første gang 14.4.1507, så Søren Nielsen er gået af på et tidspunkt mellem 1501 og 1507. Som tinghører nævnes 19.4.1507, 10.5.1512 og 7.6.1512 en Søren Nielsen, givetvis den gamle herredsfoged.

Han nævnes som herredsfoged i tingsvidner af 3.3.1483 og 31.5.1484 om Torstedbro mølle, 19.3.1487 om Haverslev kirkes endelskov, 28.5.1487 om Helligåndsklosterets lovhævd på Sørup, 29.10.1487 om en gård i Aarestrup, hvor en tidligere herredsfoged bor, 15.7.1490 om Topsgaards mark, Lyngbjerg og Aagaards byggested, 20.7.1492 om Helligåndsklosterets ret til en jord i Vokslev, 24.9.1492 om en eng i Hasseris kær.

Søren Nielsen var 1492 medunderskriver af et brev om en ager i Annerup. Han nævnes 15.7.1493 i tingsvidne om Topsgaards mark og Lyngbjerg, 9.12.1493 om skel mellem Rodsted og Torsted, 11.11.1499 i et vidne om Aalborg Helligåndsklosters ejendomsret til et byggested i Vokslev, 22.6.1500 i et tingsvidne om skel mellem Hornum og Aars herred, og ende-

¹ Rep II, nr. 388.

² RA, Håndskriftssaml. VI G nr. 54, biskop Jens Bircherods afskrifter vedr. Aalborg Helligåndshus.

lig 6.9.1501 i et tingsvidne om et bol i Aarestrup.

Søren Nielsen er formodentlig bror til den Jens Nielsen i Volstrup, Vokslev sogn, som 1447 skænkede en gård i Svenstrup til Aalborg Helligåndshus. Denne Jens Nielsen er formodentlig identisk med Jens Nielsen Frost, som 7.5.1453 ved mageskifte fik en gård i Torpe (Taarup) i Vokslev sogn mod den gård i Sørup, som han selv boede i.

1461 købte Aalborg Helligåndskloster af Niels Jensen i Volstrup en øde gård i Sørup. Niels Jensen var sikkert søn af omtalte Jens Nielsen Frost. Søren Nielsens søn, Peder, der blev kaldt Peder Ridemand, blev herredsfoged i Hornum herred. Søren Nielsens tre sønner, Mads, Lars og Peder Sørensen søgte at bemægtige sig en af Aalborg Helligåndshus' gårde i Sørup, men 1.9.1518 tabte de sagen på herredstinget. Senere blev de "venlig og vel forligte" med Helligåndshuset. Den gård, Mads, Lars og Peder Sørensen søgte at bemægtige sig i Sørup, var formodentlig den gård, som Niels Jensen solgte til Aalborg Helligåndskloster. De har ment, at han ikke kunne afhænde slægtens selvejergods til klosteret. Ud fra ovenstående får man antagelig den tavle over slægtsforbindelserne, som fremgår ovenstående under Niels Wærre. Om Søren Nielsens hustru vides intet sikkert. Hun var måske en Brun, hvilket kan være baggrund for, at Søren Nielsens søn Peder Sørensen Ridemand 6.5.1546 kalder sig Peder Ridemand Brun.

Just Jebsen, 1507

Han nævnes som herredsfoged i tingsvidne 19.4.1507 om Aalborg Helligåndsklosters besiddelse af Sørup. Han er uden tvivl den Jost i Lunden (Klæstruplund, Vokslev s.), der nævnes her 10.5.1512 og 12.8.1519 og Jost Jebsen, der nævnes 6.11.1519 og 8.11.1519. Hans bror var sikkert Jens Jebsen, der nævnes 11.9.1491 i Klæstruplund og 29.7.1492 sammen med Jens Eskesen sst. Jens Jebsen nævnes 11.7.1530 som "den tid foged i Hornum herred". De har sikkert delt Klæstruplund med Jens Eskesen. De var sikkert sønner af Jep Brun, der nævnes 1499, 1519 og 1520 i Ellidshøj og var herredsfoged o. 1529. Just's søn var sikkert Anders Jostsen, der nævnes 3.10.1549, 12.6.1550 og 16.1.1553. Han nævnes i Aalborghus lens jordebog 1562, Klæstruplund sammen med Jens Jostesen, sikkert en anden søn.

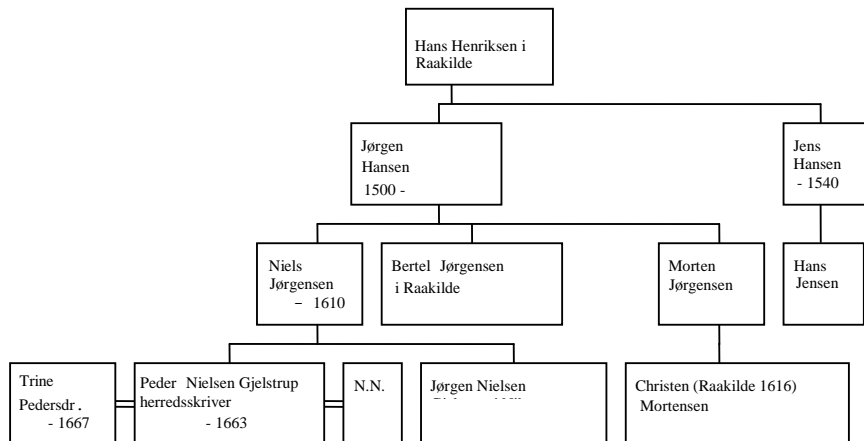
Jens Hansen, o. 1509 - o. 1529

Jens Hansen er formodentligt blevet foged omkring 1509 og virkede til omkring 1529. Hans søn Hans Jensen vidnede 11.12.1553 i en sag om skel mellem Nyrup og Sønderholm. Her nævnes, at det da var mere end 24 år siden, Jens Hansen gik af, og at han havde været herredsfoged i 20 år.

Jens Hansen nævnes 10.5.1512 i tingsvidne om 3 agre i Guldbæk mark. 7.6.1512 nævnes Jens Thamesen som herredsfoged - må vist være den samme - i et tingsvidne om jordegods i herredet. Omtales 9.11.1519 i

en lovhævd på Klæstruplund m.m. Jens Hansen i Moldbjerg nævnes 12.11.1519 sammen med Niels Elbæk i Hvanstrup som lovhøring for lensmand Hans Bartholomæussen Tolder i Aalborg i tingsvidne af Aars herred om lovhævd på kronens ejendom i Gislum herred.¹ Jens Hansen nævnes i tingsvidner af 1.8.1520 og 11.9.1525 om Aalborg Helligåndsklosters ejendomme i herredet. Han er muligt den Jens Hansen i Hornum, der 1526 blev optaget i Guds Legmes Lav i Aalborg.²

Jens Hansens slægt

Biskop Stygge Krumpen og flere andre gode mænd afsagde 1532 dom mellem Jens Hansen i Moldbjerg i Ø. Hornum sogn og biskop Jørgen Friis i Viborg ang. en gård i Frendrup mark, som tilhører Ø. Hornum kirke. Den nævnte Jens Hansen er formodentlig herredsfogeden. Gården er sikkert den gård ved Frendrup Nihøje, hvis gårdstomt i 1976 blev udgravet af Aalborg Historiske Museum (J. nr. 498). Hans Jensen i Moldbjerg vedgik 1533 at have en gård i Frendrup i fæste af biskop Jørgen Friis i Viborg. Det er sikkert sønnen, der har overtaget gården. I Aalborghus lens jordebog 1562 s. 133, nævnes under bidragsydere til lægskøer i "Vesterleg" såvel Jens Hansen som Hans Jensen i Moldbjerg. Den gård Jens Hansen havde i Moldbjerg er sikkert Vestergaard, hvor senere herredsskriver Niels Poulsen Kras boede, og denne gård fik efter alt at dømme tillagt jorden fra bispens gård på Frendrup Nihøje, der blev nedlagt mellem 1533 og 1562.

Jens Hansen i Moldbjerg nævnes 1534 i tingsvidne om præstegår-

¹ RA, C6 Adkomster Jylland, jf. Adkomstreg.

² C. Nyrop, Danmarks Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen, Kbh. 1899, s. 682.

dens toft og grund i Hornum, Stiftsbogen 1690. Jens Hansen i Moldbjerg i stævne 1535 Per Sørensen i Volstrup i Ø. Hornum sogn for lov, som han havde lovet ham, og ikke havde holdt ham skadesløs for, og havde danne-mænd til vidnesbyrd for. Per Sørensen er sikkert Peder Sørensen Ride-mand, Jens Hansens efterfølger som herredsfoged. Jens Hansen stævnedes 17.7.1540 ang. en indstening af en eng i Hasseris kær.

11.9.1525 nævnes en Jørgen Hansen som tinghører på Hornum her-reds ting. 24.9.1537 nævnes Jørgen Hansen i Raakildegaard som tinghører på Hornum herreds ting. Det er sikkert en bror til Jens Hansen. Jens og Jør-gen Hansen var formodentlig sønner af Hans Henriksen, der 1492 nævnes, som ejer af Raakildegaard i Ellidshøj sogn.¹ Jørgen Hansen mistede for-modentlig Raakildegaard i Klementsfejden, fordi han ikke kunne bevise, at han ikke var i ledtog med Skipper Klement.² Jørgen Hansen havde sønner-ne Niels, Morten og Bertel Jørgensen, der 1579 boede i Raakildegaard som kronens fæstere jf. kronens skøde af 26.11.1579 til Niels Jonsen Viffert til Torstedlund på gården.

Niels Jørgensen, der 1579 boede på Raakildegaard, boede sikkert se-ner i Nibe og var fader til herredsskriver Peder Nielsen Gjelstrup, † 1650, der boede i Gjelstrup og Jørgen Nielsen i Nibe.

Jep Brun i Ellidshøj, o. 1529

Ud fra registreringerne om forgænger og efterfølger og tingsvidne af 11.12.1553 vurderes, at Jep Brun i Ellidshøj kun var herredsfoged kort tid o. 1529, indtil der blev fundet en ny.

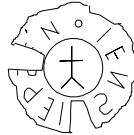
Han er sikkert den Jep Brun i Ellidshøj, der nævnes 11.11.1499 og 1519 som tinghører på Hornum herreds ting. Hans søn var den senere herreds-skriver Niels Brun i Ellidshøj, der vidnede 11.12.1553, at da hans fader Jep Brun var herredsfoged, var sandemænd tilsagt til et tov mellem Nyrup og Sønderholm, og han var selv som skriver tilstede. Se under herredsskrivere. Hans andre sønner var formodentlig ovennævnte Just Jebsen i Klæstruplund, herredsfoged 1507 og Jens Jebsen i Klæstruplund, herredsfoged 1530. End fjerde søn var måske Søren Jepsen i Volstrup 1546. Jep Bruns datter var må-ske gift med efterfølgeren Peder Sørensen Ridemand, der 1546 kalder sig Pe-der Ridemand Brun. og dette kan være forklaringen på lensmand Hans Blo-mes beklagelser i sagen med Peder Ridemand, hvor han ingen vegne kan komme, da sandemændene, der møder i sagen, alle er Peder Ridemands brød-re, svogre, måger og frænder. Lars Brun i Ellidshøj, der bl.a. nævnes 11.11.1499 og 24.8.1519 og Lille Jens Brun i Ellidshøj, der nævnes 6.9.1501, var sikkert slægtninge. Sidstnævnte måske identisk med nedenstående Jens Jebsen.

¹ Trap, s.1045.

² H&K 1944, s. 174.

Jens Jebsen, 1530

Jens Jebsen, den tid herredsfoged, Jens Jensen, Peder Sørensen og Terkild Andersen vidnede 1530, die Ketilli conf., at Ebbe Pedersen fik vidne af Anders Mogensen, Jacob Pedersen, Laurs Laursen, Knud Pedersen, Peder Sørensen, Terkild Andersen og Niels Jensen, at han kundgjorde noget om Jon Madsen til Torstedlunds gods. Han er sikkert Jens Jebsen, der 1491,92 nævnes i Klæstruplund og var sikkert søn af forgængeren.

1. Jens Jebsen, 11.7.1530

Peder Sørensen Ridemand, 1529, 1542

Peder Sørensen Ridemand, søn af herredsfoged Søren Nielsen, er første gang nævnt som herredsfoged 1.11.1529 i tingsvidne om Vestergaard i Klæstrup og sidste gang 1542. Efterfølgeren er første gang nævnt 24.9.1545.

Den 1.9.1518 blev der afsagt dom i hans og brødrenes strid med Aalborg Hospital om Sørup, at Sørup havde tilhørt hospitalet så længe, nogen kunne mindes. 1529 afsagdes dog dom, at den gård i Sørup, som Peder Ridemand hævdede, havde tilhørt hans forældre, tilhørte hospitalet. 1531 stævnedes Peder Ridemand i sag mellem Jachim Lykke til Østrup og Jon Madsen (Viffert) til Torstedlund. Han nævnes 8.9.1533 i lovhævd på kirkens og bispedømmets gods i Hornum herred. 1534 havde Peder Jensen, forstander for Aalborg Hospital, en strid med Peder Sørensen Ridemand, der under Grevens Fejde havde fået Topsgaard i Svenstrup sogn i pant. Da han ikke ville af med pantet, blev han dømt til at aflevere det. Peder Sørensen Ridemand nævnes i et tingsvidne af 27.7.1534 om Hornum præstegårds toft.

Under Klementsfejden flygtede Peder Ridemand sydpå til Randers, hvor den ved Lere ved Svenstrup slagte adelshær søgte at forsvare byen mod bønderne. Biskop Stygge Krumpen i Børglum bebrejdede i et krigsråd adelsmændene deres slette krigsførelse, og beklagede, at han ikke selv havde været med; thi da ville det nok være gået bedre. Til bispens praleri bemærkede adelsmanden Erik Banner, tørt "Havde I været med ved Leere havde I såmænd krøbet ind i Peder Ridemands bageovn" hvilken spydige emærkning var en ufin hentydning til, at biskoppen nogle uger før sammen med sin adelige vedsoverske Elisabeth Gyldenstjerne havde gemt sig i bageovnen på Voergaard, medens de oprørske bønder plyndrede gården.¹

¹ Jyske Saml. 5,5, s. 141.

Slaget ved Leere. Træskærerarbejde af Bernhard Jacobsen, Restrup

Jens Hansen i Moldbjerg - uden tvivl forgængeren som herredsfoged - stævnedes marts 1535 Peder Sørensen i Volstrup for lov han havde lovet ham. Laurs Pedersen i Åbenrå havde 1535 en sag for det kongelige retterting om gods efter broderen Anders Pedersen, der blev "slagen" dvs. dræbt i Aalborg, da kongens tropper angreb, mens Skipper Klement havde byen. Peder Sørensen blev senere på måneden stævnet for en regnskabsbog, han foreholdt ham med urette, og fik besked om at møde i Aalborg.

Mogens Gøye, rigshofmester til Clausholm, stævnedes 4.5.1537 Peder Ridemand, som tidligere havde været hans lokale foged, ang. to nedbrudte huse i Nibe og Peder Ridemands unkladelse af at aflægge regnskab for sild og penge, som han har oppebåret for Mogens Gøye. Peder Ridemand hævdede, at husene var nedbrudt under Grevens Fejde, men 12 mænd fra Nibe vidnede, at Peder Ridemand havde nedbrudt husene, borttaget stolper, bjælker og spær og solgt det til nogle mænd og kvinder for 51 mark. Under samme sag kom det også frem, at Peder Ridemand havde fået betaling af Jens Axelsen i Vokslev, Søren Madsen i Klæstrup og Esgil Sadhersen for at lade dem komme ud af det hærværk, de havde begået ved at nedbryde husene. Ved herredagsdom, Viborg 4.5.1537, frifandtes han vedr. nedbrydning af husene, da han beviste, at den var foretaget af almuen under Grevens Fejde, og at han havde forhandlet med gerningsmændene om erstatning. Hvad han havde oppebåret på sagsøgerens vegne, skulle han gøre regnskab for. Forbindelsen til Mogens Gøye stammer formodentligt fra perioden 1508-1516, hvor denne var lensmand på Aalborghus og dermed var Peder Ridemands overordnede.

Fra o. 1536-1542 havde Peder Ridemand et retssag om gods, han havde købt, nemlig en gård i Volstrup samt Mølgaard og tilliggende vandmølle. Mølgaard i Ø. Hornum sogn (kaldet Mølstrup og Møllerup møllested), lå under Restrup og 6.11.1519 tog fru Karen Bille, Henrik Knudsen Gyldenstjernes enke lovhævd herpå. Dette er bemærkelsesværdigt, eftersom Henrik Knudsen

Gyldenstjerne ikke var eneste arving efter forældrene, Knud Henriksen Gyldenstjerne til Restrup og Hilleborg Skinkel. Der var også søsteren Anne gift med Peder Bille til Svanholm, hvis børn var Maren Bille, gift med Jachim Lykke til Buderupholm, og Esge Bille. Ved skiftet efter Hilleborg Skinkel fik Anne Gyldenstjerne gården i Volstrup og Mølgaard, som Esge Bille efter hendes død 1521 arvede, mens Maren Bille fik del i Svanholm. Denne del byttede Jachim Lykke med gården i Volstrup samt Mølgaard, som han o. 1536 mageskiftede til Peder Ridemand. Efter at denne havde købt mere jord på den anden side af møllestedet og bygget en mølle, var han kommet i strid med Gabriel Gyldenstjerne til Restrup, søn af Henrik Knudsen Gyldenstjerne, om retten til møllestedet. Jachim Lykke skriver 18.1.1538 til Eske Bille, hvordan Gabriel Gyldenstjerne farer frem. Jachim Lykke havde byttet gods i Buderup, Støvring, Mastrup og Gravlev med gården i Volstrup og Mølgaard. Peder Ridemand opkrævede så sandemænd på bispen af Viborgs naboejendom, og vandt et stort stykke jord. Mølledammen nåede helt ind på Jachim Lykkes og bispens jord. Bispen stævnedes Peder Ridemand for kongen, men Peder Ridemand vandt sagen. Gabriel Gyldenstjerne kærede ikke afgørelsen, men kom efter nogen tid med sin "aldefaders" lovhævd på Møldrup og stævnedes Peder Ridemand til landsting, hvor Peder Ridemand dømmtes til at aflevere godset. Peder Ridemand stævnedes derefter Jachim Lykke for vanhjemmel og forfulgte sagen ved rigens kansler og fik medhold og ret til at kunne gøre udlæg i Jachim Lykkes gods, hvilket denne stærkt beklager i brevet.

Efter at have været for herredstinget var sagen 1.4.1538 for rettertinget, men blev udsat til den almindelige herredag. Joachim Lykke skulle da møde med skiftebrevet mellem Esge Bildes mor, Anne, og hendes broder Henrik Knudsen Gyldenstjerne, og Peder Ridemand skulle stævnes for retten for de vidner, han havde udgivet. Efter endnu et par breve 28.8. og 16.12.1538 mellem Jachim Lykke og Esge Bille og mægling ved Peder Ebbesen (Galt) slap Gabriel Gyldenstjerne Mølgaard mod at få et par af Jachim Lykkes gårde i Sønderholm. Hermed var problemerne dog ikke slut. Henrik Blome, lensmand på Hald skrev 19.6.1540 to breve til kongen. Han beretter, at Peder Ridemand i lensmanden på Hald, Henrik Rantzous tid med urette har bygget en mølle på en grund tilhørende Gabriel Gyldenstjerne. Denne har efter kongens befaling tiltaget nogle gode mænd, som har redet markskel og dømt møllen fra Gabriels grund. Peder Ridemand har nu udbygget møllen ud i kronens frie enemærke både ovenfor og nedenfor møllen og opkrævet sandemænd til at gøre tov om møllen og kronens mark. Da Henrik Blome erfarede dette, red han samme dag markskel sammen med gode mænd og dannemænd, som havde forstand på marken, og lod læse lovhævder og andre beviser, men kunne ikke komme nogen vegne, idet sandemændene mod lov og ret straks tilsvor Peder Ridemand den ager og eng, møllen var bygget på. Henrik Blome anmoder kongen om at udstede befaling til gode mænd, at de skal ride markskel og undersøge tovet, da sandemændene er Peder Ridemands brødre, svogre, måger og frænder.

Efter at Henrik Blome var fratrukket, afgjorde kongen i 1542 sagen i Viborg. Peder Ridemand fik arvelig ret til møllestedet, selv om opstemnin-

gen og flodemål breder sig ind på kronens og kirkens ejendom. Dog skulle han udlægge lige så god jord til kronen og kirken.

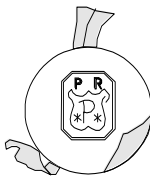
Sagen om Mølgaard var ikke den eneste ejendomstrætte, Peder Ridemand havde. 1540 måtte han besegle et genbrev, hvori han vedkendte, at han af Aalborg Hospital havde fæstet et bol i Svenstrup, som Søren Kristensen iboede, med tilliggende jord, som var Tops mark, og klostrets rettighed i Lyngbjerg og Svenstrup mark, som han havde pant i for 100 rinske gylden. 1545 tog hospitalets prior tingsvidner på, at han lovligt havde op-sagt Peder Ridemand m.h.t. det gods, han havde pant i eller havde til mageskifte med hospitalet, og at han tre gange på tinget havde bekendtgjort Peder Ridemand, at han ville indløse pantet i Topsgaard.

Prioren stævnedes 1546 Peder Ridemand ang. Topsgaard og bolet, som han stadigvæk ikke vil give fra sig igen, selv om hospitalet vil tilbagebetale lånet. Prioren fremfører, at kongen, da han sidst var i Aalborg, har befalet Peder Ridemand at aflevere godset. Peder Ridemand svarer, at han har udbygget og forbedret Topsgaard og vil have dette betalt, før han slipper gården. Om bolet fremfører han, at hvis kongen ikke var tilfreds med hans fæste og magelæg, ville han fratræde dette. Rettertingsdom 26.2.1546 lyder, at Peder Ridemand skal modtage sine penge for pantet, give Topsgaard tilbage til hospitalet og opgive fæstet af bolet.

Anders Christensen i Hyllested i Suldrup sogn stævnedes 6.5.1546 Peder Ridemand Brun, borger i Aalborg, for rettertinget ang. en mandebod efter hans broder Christen Christensen, som Jørgen Pughe slog ihjel. Af henvisning til en sag 26.2.1545 i herredagsdombogen umiddelbart før nærværende sag fremgår, at Peder Ridemand Brun er herredsfogeden i Hornum herred, som åbenbart også har været borger i Aalborg. Peder Ridemand har påtaget sig at være vedermålsmand efter den dræbte og har også modtaget en del af den aftalte mandebod, men har ikke gjort regnskab. Dommen lyder, at Peder Ridemand skal indkræve den resterende del af boden og gøre regnskab, mens Anders Christensen og hans slægt skal betale de udgifter, Peder Ridemand har haft.

1552 fik Iver Lykke til Buderupholm ved mageskifte med kronen Buderup gamle præstegård og en gård Søgaard, som Peder Ridemand havde opbygget. Søgaard er givetvis gården ved nordenden af Juelstrup sø.

Peder Ridemands segl kendes fra flere dokumenter og tilsyneladende i flere varianter, der kan dog også være tale om fejltolkning af de meget medtagne segl. Her gengives et af de mest intakte.

Peder Ridemand, 10.7.1531

Peder Ridemand er sidste gang fundet omtalt i Aalborghus lens jordebog 1562. Han står her som fæster af kronens gård i Volstrup, Ø. Hornum sogn, afgift 3 sk. leding, 2 skp. rug, 2 skp. byg, 5 skp. havre, 1 p. smør, 1 får hver 3. år, 1 lam, 1 gås med korn, 2 høns, 8 sk. galtpenge, 2 sk. sild, 2 kander honning, 8 hestes gæsteri. Han overtog sikkert gården efter faderen. Han nævnes første gang i Volstrup 1534.

Peder Ridemand er sikkert født o. 1490-1500, og han døde efter 1562. Om hans hustru vides intet. Efterfølgeren Jacob Pedersen i Borup i Buderup sogn, hvor Peder Ridemand selv ejede gods, formodes at være en søn. I Ellidshøj nævnes 1610 og 1615 Jesper Ridemand Brun, som var død 1619, hvilket kan tænkes at være en slægtning, måske en søn eller sønnesøn.

Jacob Pedersen, 1545, 1547

Jacob Pedersen i Borup, Buderup sogn, udstedte 1545 tingsvidne til Baltzer Maltesen Viffert t. Rebstrup, at denne lovligt havde fordelt Lars Jensen, Peder Sørensen, Jens Christensen, Mads Mortensen og Niels Pedersen i Sønderup for gæld.¹ Han nævnes i tingsvidne af 24.9.1545 om tilliggende til Michel Christensens gård i Bonderup. Han udstedte 1.1.1547 tingsvidne til Gabriel Gyldenstjerne til Restrup, at han lovligt havde ladet Jens Brand i Røde mølle fordele for gæld. Efterfølgeren nævnes første gang 30.9.1549 og forgænger Peder Ridemand sidste gang 20.6.1542, så embedsperioden har højst været 7 år.

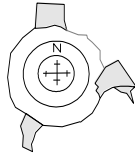
Han nævnes 1519, 1529, 1534, 1536 og 1537 som boende i Borup i Buderup sogn. Han er måske den Jacob Pedersen, der 24.5.1552 boede i Støvring, hvor han i hvert fald 1537 ejede en gård, se efterfølgende. Jacob Pedersen i Buderup fik 11.12.1536 det kongelige rettertings stadfæstelse på to pergamentsbreve. Det ene af Viborg landsting 15.8.1534 efter hvilket han var tildømt en gård i Støvring, da han ejede den største del deri. Det andet af Hornum herreds ting 15.5.1536 efter hvilket Søren Juul, Niels Juul og deres medarbejdere havde tilskødet Jacob Pedersen en fuld søsterdel i gården i Støvring.

Jacob Pedersen stævner efterfølgende Søren Andersen i Støvring vedr. denne gård. Ved herredagsdom afsagt 27.4.1537 på Viborg landsting tildømmes gården Jacob Pedersen, da han har de fleste parter deri, mod skæppeskyld til sagsøgte og andre parthavere efter samfrænders kendelse. Søren Andersens lovhævd på gården underkendes. 1546 blev Jacob Pedersen i Buderup stævnet af Margrethe Poulsdr. Fikkesen, enke efter Jacob Andersen Bjørn t. Vorgaard, ang. en lod i en gård i København, som hun havde købt af Peder Ebbessen (?Galt).²

¹ Diplomatarium Hornumense, 1545 (16).

² Københavns Diplomatarium IV, s. 520, jf. H&K 1930-32, s. 175.

Om Jacob Pedersens familieforhold kendes intet sikkert. Han formodes at være søn af Peder Ridemand, der ejede gods i Buderup sogn, hvor Jacob Pedersen selv boede. Hans segl, der kendes fra 3 dokumenter, adskiller sig dog tilsyneladende helt fra Peder Ridemands.

Jacob Pedersen
i Borup, 23.12.1549

Jacob Pedersen
i Borup, 27.3.1553

Christen Jensen i Suldrup 1549, 1577

Christen Jensen i Suldrup er første gang truffet nævnt som herredsfoged 23.12.1549 og sidste gang 26.8.1577. Han var gået af 6.7.1579, hvor Jens Christensen nævnes som herredsfoged, så embedsperioden kan længst have været 1545-79.

Christen Jensen i Suldrup er født o. 1505-10, og døde formodentlig o. 1577 og var gift med N.N. Justdr., datter af Inge Jepsdr. (Benderup) i hendes andet ægteskab med bonden Just Mortensen i Suldrup. Hans hustru var efter alt at dømme død før 1562.

Christen Jensens, 31.7.1562

Christen Jensen var efter alt at dømme af den adelige slægt Pig, formodentlig sønnesønnesøn af Jens Pig til Pigsgaard, i Nørbæk sogn, Viborg amt. Christen Jensen stævnedes 19.4.1537 landsdommer i Viborg, Christen Sommer til Gerndrup (Gjennerup, Gjandrup), nu Fussingø, for kongens retterting i Aalborg og tiltalte ham for en broderlod i en gård i Nørbæk, kaldet Pigsgaard. Den 4.5.1537 var sagen igen for rettertinget i Viborg. Christen Jensen tildømtes sin part i gården, som han beviste ikke at have solgt eller afhændet til sagsøgte. Christiern Sommer henvistes til at tiltale de medarbejdere, der har solgt ham mere, end deres parter udgjorde. Christen Jensen nævnes første gang i Suldrup i forbindelse med ovennævnte retssag 1537. Han er måske kommet til Suldrup som foged for den senere svigermoder, fru Inger og/eller i forbindelse med ægteskabet med fru Ingers datter. 1556 vidnede Morten Jensen i Siem, at da han var Axel Juels køgemester, holdt hustru Inger i Suldrup og Chresten Jensen sammesteds 10 heste til gæsteri

og det samme i Oluf Munks tid. Der uden tvivl tale om Axel Juel til Villestrup, lensmand på Aalborghus fra 1536-1550, og efterfølgeren Oluf Munk. Vidnet skal vist forstås sådan, at fru Inger og Chresten Jensen har været sammen om en krongård,

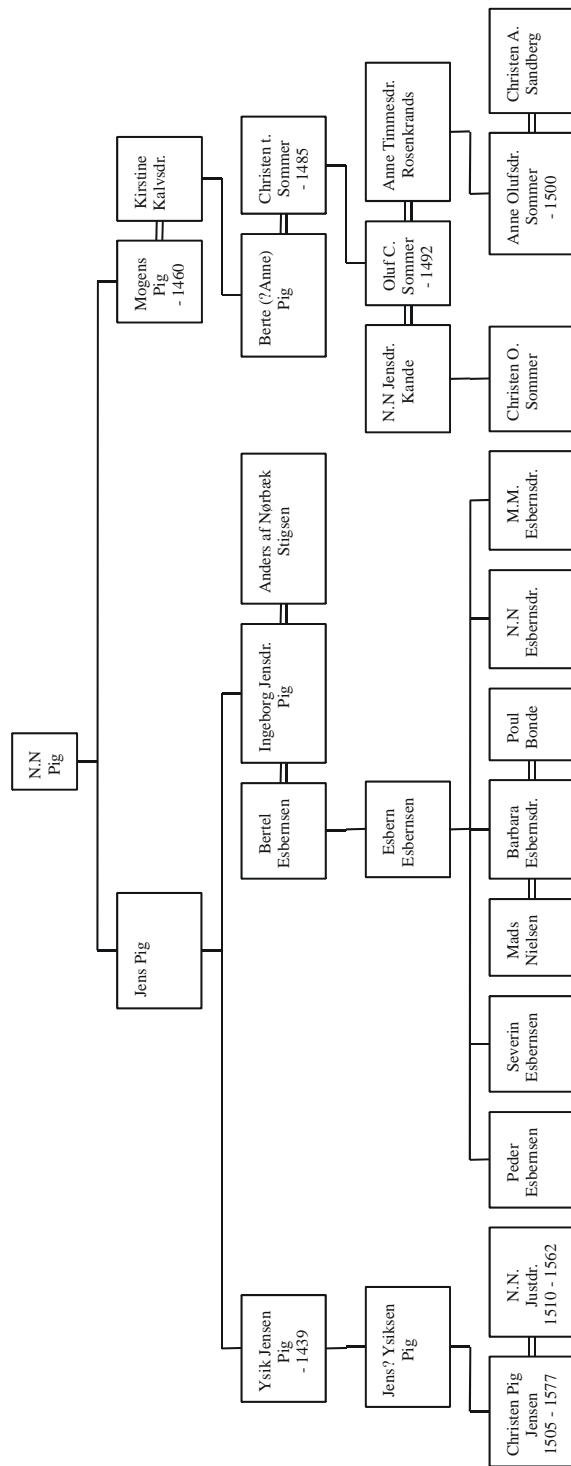
Den 2.4.1559 solgte arvinger efter fru Inger i Suldrup, som var død dette år, deres arveparter, som var dem tilfaldet efter deres kære moder og mormoder, i en gård Handest og en i Dyrby i Gassum sogn i Hald herred, til deres kære broder Bertel Hørby i Vesterris. (Vesterris i Bislev sogn). Godset solgte Bertel Hørby 21.6.1562 til Otte Brahe, til Knudstrup, lensmand på Aalborghus.

Den 31.7.1562 solgte Christen Jensen i Suldrup på sin egen og sine børn, Jost Christensen, Barbara Christensdr. og Anne Christensdr.s vegne, Jens Christensen i Svenstrup på egne vegne og Las Thamesen i Snorup på sin hustru Inger Christensdr.s vegne, deres arveparter efter fru Inger i Suldrup i den ovennævnte gård Handest og en i Dyrby i Gassum sogn i Hald til Otte Brahe, lensmand på Aalborghus.

Chresten Jensen nævnes 1562 i Aalborghus lens jordebog, Suldrup sogn og by: ”Christen Jensen, 3 sk. leding, 1 svin. Denne gord haver 8 Heste Gæsteri. Forne Christen Jensen quit, medens han er Herredsfoged”.

Christen Jensen stævnes 1562 af svigersønnen Peder Jude i Teglgård på sin hustru Anne Christensdr.s og medarvingers vegne, hvilket fremgår af den nedenfor refererede retssag fra 1570. Peder Jude kræver rebning af Suldrup mark og får omsider 1570 ret i, at rebningen er forkert, og hans hustru får derved mere jord tildelt. Forklaringen herpå må vist være, at fru Inger, der døde 1559 bl.a. har ejet Suldrup mark eller en del heraf. Ved fru Ingers død er jorden blevet fordelt som hendes øvrige gods og en del tilfalden Chresten Jensens hustru, hvis navn vi desværre ikke kender. 31.7.1562 ser vi så, at Chresten Jensen og de øvrige medarvinger sælger andelen i gården i Dyrby til Otte Brahe. Samtidigt ser vi af sagen i 1570, at der 1562 indledes sag om Suldrup mark. Det må være fordi Chresten Jensens hustru da er død, og hendes del af Suldrup mark da skal deles mellem hendes børn, heriblandt Peder Judes hustru. 7.5.1569 stævnedes Christen Jensen herredsskriveren, Christen Stub og hans søn Jens Christensen og øvrige børn med lavværg, fordi Chresten Stub uden lov og ret har sat sig i dommers sted i forbindelse med en rebning af Suldrup mark. Sagen er en udløber af ovennævnte sag, som Christen Jensen har med svigersønnen, Peder Jude i Teglgård i forbindelse med rebning af Suldrup mark.

Slægten Pig

29.7.1570 stævnedede Peder Jude i Teglgaard, Skørping sogn, herredsfoged i Hellum herred, svigerfaderen Christen Jensen i Suldrup, herredsfoged i Hornum herred, for sagsomkostningerne ved den ovenfor omtalte sag om rebning af Suldrup mark. Ved Hornum herreds ting har Peder Jude 24.6.1570 fået en æskning og et tingsvidne mod Christen Jensen om betaling af kost, tæring og brevpænge, som Christen Jensen har indanket for landstinget. Landstinget afgør, at Peder Jude ikke havde krav på at få sine omkostninger erstattet, da han ved rebningen havde fået mere jord, da han selv havde begyndt trætten, da parterne var blevet forligt, da de ikke havde været uden for landsdelen eller for rigens kansler, og da det ikke var sædvanligt at give kost og tæring i sådanne tilfælde.

Christen Jensen og N.N. Justdr. havde børnene, der alle er nærmere omtalt i min artikel i Personalthistorisk Tidsskrift 2003:2.:

1. Jens Christensen, efterfulgte faderen som herredsfoged, se nedenstående.
2. Inger Christensdr., formodentlig opkaldt efter mormoderen, fru Inger Jepsdr. (Benderup) i Suldrup. Hun var gift med Lars Thomsen i Snorup, en stor gård i Bislev sogn under Pandum. Han nævnes her 10.3.1546¹ og 1571. Faderen var sikkert Thames Jensen, 1520 i Snorup.² Inger Christensdatter levede 17.1.1587, hvor hun som enke fik lov til at beholde gården uden stedsmål, så længe hun ikke giftede sig.³
3. Barbara Christensdr., levede 31.7.1562. Navnet optræder også i slægtslinien efter Christen Jensens bedstefaders søster Ingeborg Pig, hvis sønndatter Barbara Esbernsdatter er med til at sælge det gods til Christen Sommer, som Christen Jensen beviste at være arving til og derfor vinder tilbage.
4. Just Christensen er sikkert næstældste søn, opkaldt efter morfaderen. Han er født efter 1544. Han nævnes 28.4.1580 som fæster af kronens gård i Suldrup, afgift 3 sk. leding, 1 brendsvin, 8 hestes gæsteri, da Anders Maltesen (Viffert) til Albæk fik skøde bl.a. denne gård.⁴ Gården har samme ydelse, som Christen Jensens havde 1562, og det er nærliggende at antage, at han er herredsfoged Christen Jensens søn, der har overtaget gården. Just Christensen nævnes 2.11.1590 som tingsvidne i sandemændsbrev om skel mellem Støvring, Mstrup og Juelstrup præstegårds marker.⁵
5. Anne Christensdr., formodentlig død før 1562, gift med Peder Jude, herredsfoged i Hellum herred, født o. 1520-25, død 1572-73. Han var foged på Aalborghus og fik 5.7.1556 brev på en gård i Skørping og 1.7.1567 livbrev på kronens gård Tersted (nu Teglgaard) i Skørping.

¹ Danske Magasin 4,44 s. 209. Kanc. Brevb.

² RA, C6 Adkomster Nørrejylland, 5. pakke, nr. 223.

³ Kanc. Brevb., s. 642.

⁴ Kronens Skøder.

⁵ NLA, Viborg bisp, C2-202, Buderup-Aarestrup-Gravlev kald 1590-1803.

Jens Christensen, 1579, 1600

Jens Christensen nævnes første gang som herredsfoged 6.7.1579 og sidste gang 1600. Efterfølgeren er første gang nævnt 1607. Jens Christensen i Svenstrup var efter alt at dømme søn af forgængeren, Christen Jensen i Suldrup. 14.10.1577 var han tinghører, og da var faderen endnu herredsfoged. 6.7.1579 var han selv herredsfoged. Jens Christensen var herredsfoged endnu 28.10.1600, hvor han nævnes i et vidne om degneboligen i Aarestrup. Hans søn var utvivlsomt efterfølgeren, Christen Smed.

Jens Christensen var 1562 i Svenstrup, myndig, og dermed født før 1544, men sikkert noget tidligere. Han er givetvis opkaldt efter farfaderen. I tingsvidne af 9.11.1562 om skel mellem Kirketerp og Veggerby mark nævnes, at Jens Christensen i Svenstrup den tid var i dommers sted til Hornum herredsting. Han nævnes 4.6.1576 i en sag ved Hornum herreds ting at have repræsenteret Erik Rud til Fuglsang, som 1574-77 var lensmand på Aalborghus. Jens Christensen i Svenstrup, herredsfoged, nævnes 1.6.1584 i herredsbøndernes fuldmagt til at underskrive hyldningen på Viborg landsting. Hans segl ses nedenstående. Der synes at være tale om samme segl, men tolkningen er varierende grundet seglens slidte tilstand. Initialerne i venstre segl skal formentlig tolkes som S(igilium) I(ens) C(hristensen).

Jens Christensen , 9.11.1562

Jens Christensen, 23.8.1585

18.6.1582 var Søren Christensen meddommer, efter Heilskovs forordninger sønnesøn af Per Sørensen i Annerup, der nævnes 10.5.1512 som meddommer. Ved en udlægsforretning 5.11.1603 i Mads Nielsens og Laust Lauridsens bo i Sønderholm nævnes, at Mads Nørgaard var i fogedens sted, da herredsfogeden da var stævnet, men det nævnes ikke, om han mødte for Jens Christensen eller den næste herredsfoged, Christen Smed.

Jens Christensen boede i Svenstrup. Han var før 1565 og endnu 1.6.1581 fæster af en mølle i Svenstrup sogn, som lå under kirken her og dermed under kronen, dvs. Aalborghus len. Dette fremgår af et brev fra lensmanden på Aalborghus, Bjørn Andersen (Bjørn) til Stenalt, til landsdommerne i Viborg, Palle Juel til Strandet og Malthe Jensen Sehested til Holmgaard. Lensmanden beder dommerne modtage brevviseren, herredsfoged Jens Christensen i Svenstrup, og hjælpe ham så meget, som ret er i anledning af, at han af kirkeværgen i Svenstrup afkræves højere landgilde af en mølle, der ligger under kirken, men som Jens Christensen i sin tid har fæstet af lensmand Otto Brahe. Anledningen til brevet er også, at Jens Christensen som følge af herredsfo-

gedembedet kan være forhindret i at møde ved landstinget. Møllen, som sagen drejer sig om, er uden tvivl Vestermølle i Svenstrup. Otto Brahe til Knudstrup i Skåne var lensmand på Aalborghus fra 1555-1567.¹ Den 14.10.1594 nævnes Peder Abildgaard i Bonderup som den tid dommer til Hornum herredsting.² Jens Christensens søn var utvivlsomt Christen (Jensen) Smed, herredsfoged, se nedenfor. En anden søn var formodentlig Jacob Jensen i Svenstrup, der omtales under Chr. Smed. Endelig var der endnu en søn, hvis navn ikke kendes, men som var død før 22.6.1616, hvor Søren Ibsen i Findstrup i Dall sogn, Fleskum herred, ved Viborg landsting stævnedede Christen Smed i Svenstrup ang. kautionsforpligtelse, som han havde pådraget sig for sin afdøde broder. Sagen blev opsat af ikke angivne grunde.

Christen (Jensen) Smed, 1607, 1611

Christen Smed nævnes som herredsfoged i Hornum herred i 2 perioder. I første periode nævnes han første gang 2.2.1607 og sidste gang 16.9.1611. Forgængerer er sidste gang nævnt 20.10.1600, så Christen Smeds første periode kan være startet omkring dette tidspunkt. Lars Nielsen Kras nævnes første gang 22.2.1613 som herredsfoged, og Christen Smed er da gået af på et tidspunkt mellem 1611 og 1613. Lars Nielsen Kras nævnes sidste gang 5.9.1629, og herefter nævnes Christen Smed igen 12.4.1630 og 12.8.1630.

Herefter nævnes Peder Gundersen som herredsfoged, første gang 28.5.1632. Dette skal sikkert forstås sådan, at det har været vanskeligt at finde en egnet herredsfoged og den gamle, erfarne Christen Smed er blevet bedt om at stå for embedet igen, indtil der blev fundet en ny.

Når man erindrer, at en søn meget ofte fulgte faderen i embedet som herredsfoged og ser på navneopkaldelsesregler og lighed i bomærker, er der ikke megen tvivl om, at Christen Smed var ældste søn af formanden Jens Christensen og opkaldt efter farfaderen, Christen Jensen i Suldrup.

Christen Smed, 8.2.1608

Christen Smed i Svenstrup nævnes 1597, 1608 og 1614 i Aalborghus lens regnskaber, Stiftsjordebog, som ejer af kirken i Ellidshøj.

I Aalborghus lensregnskab 1603-04, Svenstrup, nævnes, at en gård, som Christen Smed iboede står øde. Dette er sikkert udtryk for, at Christen

¹ NLA, Viborg landsting, irettelagte dokumenter, B24-124, nr. 56.

² NLA. Udtagne breve nr. 1246, fra G142-1, Torstedlund godsarkiv.

Smed er flyttet til en større gård da han blev herredsfoged, sikkert Svenstrup Vestermølle. Han nævnes i Aalborghus lens jordebog som fæster af en kronens gård i Svenstrup 1616-34. 1626-27 nævnes han 2 steder i jordebogen, det ene sted sammen med en Peder Nielsen. Søren Ibsen i Findstrup i Dall sogn, Fleskum herred stævnedes 22.6.1616 ved Viborg landsting Christen Smed i Svenstrup ang. kautionsforpligtelse, som han havde påtaget sig for sin afdøde broder. Sagen blev opsat af ikke angivne grunde.

Christen Smed i Svenstrup sagsøgte 18.1.1617 - altså efter at være fratrukket som herredsfoged - ved Viborg landsting Niels Christensen i Taastrup i Vokslev sogn, fordi han ikke havde betalt landgilde af gården, som han havde fæstet af Christen Smed. Sagen skal formodentlig forstås således, at der er tale om en gård, som Chr. Smed ejer, men der kan også være tale om en krongård. Niels Christensen henviser i sagen til, at han har været landsoldat. Sagen havde først været for Hornum herreds ting 19.2.1616, hvis dom Christen Smed appellerede. Landstinget dømte, at sagen skulle for herredstinget igen.

Christen Smed er født o. 1560 og døde mellem 25.4.1631 og 14.9.1633 i Svenstrup. 1634 ”stedte Niels Kras udi Svenstrup en gaard ibid., som Christen Smed afdøde”¹ Christen Smed var formodentlig gift to gange. Han anden hustru var sikkert Dorthe Andersdr., der nævnes 1660 i hovedskatten² med hendes formodede anden mand Niels Lauridsen Kras, se nedenfor. Børnene kendes gennem en sag, hvor Aalborgkøbmanden Jens Bang 14.9.1633 og 13.4.1635 stævnedes fru Helvig Kaas til Restrup ved hendes foged og lavværge, Anders Jensen i Binderup. I denne sag nævnes ”Christen Smed i Svenstrup, som vidner udi samme sag udstedt har, hans arvinger, Birgitte Christensdr., Kirsten Christensdr., Else Christensdr., Niels Christensen ibid., Gertrud Christensdr. i Lundby, Christen Christensen i Ooppelstrup hans datter Karen Christensdr., hr. Jacob i Sønderholm hans salig hustru Kirsten Christensdr. og hendes børn, Selger, Boell og Edel Jacobsdr., så og salig Villum Skrædders brødre og kvinder, Anna Thomasdr. og Johanne Christensdr. at møde, enhver med sin laugværge.”

Ud over de nævnte børn må Christen Smed i første ægteskab også have haft datteren Else, gift med Helle Christensen i Svenstrup. Niels (Lauridsen) Kras i Svenstrup og Helle Christensen i Svenstrup havde 23.1.1654 en sag ved Hornum herreds ting ang. arv, som Helle Christensens hustru Else Christensdr. kunne tilkomme efter faderen Christen Smed i Svenstrup, forrige herredsfoged.³ Niels Lauridsen Kras var formodentlig gift med Christen Smeds enke. Niels Lauridsen Kras var søn af herredsfoged Lars Nielsen Kras, som efterfulgte Christen Smed efter dennes første embedsperiode.

¹ RA, Aalborghus lensregnskab 1634.

² RA, Militære Regnskaber, IVd Nr. 40e. Mandtalsregnskab på den til Sivert Brokenhus indbetalte Hovedskat til Jul 1660 fra Aalborg og Viborg Stifter, Jens Langdahls afskrifter.

³ Hans Gjedsted, Hornum herreds tingbøger.

Lars Nielsen Kras, 1613, 1629

Lars Nielsen Kras (Kraas, Cras osv.) er første gang fundet omtalt som herredsfoged 22.2.1613 og sidste gang 5.9.1629. Han var søn af Niels Poulsen Kras, herredsskriver i Hornum herred og Anne Bertelsdr. af adelslægten Hørby fra Vesterris i Bislev sogn, og bror til Poul Nielsen Kras, birkefoged i Nørholm, gift med Maren Pedersdr. Kjærulf. Han boede 1604 i fædrengården Vestergaard i Moldbjerg, som han fæstede under kronen og nævnes fortsat her 1634-35 jf. Aalborghus lens regnskab. Mads Michelsen i Moldbjerg betalte 1610 stedsmål af en ½ krongård i Moldbjerg, som Lars Kras oplod ham, lensregnskab 1610-12. Han var død før 11.9.1637, hvor sønnen Niels Kras i Svenstrup repræsenterede sin mor Mette Andersdr. i Moldbjerg. Efter Torstensonfejden blev situationen for kronens fæstere opgjort på Hornum herredsting 11.11.1645. Mette Andersdr. sad da enke på gården. Hendes råling var afbrændt og avlen meget forringet. Hun fik landgilden nedsat en fjerdedel. Hanen, Lokahist. Arkiv, Ø. Hornum, 1996.

Børn:

- 1: Niels Laursen Kras, boede 11.11.1645 i Svenstrup, sikkert g. m. herredsfoged Chr. Smeds enke, nævnes 23.1.1654 i sagen med Helle Christensen som nævnt under Chr. Smed, nævnes 22.1.1655 i sag vedr. skifte efter søsteren Anne, g. m. præsten Niels Nielsen Stenberg i Ø. Hornum, byttede 6.4.1663 sin gård i Svenstrup med Mourids Nielsen i Vestergaard i Moldbjerg, der var gift med søsteren Karen. Nævnes endnu 6.6.1670 som tinghører på Hornum herreds ting.
- 2: Jørgen Laursen Kras, havde 1655 en salterbod i leje i Nibe og siges da barnefødt i Moldbjerg (Nibe tgb. 1665 fol. 35b), kaldes også Jørgen Laustsen Molbjerg, drev handel i Nibe og stævned 1663 en del debitorer, hvilket gentoges 1665.
- 3: Poul Laursen Kras, nævnes 9.1.1654, hvor broderen Niels Kras i Svenstrup gav arveafkald efter ham.
- 4: Anders Laursen Kras, nævnes 9.1.1654, hvor broderen Niels Kras i Svenstrup gav arveafkald efter ham.
- 5: Anne Laursdr. Kras, † o. 5.9.1671, ~1. Niels Nielsen Stenberg, præst i Ø. Hornum, † o. 1655, ~2. efterfølger Joen Jensen, † 6.2.1684.
- 6: Karen Laursdr. Kras, g. m. Mourids Nielsen, der indtil 1663 havde hendes faders gård, Vestergaard i Moldbjerg, men da byttede gård med hendes broder Niels Laursen Kras i Svenstrup.
- 7: Chresten Laursen Kras, nævnes 9.1.1654, hvor broderen Niels Kras i Svenstrup gav arveafkald efter ham.
- 8: Laust Laursen Kras, nævnes 9.1.1654 i ovennævnte arveafkald.

Lars Nielsen Kras, 4.8.1622

Christen Smed, 12.4.1630, 16.8.1630

Christen Smed blev i september 1630 stævnet for landstinget ang. en dom, han 16. august havde afsagt. Han nævnes i tingsvidne 12.4.1630. Har fungeret midlertidigt efter Lars Nielsen Kras, indtil en ny blev udnævnt.

Peder Gundesen, 1632, 1666

Peder Gundesen nævnes som herredsfoged 28.5.1632 og sidste gang 26.7.1666. Peder Gundesen var tidligere herredsskriver i Hornum herred, se der. Han er født senest 1597 og levede 23.8.1669 jf. tingsvidne i Viborg bispearkiv, Stiftsbogen 1690, sikkert søn af Gunde Jensen i Ellidshøj, der også var herredsskriver. Peder Gundesen gav 1615 stedsmål af den krongård i Ellidshøj, som Poul Pedersen fradøde.¹

Peder Gundesens hustru var efter folkeskatten 1660 Johanne Jacobsdr.² Hun var efter alt at dømme datter af Jacob Jensen i Ellidshøj. I hvert fald fæstede Peder Gundesen 1636 de tvende parter af den krongård Ellidshøj, som Jacob Jensens hustru senest i fæste havde. En Niels Jensen fæstede samme år tvende parter af en gård i Ellidshøj, som Peder Gundesen for 2 år siden havde fæstet.³ 1640 blev disse 2 parter af gården overtaget af Jens Jensen, sikkert Peder Jensens bror. Peder Gundesen nævnes 16.6.1645 sammen med Søren Jacobsen, Svenstrup, Niels Sørensen, Fløe, Jens Pedersen og Niels Jacobsen, Svenstrup, i arvesag vedr. gården i Svenstrup, hvor Jacob Jensen boede.⁴ De nævnte mænd er Peder Gundesens hustrus brødre og svogre og Jacob Jensen hans svigerfader. Jacob Jensen var sikkert søn af den tidligere herredsfoged Jens Christensen i Svenstrup og dermed broder til Christen (Jensen) Smed, der tidligere var herredsfoged.

Peder Gundesen, 28.5.1632

Peder Gundesen, 25.6.1635

I folkeskat 1660 nævnes Peder Gundesen, Johanne Jacobsdr. samt Oluf Nielsen og Anne Pedersdr. som fæstere af en gård i Ellidshøj.

Børn:

1. Anne Pedersdr., gift med efterfølgeren, Oluf Nielsen Munk.

¹ RA, Aalborghus lens regnskab, 1615-16.

² RA, Militære Regnskaber, IVd Nr. 40e. Mandtalsregnskab på den til Sivert Brokkenhus indbetalte Hovedskat til Jul 1660 fra Aalborg og Viborg Stifter.

³ Lensregnskaberne 1636-37.

⁴ Hornum herreds tingbog, Hans Gjedsted. H&K 1992, s. 19.

Oluf Nielsen Munk, 1667, 1680

Oluf Nielsen Munk, * o. 1600, † mellem 1.9.1679 og 27.9.1680, formodentlig søn af Niels Munk i Støvring, der 24.11.1645 ved Hornum herreds ting tiltaltes for at banke naboen, Søren Hjulmand,¹ ~ 1. Karen Mortensdr., datter af Morten Jensen i Lyngbjerggaard, delefoged for Aalborg Hospital, hvis søn Chr. Mortensen i Svenstrup var kronens delefoged i herredet. Dette synes at fremgå af en sag ved Hornum herredsting 6.2.1637, hvor Jens Poulsen i Binderup, Vokslev sogn, på vegne af sin hustru Mette Jensdr. stævner Christen Mortensen i Svenstrup, Søren Mortensen, Jens Jensen og Maren Mortensdr. ibid med lavværge samt Karen Mortensdr., gift med Oluf Nielsen i Støvring for Mettes arv efter hendes far og mor, som hun ikke havde fået, ”som hun skulle være tilfalden efter hendes sal. fader Jens Jensen, som boede i Lyngbjerggaard, og mente Jens Poulsen, at sal. Mortens Jensens arvinger burde bevise med afkald og skiftebrev, om hans hustru for sin arvelod at være tilfredsstillet eller også hendes arvelod både efter sin far og tvende søskende at forskaffe”.² Oluf Nielsen blev formodentlig anden gang gift med Anne Pedersdr., datter af herredsfoged Peder Gundesen, som han også efterfulgte.

Børn:

1. Peder Olufsen.
2. Inger Olufsd.
3. Johanne Olufsd.

Han fæstede 1630 ¼ part af en gård i Støvring efter Peder Sørensen.³ I 1650 overtog Jens Jensen i Støvring 2 parter af en gård efter Oluf Nielsen (Munk).⁴ Oluf Nielsen (Munk) fæstede 1658 en gård i Ellidshøj, som hans svigerfar Peder Gundesen oplod til ham.⁵

Oluf Nielsen i Ellidshøj førte 8.4.1661 ved Hornum herreds ting sag for en skrædder i Onsild. Han nævnes 27.4.1663 og 22.6.1663 på tinget i sager vedr. gæld. Han mødte 26.3.1663 for Ove Rosenkrands til Raakilde. 19.6.1665 nævnes Oluf Nielsen, Ellidshøj, i dommers sted på herredstinget. Den 31.7.1665 mødte han for amtskriver Mogens Willumsen og for Carsten Johansen, foged på Pandum, og mødte senere for begge.

Oluf Nielsen Munk blev 28.6.1667 udnævnt til herredsfoged og embedet blev konfirmeret 12.11.1670 (Julius Bistrup)

Han døde før 27.9.1680, hvor enken Anne Pedersdr. og hendes børn sagsøgte af arvingerne efter Mikkil Jensen, fæster af Annexgaarden i Bislev, senere ejer af Overgaard i Djørup, for en gæld på 124 slet daler⁶ iflg.

¹ Hans Gjedsted, Et lille bidrag til Støvrings historie, s. 24.

² Hornum herreds tingbog, afskrift, Poul Christensen, Lokalist. arkiv, Ø. Hornum.

³ RA, Aalborghus lens regnskab, stedsmål 1630-31, jf. Hans Gjedsteds afskrifter.

⁴ RA, Aalborghus lens regnskab, stedsmål 1650-51, jf. Hans Gjedsteds afskrifter.

⁵ RA, Aalborghus lens regnskab, stedsmål 1658-59, jf. Hans Gjedsteds afskrifter.

⁶ NLA, Hornum herreds tingbog 27.9. og 25.10.1680, jf. H&K 1998, s. 40.

Hornum herreds tingbog 1.9.1679 solgte Poul Ibsen Winther i Fløe, tidligere i Nøtten i Ferslev sogn, til herredsfoged Oluf Nielsen Munch i Ellidshøj sin part i den gård i Svenstrup, som sal. Søren Jacobsen, Maren Jacobsdr.s broder, fradøde, og som ham efter hans sal. fader Jacob, arveligen var tilfalden. Poul Ibsen Winther var gift med Maren Jacobsdr., ¹ Oluf Nielsen Munks anden hustrus faster.

Johan Clausen, 1680-1687

Johan Clausen, * o. 1620, † 1693 i Tyrrestrup, Bislev sogn, skifte 28.8.1693, ² sikkert søn af Claus Johansen i Nibe, hvis bror, Carsten Johansen, † 1667, var foged på Pandum. Claus Johansen flyttede til Hillerød. ³ Johan Clausen ~ 1. Else Otsdr., enke efter Laurids Clemmesen i Tyrrestrup, ~ 2. Susanne Hofmann, datter af den tyske købmand Jeremias Hofmann i Aalborg og Anne Gregersdr. Susanne Hofmann var første gang gift med kapellan i Nibe, Hans Lauridsen Resen, † 1671 i Nibe, søn af præsten i Vokslev og Nibe, Laurids Resen. Johan Clausen var 6.6.1670 ridefoged på Pandum og Lundbæk. ⁴ Johan Clausen udnævntes 14.6.1680 til herredsfoged. ⁵ Han boede 1693 endnu i Tyrrestrup. Johan Clausen drev betydeligt sildesalteri i Nibe. Han bekostede 1686 et altermaleri i Bislev kirke og 1688 kirkens dåbsfad. ⁶ Johan Clausen blev 26.11.1687 herredsfoged i det sammenlagte Fleskum-Hornum herred. ⁷ Han betegnedes da som den dygtigste af herredsfogederne i Hornum og Fleskum herred "saasom han formedlest hans skikkelighed, vederhæftighed og gode forstand, saavel af proprietærerne og herredsmændene, som ellers af os ved landstinget, til det bedste er bekendt og derfor vel merriterer disse herreder og vider at betjene". ⁸ Dog bestemtes, at birkefoged Knud Pedersen i Nibe skulle forblive i sit embede indtil sin død, og den af de to fogeder, der levede længst skulle overtage embedet for de sammenlagte ting. Om Knud Pedersen se under birkefogeder i Nibe. Efter Johan Clausens død blev Susanne Hofman gift med Sr. Mourids Mikkelsen, købmand salter og avlsbruger i Nibe. Hun nævnes 1695 som ejer af to bundgarnsstader på Nørrelåe og brugte selv det ene, mens det andet var fæstet af Chr. Hørtigkarl i Nibe. ⁹ Hun indleverede 13.5.1696 en liste over de bundgarnsstader, hun besad efter sin mand. ¹⁰

¹ Personal Historisk Tidsskrift, 1989, note 38.

² NLA, Nibe tgb. 1693 fol. 109, jf. C.Klitgaard, Nibe.

³ NLA, Nibe tgb., 1670. fol. 17 b og 71, jf. C.Klitgaard, Nibe.

⁴ NLA, Hornum herreds tingbog.

⁵ Heilskov.

⁶ Trap s. 1070. Hanen nr. 3/1992.

⁷ C. Klitgaard, Nibe s. 30, 133, 194, 280.

⁸ Jyske Saml. 5,2, s. 191, jf. Heilskov, NLA, Bog J90.

⁹ Holger Rasmussen, Limfjordsfiskeriet til 1825, s. 343.

¹⁰ Holger Rasmussen, Limfjordsfiskeriet til 1825, s. 304

Herredsskrivere i Hornum herred til 1687

Herredsskriverne var tillige byfogeder i Nibe i perioden fra 19.12.1727 til 16.7.1731 og var tillige byskrivere i Nibe fra 12.10.1731.¹

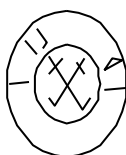
Peder Skriver, 1491

Den først fundne herredsskriver er Peder Skriver, der nævnes i sognevidne af Skt. Jost kirkegård i Nibe, søndag efter Vor Frue dag. Palle Pallesen, præst i Nibe, Lars Mogensen, Lars Jensen i Nibe, Anders Smed, Peder Skriver og Tord Gransse i Aalborg vidner, at beskeden svend Oluf Skriver fik et sognevidne af 12 dannemænd, som var Thames Andersen i Nibe, Anders Pallesen, Jens Smed, Jens Kiemp, Peder Madsen, Esge Farsen og Peder Skriver. Den nævnte Oluf Skriver kan være en tidligere herredsskriver eller skriver for et andet embede.

Niels Brun i Ellidshøj, 1525, 1534

Niels Brun er første gang fundet nævnt 12.6.1525 og kaldes her Niels Skriver. At denne er den samme som Niels Brun i Ellidshøj fremgår af tingsvidne af 11.12.1553. Niels Brun i Ellidshøj vidnede, at da hans fader Jep Brun var herredsfoged, var sandemænd tilsagt til et tov mellem Nyrup og Sønderholm, og han var selv som skriver tilstede på marken. Mester Jacob Krumpen var også selv der på marken for at drøfte med sandemænd, som Jacob Krumpens moder havde tilsagt til tov om skel mellem Nyrup og Sønderholm, og han havde da sagt, at hvis nogen af hans tjenere fandtes at bruge nogen jord øst for Brohøjsvads vej og øst og syd for de gamle skelsten mellem Sønderholm og Taarup, da var det på eget ansvar, og derpå fulgte mester Jacob Krumpen ham til Restrup til fru Kaas. Han må være den Niels Skriver, der nævnes 19.1.1534 i et tingsvidne ang. striden mellem Jon Madsen Viffert til Torstedlund og Peder Lykke om Sønder Døvelstrup.

Hans funktion kan længst have været til 1540, hvor efterfølgeren nævnes første gang.

Niels Brun 19.1.1534

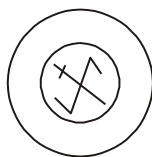
¹ Heilskov.

Michel Jensen i Gravlev, 1540, 1562

Michel Skriver i Gravlev er første gang fundet omtalt i en dom af Viborg landsting 17.7.1540, hvor han vidner om en lovhævd. Michel Jensen nævnes 21.9.1545 i tingsvidne af Hornum herred mandag før Sct. Mauritius dag, hvor Jacob Pedersen i Buderup, herredsfoged, Jens Hansen i Moldbjerg, Lars Christensen i Volstrup, Knud Christensen i Estrup, Niels Jude i Nibe, Niels Clemedsen i Veggerby og Michel Jensen i Gravlev vidner, at en gård i Bonderup, som Michel Christensen beboer, har haft lige del i Bonderup mark som alle de andre gårde.

Han nævnes 25.9.1547 i et sognevidne af Gravlev kirkegård, søndag før Mikkels dag, udstedt af Thames Jensen og Peder Poulsen i Gravlev, Lars Nielsen, Poul Nielsen og Peder Sørensen i Oplev og Michel Jensen i Borup, at den østligste gård i Borup, (Gravlev sogn vest for Buderupholm) hører til Buderup præstegård. Han nævnes 7.7.1561 i et tingsvidne.

Han nævnes 1562 i Aalborghus lens jordebog. Gravlev sogn, Borup, som fæster af en krongård. Han kaldes her Michel Skriver og gav da 2 sk. leding. Den 9.11.1562 nævnes han i tingsvidne af Hornum herredsting om skel mellem Kirketerp mark og Veggerby mark og kaldes her Michel Skriver. Det 10. segl på dokumentet er sikkert hans. Det er stort set identisk med segl anvendt af Laurids Jensen i Binderup Nedergaard, foged på Restrup. Også næsten identisk med Christen Nielsen i Hornum 12.10.1579.

Mikkel Jensen i Gravlev

Christen Skriver, 16.1. og 31.7.1553

Christen Skriver er fundet nævnt i to tingsvidner, nemlig 16.1.1553 om rebning af Sørup mark og 31.7.1553 om Jon Madsen Vifferts til Torstedlunds tingsvidne, at tyven Peder Andersen, Bertel Hørby i Vesterris' plovmand, under Grevens Fejde brød ind i hans brevskab og stjal eller ødelagde et gammelt sandemændsbrev på Sønder Døvelstrup, som han anmeldte fortsat at stå ved magt. Måske har han kun fungeret midlertidigt i Michel Jensens periode.

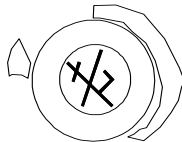

Christen Skriver 16.1.1553

Niels Skriver i Veggerby, 11.12.1553, 14.6.1556

Niels Skriver i Veggerby er første gang fundet nævnt i et tingsvidne af Hornum herred 11.12.1553, at Restrups ejer altid har været givet last og kære på Nyrups mænd, hvis de brugte jord øst for Brohøjvads vej. Han er måske den Niels Michelsen i Veggerby, der nævnes som fæster i dokumentet 1519 (3) om lovhævd på Aarestrup kirkes ejendom.

Han nævnes i et tingsvidne af 14.6.1556 af Hornum herred mandag før Vitus modesti, hvor Chresten Jensen i Suldrup, herredsfoged, Lars Thamesen i Snorup, Peder Jensen, Thames Laursen i Binderup og Niels Skriver i Veggerby vidner, at Jon Madsen (Viffert) har bedt sandemænd og præster granske en grøft, som fru Kirsten Lykke til Nørlund havde ladet grave i skoven fra kæret nord for Vintønden bæk. Når ovennævnte Michel Jensens funktionsperiode betragtes, kan det formodes, at også Niels Skriver måske kun har fungeret undtagelsesvist, fx ved sygdom.

Niels Skriver i Veggerby, 11.12.1553

Christen Stub, 7.5.1569

Christen Stub er kun fundet omtalt en enkelt gang, nemlig 7.5.1569, hvor Christen Jensen (Pig), herredsfoged i Hornum herred stævnedes herredsskriveren, Christen Stub i Svenstrup og hans søn Jens Christensen og øvrige børn med lavværge, fordi Chresten Stub uden lov og ret har sat sig i dommers sted ved en sag om rebning af Suldrup mark, som Christen Jensen har med svigersønnen, Peder Jude i Teglgård. Christen Stub er muligt identisk med ovennævnte Christen Skriver, og Niels Skriver har måske kun fungeret undtagelsesvist. Det synes at fremgå, at Christen Stub, da sagen om rebningen kom op, formodentlig i 1562, ikke boede i Hornum herred. Han er sikkert den Christen Stub i Aars, der nævnes i en mængde tingsvidner af Aars herred på denne tid, bl.a. 1582.¹

¹ NLA, Viborg Bisp, C-101, Stiftsbog I, Hornum, Fleskum m.fl. hrd., s. 689b.

Niels Poulsen Kras, 1571, 1581

Niels Poulsen Kras, * o. 1535, † mellem 30.5.1594 og 1604, hvor sønnen Lars havde overtaget gården i Moldbjerg, ~ før 1560 med Anne Bertelsdr. Hørby, † 1588, datter af Bertel Andersen Hørby i Vesterris i Bislev sogn og Karen Lauridsdr. af slægten Udsen. De er begravet i Ø. Hornum kirke. Deres gravsten er opstillet på nordvæggen i koret. Her er hendes våben afbildet som en ørn, mens hans viser et timeglas og herunder et dødningshoved. Hendes dødsår fremgår, mens hans ikke er indføjet.

Børn: Baseret på Pers. Hist Tidsskr. 1920, 7. r, IV, C. Klitgaard, Himmerlandske slægter, Optegnelser om familien Kras m.fl.:

1. Poul Nielsen Kras, * o. 1580, † o. 1649, birkefgd. i Nørholm, se her.
2. Margrete Nielsdr. Kras, * 15.., † 1647 i Nibe, ~ 1. Thomas Andersen (i Binderup?), ~ 2. Jakob Sørensen, * 15.., † 1633, brygger og brændevinsbrænder i Nibe.
3. Korfits Nielsen Kras, * 15.., † efter 17.1.1625, hvor han på Aalborg byting stævnedes Jocum Købke og Jens Andersen Vodskov for arv efter Fr. Maller til en datter. Fisker og fæster i Nørholm, stævnedes 21.11.1618 til landstinget for at sætte garn på for lavt vand, nævnes 6.10.1620 sammen med broderen Poul.¹ En søn Niels i Nørholm og Peder på Egholm samt en datter.
4. Maren Nielsdr. Kras, ~ Peder Kuri i Vesterris i Bislev sogn, † mellem 18.1.1617 – 8.9.1618.
5. Lars Nielsen Kras, herredsfoged i Hornum herred, se omtale her.

Han og hustruen fik 14.11.1560 livsbrev på kronens gård, Vestergaard i Moldbjerg, Ø. Hornum sogn,² nævnes 1562 i Aalborghus lens jordbog, afgift 12 sk. leding, 2 ørte rug, 2 ørte byg, 1 ørte havre, 3 pund smør, 1 får, 2 lam, 2 gæs med korn, 4 høns, 4 kander honning, 1 svin, 18 sk. galtpenge, 3 sk. sildepenge, 22 hestes gæsteri. Ydelserne er ca. 3 gange større end fx Per Sørensen Ridemands i Volstrup. 21.6.1562 var han sammen med Søren Ged, herredsfoged i Aars og Poul Jepsen i Dall, herredsfoged i Fleskum herred, vidne, da Bertel Hørby solgte en gård til Otto Brahe.³ Hans segl er også aftegnet af Klaus Gjerding, jf. Kgl. Bibl., NKS 4° 868.

Niels Poulsen Kras fik 23.12.1579 bestalling som herredsskriver med samme rente, som hans formænd havde haft, så længe han var duelig som herredsskriver.⁴ Han nævnes dog allerede som herredsskriver 18.6.1571 i tingsvidne om skel mellem Kirketerp og Hyllested mark, så måske er der 1579 tale om en fornyelse. Han er sidste gang fundet nævnt som herredsskriver 8.1.1581. 1584 nævnes Jens Skriver i Svenstrup

¹ Dipl. Hornumense.

² Kanc. Brevb., s. 464.

³ RA Privatark. perg., Bertel Andersen Hørby.

⁴ Kanc. Brevb., s. 797.

Niels Poulsen Kras, 21.6.1562

Niels Poulsen Kras, 18.6.1571

Lensmand Bjørn Andersen Bjørn på Aalborghus fik 8.1.1581 ordre om at undersøge Niels Kras' klage over, at landgilden af hans gård for nogen tid siden var blevet forhøjet med 14 heste gæsteri, 3 ½ kande honning, 1 får, 2 lam og andre små beder, og hvis den var sat for højt, skulle den nedsættes.

Den 30.5.1594 stævnes Niels Poulsen Kras i Moldbjerg i en sag, hvor Laurids Ebbesen til Tulstrup af slægten Udsen, stævner slægtninge ang. en gård i Sahl. Det var gods, som Niels Poulsen Kras' hustru havde arvet efter moderen.¹

Jens Christensen, 1584

I bøndernes fuldmagt af 1.6.1584 til at underskrive kong Christian IV's hyldning nævnes Jens Skriver. Der er antagelig den senere herredsfoged. Niels Smed var da i dommers sted.

Jacob Nielsen i Svenstrup, 1585, 1593

Jacob Nielsen er første gang med sikkerhed fundet omtalt 14.6.1585 og sidste gang 21.5.1593. Efterfølgeren er første gang fundet omtalt 21.10.1594. Jacob Skriver nævnes 14.6.1585 i tingsvidne af Hornum herred om markskel mellem Sørup og Hæsum og 20.9.1591 i vidne, at Jens Jensen i Lyngbjerggaard forbød Sørup mænd at føre mere end et læs tørv eller lyng til købstad om ugen. Jacob Skriver nævnes 21.5.1593 i et tingsvidne af Hornum herred, at der blev svoret borgere i Aalborg et fuldt ran over. Han nævnes 9.7.1593 i et vidne af Hornum herred givet Peder Skriver, prior i Aalborg Hospital, om markskel mellem Sørup, Estrup og Hedegaard.

Jacob Nielsen , 1.6.1584

¹ Kolderup Rosenvinge, Udvalg af gamle danske Domme, IV, s. 400.

Balter Thamesen, 1594, 1598

Balter Thamesen er første gang truffet som skriver 21.10.1594 i et synsvidne af Hornum herred om Hasseris å's opstemning ved Ny Mølle i Aalborg. Han nævnes 8.1.1598 i tingsvidne af Nibe birketing som skriver her. Han er givetvis også den "balther tuesen skriffuer", der nævnes 11.9.1598 som skriver i et tingsvidne af Hornum herred om en eng i Restrup kær. Efterfølgeren, hans søn, er første gang truffet 22.9.1604. Han har sikkert været skriver ved både Hornum herredsting og Nibe birketing. Han boede i Nibe og var sikkert død før 1629, hvor der ved Nibe ting 19.4.1630 blev taget tingsvidne ang. kronens fæstere i Nibe. Her anføres Balter Thamisøn øde. Hans søn var givetvis efterfølgeren, Poul Baltersen. Hans segl viser et ålejern, sikkert et vidnesbyrd om det erhverv, han havde ved siden af at være skriver.

Balter Thamesen, 8.1.1598

Poul Baltersen, 1604, 1611

Poul Baltersen var uden tvivl søn af formanden og boede som denne i Nibe. Han er første gang truffet i tingsvidne af 22.9.1604 af Nibe birketing og kaldes her Poul Skriver i Nibe. Han optrådte på vegne af Dorthe Jul til Lundbæk og forbød nogen at bruge hendes bundgarnsstader på Nørrelåe i Limfjorden ud for Nibe. Poul Skriver nævnes 11.1.1607 i vidne om øde gadehuse i Nibe. Han nævnes som skriver 2.2.1607 i tingsvidne af Hornum herred om øde gods i Støvring. Han nævnes herudover flere gange som herredsskriver, således 22.11.1607, 8.2.1608, 17.4.1608, 16.1.1609, 3.4.1609 og 30.10.1609. Han er sidste fundet omtalt 16.9.1611. I 1616 og 1617 træffes en ridefoged på Dronningborg med samme navn.¹

Poul Baltersen, 11.1.1607

¹ Bl.a. jf. Viborg landstings dombog 1616B 27.4.1616, s. 112r-114r og 250v-251v. dombøger 1616-1618, og Udvalgte Domme, Poul Rasmussen, s. 269.

Han stævnedes 24.9.1608 sammen med birkefoged Søren Pedersen til landstinget af Niels Pedersen i Nibe i forbindelse med en sag, hvor Niels Pedersens broder var blevet dødsdømt ved herredstinget 13. juni 1608.

Gunde Jensen, 1614, 1616

Gunde Jensen var skriver 24.4.1614 i tingsvidne af Hornum herred udstedt af Lars Kras i Molbjerg, herredsfoged, Jens Sørensen og Gunde Jensen ibid. Han boede da i Moldbjerg. 22.4.1616 er han medudsteder af et tingsvidne om øde krongods i Hornum herred. Han er sikkert den Gunde Jensen i Ellidshøj, der 1620 sammen med Christen Skrædder i Annerup nævnes som kirkeværger.¹ Han er formodentlig den Gunde Jensen, hvis krongård i Ellidshøj Jens Jacobsen 1631 fæstede, sikkert et udtryk for at Gunde Jensen da er død.² Denne Jens Jacobsen var sikkert søn af Jacob Jensen i Svenstrup, hvis datter blev gift Gunde Jensens søn Peder Gundersen, den senere herredsfoged. Gunde Jensen efterfulgtes efter alt at dømme af sønnen Peder Gundersen i Ellidshøj, der også senere var herredsfoged. En anden søn var formodentlig Niels Gundersen i Ellidshøj, der bl.a. nævnes 4.10.1624 i en sag om en stjålet stud.

Peder Gundersen, 1617, 1622

Peder Gundersen er første gang fundet omtalt som herredsskriver 19.5.1617 og sidste gang 28.10.1622. Han er første gang truffet nævnt som herredsfoged 28.5.1632. Han er formodentlig gået af som herredsskriver o. 1629-32, hvor han blev herredsfoged. Se omtale under herredsfogeder.

Christen Pedersen i Volstrup, 21.1.1622

Christen Pedersen i Volstrup nævnes 21.1.1622 i 2 tingsvidner, hvor han åbenbart var i skriverens sted. Efter patronymet kan han være søn af Peder Gundersen. Han fæstede sikkert 1620 den øde krongård, som Chr. Buus forlod.³

Lars Christensen Schiønning, 1623

21.3.1623 ses Lars Christensen Schiønning i Graarup i Aars herred som den sidstnævnte af fire udstedere af et tingsvidne på Hornum herreds-

¹ RA, Danske Kancelli B 184 d.

² RA, Aalborghus lensregnskab, stedsmål 1631, jf. Hans Gjedsteds afskrifter.

³ RA, Aalborghus lensregnskab, stedsmål 1620-21, jf. Hans Gjedsteds afskrifter.

ting, en plads hvor normalt herredsskriveren står nævnt. Formodentligt har han fungeret som herredsskriver midlertidigt på samme måde som hans søn, Chr. Laursen Schiønning i Graarup, der også nævnes som den sidstnævnte af fire udstedere af et tingsvidne af 5.9.1629 på Hornum herredsting

Christen Laursen Schiønning, 1629

Christen Laursen Schiønning i Graarup i Aars herred ses 5.9.1629 som den sidstnævnte af fire udstedere af et tingsvidne på Hornum herredsting, en plads hvor normalt herredsskriveren står nævnt. Formodentligt har han fungeret som herredsskriver midlertidigt på samme måde som hans far Laurs Christensen Schiønning i Graarup, der også nævnes som den sidstnævnte af fire udstedere af tingsvidne af 21.3.1623 på Hornum herredsting.

Peder Laursen, 1632, 1633

Peder Laursen er kun truffet i 3 tingsvidner. 28.5.1632 udsteder han vidne om øde gods i herredet og kaldes da Peder Laursen Schrifuer. Dette er sikkert udtryk for, at Peder Gundersen da er blevet herredsfoged. Han nævnes endvidere 18.2.1633 i et vidne om bønder, der var blevet så forarmede under fjendernes indfald i landet, at de ikke kunne betale landgilde. Han nævnes endelig 24.6.1633 i tingsvidne af Hornum herredsting, at bønderne efter kongens befaling havde lagt humlehuler, podet imper og sat pile, men at det ikke ville gro grundet tørke og jordens ufrugtbarhed.

Peder Nielsen Gjelstrup, 1636, 1650

Peder Nielsen, * o. 1600, † o. 1665, søn af Niels Jørgensen i Nibe, ~ 1. N.N., ~ 2. med Trine Pedersdr., der 1667 var hos sin svigersøn i Borup.

Børn af 1. ægteskab:

1. Anne Pedersdr., ~ med Hr. Christen Therkelsen, residerende kapellan til Aarestrup, Buderup og Gravlev, død 1672 i Borup annekspræstegård (Buderup), skiftet 17.6.1672 omtales detaljeret i Jyske Saml. 2,4, s. 411.
2. Maren Pedersdr., † før 1667 i Nibe, ~ før 1650 med Hr. Niels Pedersen Aalborg, præst i Nibe, † 1675. Arven efter hende stod hos hr. Niels Pedersen, og hun døde i præstegården.¹

Børn af 2. ægteskab:

3. Michel Pedersen Gjelstrup, der måske boede i Gjelstrup og blev herredsskriver i Hornum herred, se nedenstående.

¹ C. Klitgaard, Nibe bys hist. 1728, s. 276.

Han var allerede 15.3.1630 skriver ved Nibe birketing. 1630 fæstede han en halv gård i Gjelstrup efter Søren Christensen ¹ og 1635 et øde bol efter Chr. Nielsen ² Han omtales som herredsskriver i tingsvidne af 18.6.1636 til kronens delefoged, Christen Mortensen i Svenstrup, om bygfældighed på Ridemands mølle i Svenstrup. Den 22.2.1638 fæstede han en øde kronjord i Nibe efter salig Jacob Oufvad. ³ Han blev 20.10.1645 beskyldt for at referere en sag forkert. Han tog sin afsked 1.1.1650. ⁴ Efter matriklen 1664 var han fæster af en gård i Gjelstrup, tilhørende Jørgen Due til Halkær, htk. 3-5-2 2 4/7, landgilde 3-5-2-2 2/7, 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 svin, 6 mk gæsteri. Desuden fæstede han i Gjelstrup et bol under kronen, htk. 0-7-0-0, 1 svin, gæsteri 3 mk. 12 sk. og 2 td. havre, 12 sk. skatpenge. Peder Nielsen Gjelstrup udtalte på sit dødsleje til broderen Jørgen Nielsen i Nibe, at han frygtede, at der efter hans død skulle opstå tvist mellem hans børn om arven. Han havde kostet meget på sine børn undtagen på Mikkell, derfor skulle han have de penge, som reterede i arven efter Maren, og som hr. Niels skyldte. ⁵

Jens Andersen, 1650, 1657

Jens Andersen i Bonderup, herredsskriver, nævnes i Aalborghus lens jordebog 1650 og 1656-57. Han boede 1660 fortsat i Bonderup og nævnes da i folkeskatten med hustru Mette Christensdr. og børnene Anders, Niels Mette, Karen og Anne samt en tjenestedreng Kjeld Laursen og 1 tjenestepige Dorte Jacobsdr. ⁶ Han nævnes 1664 i matriklen som fæster af en gård under Aalborg Hospital, htk. 6-3-0-2 6/7. I matriklen 1688 nævnes Jens Andersen med samme hartkorn, men det nævnes, at halvdelen stod øde.

Michel Pedersen Gjelstrup, 1665, 1670

Michel Pedersen var søn af herredsskriver Peder Nielsen i Gjelstrup. Han fik 1667 frastjålet et bundgarn af Ole Hornsgaard og hans sønner i Nibe. ⁷ Han boede jf. C. Klitgaard i Gjelstrup, men er ikke her fundet nævnt som fæster. 1670 overlod han bestallingen til Chr. Andersen Brun mod en betaling på 100 slettedalere. ⁸

¹ RA, Aalborghus lensregnskab, stedmål 1631, jf. Hans Gjedsteds afskrifter.

² RA, Aalborghus lensregnskab, stedmål 1635-36, jf. Hans Gjedsteds afskrifter.

³ RA, Aalborghus lensregnskab, stedmål 1638-39, jf. Hans Gjedsteds afskrifter

⁴ C. Klitgaard, Nibe.

⁵ NLA, Nibe tgb. 1666 fol 8b, 1667 fol 162, 174b, 2. afdl. fol. 23 og 31, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁶ RA, Militære Regnskaber, IVd Nr. 40e. Mandtalsregnskab på den til Sivert Brokkenhus indbetalte Hovedskat til Jul 1660 fra Aalborg og Viborg Stifter, Jens Langdahls afskrifter.

⁷ NLA, Nibe tgb. 1667 fol 80 b, jf. C. Klitgaard, Nibe, s. 287.

⁸ C. Klitgaard, Nibe, s. 280.

Christen Andersen Brun, 1670, 1679

Christen Andersen Brun (Bøger?), * 1636 i Nibe, † 6.11.1679,¹ søn af Anders Sørensen Brun og Karen Christensdr. i Nibe, ~ Johanne Christensdr. Resen, død efter 1683, hun ~ 1. Christen Laursen Ged i Nibe.

Børn:

1. Anne Kathrine Christensdr., ~ Jacob Byrgesøn i København,

Han solgte 1658 sammen med søsteren Else en gård Nibe, som de havde arvet efter moderen, til brødrene Simon og Johannes Christoffersen Weidemann i Aalborg. Christen Brun var først håndskriver hos Valdemar Lykke på Grinderslev Kloster og var derefter regimentsskriver. To personer, der havde stået under ritmester Christoffer Frantz von Wintzein, vidner, at Christen Brun i Nibe var deres mønsterskriver i 2 år, indtil 11.9.1660, da hele regimentet blev afdanket i Holsten, og i den tid var han ikke borte fra kompagniet, men lå med det uden for Hamburg.² Tidligere havde Christen Brun opholdt sig i København. 1663 stævnedes han, der da var ugift og boede i Nibe, af Niels Mikkelsen, borger i København, til indløsning af et gældsbevis på 36 slettedaler samt renter, som han 1654 havde udstedt til velagtede Christian Frederiksen barnefødt i ”Braderup i Holsten 1 mil sønden for Tønder”, tjenende Jakob Nielsen i København som kældersvend i kælderen under borgmester Find Nielsens kælder. Chr. Frederiksen var blevet sin husbond en del penge skyldig, hvilke hans forlovere, bl.a. Niels Mikkelsen, havde betalt. Til gengæld havde de så fået fordringen på Chr. Brun. Denne gjorde gældende, at brevet var udstedt i hans umyndige år og kun ”udi et Skin udi Pestens Tid”, da han var syg og af sin gode ven Christian Frederiksen blev tilskyndet, at hvis han ved døden skulde afgå på dette fremmede sted, skulle Christian Frederiksen som hans kammerat og medtjener befordre ham hæderligt til jorden, og så kunne han gennem gældsbeviset få dækning for omkostningerne af Chr. Bruns fædreearv. Da Chr. Brun blev rask igen, havde Christian Frederiksen sagt, at gældsbeviset var bortkommet, og derfor udstedte han en revers til Chr. Brun, at gældsbeviset var ugyldigt. Reversen var bortkommet for Chr. Brun ”udi denne besværlige Fejdetid”, og han blev så dømt til at betale.³

Efter i en del år at have boet i Nibe, hvor han vist drev forretning med sild, blev han 1670 herredsskriver, konf. 17.9.1670.⁴ Han fik for 100 slettedaler den tidligere skriver, Michel Pedersen Gjelstrup, til at overlade sig embedet. Pengene lånte han af sin svoger, Hr. Niels Pedersen i Nibe.⁵ Han blev tillige 12.8.1678 birkeskriver i Nibe. Han synes i øvrigt at have haft økonomiske vanskeligheder og lånte bl.a. ofte penge og andet af Johan

¹ NLA, Nibe tgb. 1679, fol. 172, jf. C. Klitgaard, Nibe.

² NLA, Nibe tgb. 26.10.1667, jf. C. Klitgaard, Nibe.

³ NLA, Nibe tgb. 1663, fol. 61, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁴ NLA, Nibe tgb. 1670, fol. 27 b, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁵ NLA, Nibe tgb. 1672, fol. 55 f, jf. C. Klitgaard, Nibe.

Clausen i Tyrrestrup, foged på Pandum (1687) og herredsfoged i Hornum herred.¹ Johanne Resen var skrivekyndig og fik 1683 afkald af sin svigersøn, Jacob Byrgesøn i København, for den arv, hans hustru, Anne Katrine Christensdr. tilkom efter sin far, Christen Andersen Skriver.²

Peder Lauridsen Stub, 1679, 1687

Udnævnt 3.12.1679. Han var tillige birkeskriver i Nibe birk. Ved herredssammenlægningen 20.11.1687 fik han et godt skudsmål af landsdommerne: ”Den bedste til at Retten at betjene, saavel for han skriver en god Haand som ellers for hans Skikkelighed og Dygtighed og de andre skrivere derimod er af samme Kvalitet som deres Herredsfogeder (udygtige, vanvittige, uvederhæftige).” Han bekostede 1688 sammen med 12 andre Nibeborgere det vestlige pulpitur i Nibe kirke, hvor nu orglet står. Her ses hans portræt og herunder navnet P.L. Stub.³ Han nævnes sammen med hustru som fæster under admiral Chr. Bielke i kop- og ildstedsskat 1692.

Peder Lauridsen Stub, maleri på pulpituret i Nibe kirke.

¹ NLA, Nibe tgb. 1671, fol. 28, jf. C.Klitgaard, Nibe.

² NLA, Nibe tgb. 1683, fol 162b, jf. C. Klitgaard, Nibe, s. 279-81 og Historisk Tidsskrift 1925, 8,4. s. 136-38.

³ Kurt Nielsen, Søren Skovfo, Nibe Kirke. 1995, s. 63.

NIBE BIRKETING 1545-1727

Birkefogeder i Nibe 1545-1727

Lars Thamesen, før 1556

Den første birkefoged, der er fundet, måske den første i det hele taget efter at Nibe 1545 fik eget birketing, er Lars Thamesen i Nibe. Han blev 1558 af Jørgen Prip til Pandum stævnet til kongens retteting for at have holdt ulovligt byting.¹ Hvornår dette har fundet sted er ikke oplyst i sagen, men efter registreringerne om Just Farsen, jf. nedenstående synes det sandsynligt, at det må være før 1556.

Just Farsen, 1556, 1572

Just Farsen i Nibe, udstedte 1556 et vidne, som der henvises til i en sag 28.3.1573. Efter Nibe tingbog 1666 fol. 40 var han endnu birkefoged 1572.² Han medbeseglede 24.6.1561 et skøde fra Clemind Nielsen i Nibe til Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund på et hus og en salterbod i Nibe, ”vesten ved fjorden”, som er bygget på en jord, som tilhørte salig Søren Madsen i Nibe, men som Niels Jonsen nu ejer.

Jost Farsen
birkefoged i Nibe, 24.6.1561

Han nævnes 17.5.1562 i vidne af Nibe birketing om præsten i Vokslev og Nibes fri ret til brændsel i Harrild hede. 18.3.1570 nævnes han i tingsvidne af Nibe birketing, at Hans Barskier forbød nogen at bruge den jord og ejendom, som lå vest for Mads Pallesens hus i Nibe og ned til Limfjorden uden tilladelse fra hans husbond, Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund. 23.9.1570 blev han ved landsting stævnet af Christen Andersen i Nibe på egne og brødrene Niels Andersen i Grydsted og Jens Andersens vegne ang. hans dom om arv efter brødrenes halvbroder, Jesper Mogensen.

Den 28.3.1573 stævnedes Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund ved Viborg landsting birkefoged Just Farsen i Nibe ang. en dom han havde afsagt i en trætte mellem hans fader Jon Madsen (Viffert) og Erik Madsen i

¹ Dipl. Hornumense, 22.9.1558.

² C. Klitgaard, Nibe, s. 272.

Nibe om et hus i Nibe. Dommen lyder, at Jost Farsens dom er forkert, og at han må stå til regnskab herfor ved retten.

Jost Farsen er sidste gang nævnt 8.4.1592 i en sag ved Viborg landstings anlagt af høvedsmanden på Aalborghus, Ove Lunge til Odden, imod Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund og nogle husejere i Nibe. Omtalen her refererer dog til en periode før 8.4.1592. Den 5.12.1547 nævnes en Eske Farsen i Nibe, måske en slægtning.

Lars Pallesen, 1572

Lars Pallesen blev 27.5.1572 stævnet for kongens retterting af Niels Jonsen (Viffert) til Torstelund, der fik 15,10 og 5 dags breve over ham for hovedgæld og faldsmål, fordi han ikke har villet gøre udlæg og registrering for ham for 12 daler for kost og tæring på to rejser til Viborg landsting i en sag med ransnævninger. Han er kun fundet omtalt denne ene gang.

Anders Nielsen, 1588, 1589

Anders Nielsen er kun fundet omtalt én gang nemlig 2.8.1589, hvor han var stævnet for Viborg landsting ang. et vidne, han havde udstedt i en sag, hvor Peder Bloch i Gerholm havde stævnet Chresten Lauritsen Sur og hans hustru, Kirstine Jensdr. i Nibe i anledning af, at der var frastjålet Hans Ertmandt af København 120 daler, mens han boede hos Chresten Sur. Hans dom blev ophævet. Det fremgår af samme sag, at han også 31.5.1588 var birkefoged.

Laurids Nielsen i Grydsted, 1591, 1598

Laurids Nielsen, * før o. 1550, † efter 1611, søn af Niels Nielsen i Gjelstrup.

Børn:

1. Anders Lauridsen, fæster i Grydsted efter faderen, ~Anne Vognsdatter, datter af Vogn Jensen i Veggergaard.
2. N.N. Lauridsdr., var 1633 gift med Chr. Nielsen i Grydsted.
3. Kirsten Lauridsdr., var 1633 hjemme.
4. Anne Lauridsdr., opholdt sig 1633 i Gjelstrup.

Laurids (Lars) Nielsen var fæster af en krongård i Grydsted, og boede dermed ikke indenfor Nibe birk. Han er første gang fundet nævnt som birkefoged i et tingsvidne af 6.11.1591 af Nibe birketing udstedt i sag mellem kronen og Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund om hvorvidt de, der bor på kronens grunde i Nibe, er forpligtet til at lade sig indskrive i kronens jordebog og betale stedsmål og anden herlighed til kronen, uanset at de selv

har bygget husene og i en del tilfælde solgt dem til Niels Jonsen Viffert.

Lars Nielsen er første gang fundet nævnt 12.10.1579, da Chr. Pedersen, foged i Helligåndshuset i Aalborg, på Hornum herreds ting fik tingsvidne om sandemænds tov over Aastrup, Lyngsø, Kirketerp og Hyllested marker. Han var da ikke birkefoged. Han er sidste gang fundet omtalt som birkefoged 23.8.1598 i vidne af Nibe birketing om Christoffer Mikkelsen (Tornekran) til Lundbæks forbud mod fiskeri ud for Djørup og Holmager. Han var 23.8.1587 sandemand på Hornum herredsting, sikkert et udtryk for, at han på dette tidspunkt endnu ikke er birkefoged i Nibe. Den 3.8.1590 udgik kgl. åbent brev, at da birkefogeden i Nibe kun havde en ringe løn, skulle han indtil videre være fri for landgilde, ægt og arbejde og anden tynge af den gård, han beboede. Lars Nielsen i Grydsted nævnes i øvrigt i tingsvidner af 18.12.1591, 9.7.1593, 26.1.1594 og 2.4.1595, 14.2.1596 og 8.1.1598. Lars Nielsen og hans søn Anders Lauritsen nævnes 16.9.1611 i en sag om markskel mellem Grydsted og Tyrrestrup.

Lars Nielsen i Grydsted
birkefoged i Nibe, 6.11.1591

Lars Nielsen er uden tvivl den fæster, der år 1600 nævnes i kronens gård i Grydsted, og hans ydelse var da 1 tønne sild, 1 svin og 6 hestes gæsteri.¹ 1610 gav Anders Laursen i Grydsted - uden tvivl hans søn - 30 rdl. i stedsmål af den gård ibidm. ”som hans fader Las Nielsen hannem oplod”.² Han er født før o. 1550, jf. tingsvidne af 3. april 1598 om skel mellem Binderup og Gjelstrup, hvor han mindes 40 år tilbage i tiden.

Efter en sag ved Viborg landsting 2.3.1633 og 3.8.1633 ang. arv efter Peder Fisker i Nibes moder, Maren Nielsdr., som døde i Malmø, må det antages, at Lars Nielsen var søn af Niels Nielsen i Gjelstrup. Hans søster var den nævnte Maren Nielsdr. samt Anne Nielsdr., som var gift med Ytte Sørensen i Nibe. Hans søn Anders Lauridsen knyttede i øvrigt forbindelse til en anden anset slægt, idet han efter de to nævnte landstingssager var gift med Anne Vognsdatter, datter af Vogn Jensen i Veggergaard.³

Niels Pedersen, 1604, 1608

¹ Aalborghus lens jordebog.

² Aalborghus lensregnskab 1610-11.

³ Nibe tingbog 2.6.1632, jf. Holger Rasmussen, Limfjordsfiskeriet før 1825, s. 378.

Niels Pedersen er første gang fundet omtalt som birkefoged i et vidne af Nibe birketing 22.9.1604, hvor Niels Pedersen i Nibe, birkefoged, Christen Thyboe og Clemind Pedersen vidner, at Paul Skriver i Nibe fik et tingsvidne, at han havde forbudt nogen at bruge fru Dorthe Juel til Lundbæks bundgarnsstader på Nørrelåe. Den 14.9.1608 blev han stævnet af Søren Pedersen i Nibe på vegne af dennes broder Niels. Efter C. Klitgaard, Nibe, s. 272, var han endnu birkefoged i 1610.

Niels Pedersen
birkefoged i Nibe, 22.9.1604

Christen Madsen, før 1615, 1616

Christen Madsen, * senest 1580, † mellem 25.7.1636 og 16.9.1637 i Klæstrup. Om hustruen vides intet. Skifte ved Hornum herredsting 16. og 23.10.1637. Arv og gæld blev ikke vedgået.

Børn jf. skiftet og hovedskatten 1660¹ :

1. Mads Christensen i Tostrup. Han er muligt den Mads Muus, der nævnes med hustru, 1 søn, 3 døtre og 1 tjenestedreng i hovedskatten 1660 og i 1664-matriklen nævnes som fæster under Hans Friis: 1 gård Mads Christensen, 5-0-2-6/7 og hvis søn formodentlig 1688 nævnes som fæster under magister Hans Dinesen, Randers: Nr. 2, Niels Madsen, gl. htk. 5-0-2-6/7, ny 3-4-0-0.
2. Kirsten Christensdr.
3. Maren Christensdr., ~ Morten Nielsen i Tostrup, der 1660 nævnes i hovedskatten med hustru, 4 sønner og 1 datter, 1664 nævnes som fæster af en gård under Jørgen Seefelds arvinger, htk. 6-7-0-2 6/7.
4. Anne Christensdr., * før 1620 i Klæstrup, Vokslev s., † efter 1650, hvor hun omtales i en retssag sammen med børnene Sophie, Peder og Maren ~ Palle Pedersen i Klæstrup, * før 1615, † i Klæstrup 1673-80, overtog o. 1636 - vel ved giftermålet - svigerfaderens gård i Klæstrup.
5. Else Christensdr., ~ Jens Christensen i Sønderholm.

Christen Madsen var fæster af en krongård i Klæstrup, og han boede

¹ RA, Militære Regnskaber, IVd Nr. 40e. Mandtalsregnskab på den til Sivert Brokenhus indbetalte Hovedskat til Jul 1660 fra Aalborg og Viborg Stifter, Jens Langdahls afskrifter

således udenfor Nibe birketings retsområde. I jordebogen 1604-05 ses Michel Andersen, Søren Nielsen og Thomas Andersen. Christen Madsen nævnes første gang sammen med to andre fæstere, Hans Nielsen og Michel Andersen i Aalborghus len, pendingeskat Mortensdag 1610. Han nævnes i Aalborghus lensregnskab 1611-12, hvor han betalte sagefald for broderen Anders Madsen for brud på kirkeloven. Han nævnes flere gange o. 1615-16 at have været i dommers sted på Nibe ting. Dette fremgår af en sag ved Viborg landsting 20.1.1616, hvor han stævnes af Christen Pedersen i Nibe ang. nogle tingsvidner, Christen Pedersen havde erhvervet, og som Christen Madsen havde nægtet at forsegle, mens han var i dommers sted på Nibe birketing. Christen Pedersen havde krævet en uendelig landstingsdom af 2.12.1615, som omstødte 2 uendelige domme og en fordelingskendelse, han havde erhvervet over Christen Madsen, underkendt.

Samme dag, 20.1.1616, også på landstinget, stævnedes Christen Pedersen Chresten Eriksen i Nibe ang. nogle heste, han havde tøjret i Gjelstrup mark, som Christen Pedersen, havde fæstet. Christen Pedersen havde appelleret Nibe birketings dom af 16.9.1616. Dom: Efterdi Christen Pedersen ikke for Christen Madsen, som den tid var i dommers sted, har bevist Chresten Eriksens heste nogen skade ham at have gjort på eng eller korn, og Christen Madsen, fordi ikke har vidst at stede høring over Chresten Eriksen, kunne vi ikke kende hans ulempe derudinden at være.

Gården i Klæstrup blev 23.6.1626 skødet til Jens Juel til Lindbjerggård i Vestjylland, s.å. til Niels Friis til Krastrup, s.å. til Mogens Kaas til Støvringgaard og 1628 til Aalborg Hospital. Kong Chr. IV fik, til at lægge under godset Pandum, herligheden eller 1/3 af gården, en årlig afgift eller landgilde på 9 skp. rug, 1 ørte byg, 3 pd. smør og 1 fødenød. Aalborg Hospital fik bondeskylden eller 2/3 af gården med en årlig afgift på 1 skp. rug, 2 ørte havre og 1 svin.

Af sager ved Viborg landsting 17.2.1616 og 16.8.1617 ses Christen Madsen at have repræsenteret Fru Birgitte Brahe til Turebygaard i en drabssag på Nibe birketing og på landstinget. 14.2.1618 tilbageviste landstinget en sag til Nibe ting, hvor Christen Madsen var stævnet 23.9.1615. Sagsøgeren mødte ikke og Christen Madsen tilkendtes kost og tæring for turen til Viborg. 25.4.1636 stævnedes han af fogeden på Torstedlund, Knud Jensen, på Hornum herredsting for gæld fra 1630 på 4 slet dlr. 25.7.1636 blev han og svigersønnen, Palle Pedersen, udpantet for restancer til Aalborg Hospital. 15.5.1637 stævnedes han af kongens foged, Chr. Mortensen, ang. vurdering af landgilde.

Christoffer Holgersen, 1617

Christoffer Holgersen er fundet omtalt én gang, nemlig 23.2.1617, hvor han, birkefoged i Nibe birk, fik forleningsbrev på kronens part af korntiende af Nibe sogn, som er 2 ½ ørt byg, kvit og frit. Han har som også ovennævnte Christen Madsen formodentlig kun været en overgangsfigur.

Christen Pedersen, 1617

Christen Pedersen er kun fundet omtalt som birkefoged én gang, nemlig 4.12.1619, i en sag ved Viborg landsting. Det fremgår heraf, at han var birkefoged 13.12.1617, hvor han medvirkede ved fordeling af Ingvor Michelsen i Nibe. Han stævnedes 28.10.1621 til landstinget for en dom, han havde afsagt. Han var efter en landstingssag 2.8.1624 gift med Maren Nielsdr. og havde en datter Anne. Han stævnedes 18.6.1625 til Viborg landsting af præsten Laurids Michelsen Resen i Nibe, fordi han på Nibe birketing sammen med hustruen og sønnen Peder Christensen havde vidnet, at præsten krævede 1 rdl. for at begrave hans moder. Af en sag på Viborg landsting 2.3.1633 og 3.8.1633 synes det klart, at hans hustru var en søster til Lars Nielsen i Grydsted, tidligere birkefoged i Nibe, og at hans datter var gift med efterfølgeren Søren Pedersen, som han førte mange sager med.

Han var en person, der hyppigt nævnes på tinge. Han er formodentlig den Christen Pedersen Lieger (ligger), der nævnes 11.1.1607 i forbindelse med øde gods i Nibe, og han synes da at have lejet et hus af en broder. 25.6.1608 vidner han ang. Gunde Geds død. Den 20.1.1616 stævnedes han Chr. Madsen i Klæstrup ang. tingsvidner, denne nægtede at forsegle, mens han var i dommers sted på Nibe birketing. Den 20.1.1616 stævnedes han Chresten Eriksen i Nibe ang. heste, han havde tøjret i Gjelstrup mark, som han havde fæstet. Den 14.2.1618 stævnedes han Chr. Madsen for kost og tæring i deres sag, og samme dag Jens Jensen i Gjelstrup, der ikke havde overholdt et indgået fæstemål. Den 12.2.1620 stævnedes han Chr. Nielsen Siørup i Nibe og Chr. Madsen i Klæstrup i to sager. Den 18.6.1620 stævnedes Jørgen Brahe birkefoged Søren Pedersen i Nibe for kost og tæring i en sag med Christen Pedersen, hvilket må være udtryk for at Jørgen Brahe er hans husbond. Den 9.9.1620 er samme sag igen for landstinget. Den 29.10.1621 stævnes han for en vurderingsdom, han har krævet over Henrik Brun. Han stævnes 17.12.1621 for en vurdering, han har været med til at gennemføre over Chr. Madsens bo i Klæstrup. Den 28.9.1622 stævner han nogle mænd i Gjelstrup ang. deres vidne om, at han havde overfaldet Søren Nielsen (i Færke) i Gjelstrup og ødelagt hans plov, fordi han mente, at den pløjede i hans husbonds jord. Den 1.10.1622 er sagen igen for landstinget. Han stævnedes 22.5.1622 præsten Laurids Michelsen Resen, Maren Nielsdr. og hendes lavværge, som også hed Christen Pedersen, for ikke at have betalt landgilde til hans husbond, og sagen var igen for retten 2.8.1624. Den 29.6.1624 stævnedes han Thomas Pedersen, der har siddet i dommers sted og fravurderet ham penge i en sag med birkefoged Søren Pedersen. Den 5.11.1624 blev der gjort udlæg i hans bo for gælden, og 20.11.1624 stævnedes han igen Thomas Pedersen for dommen. Den 5.2.1625 indgik han forlig med Søren Pedersen, og samme dag er sagen om landgilde igen oppe, og den fortsættes 18.6. og 19.6.1625.

Søren Pedersen, 1618, 1649

Søren Pedersen er første gang fundet omtalt 15.8.1618 i en sag ved Viborg landsting 26.9.1618. Jens Juel til Kjeldgaard, der var forlenet med domprovstiet i Viborg, hvortil en del af Nørholm hørte, sagsøgte ved delefoged Poul Nielsen Kras, birkefoged Søren Pedersen og birkeskriver Jens Nielsen i Nibe, fordi de ikke havde villet udstede genparter af tingsvidner om et bundgarnsstade, der var erhvervet i en trætte, han havde haft med lensmand Mandrup Parsberg på Aalborghus. Ved et den 15.8.1618 udstedt brev, der var læst på Nibe birketing, dokumenteredes det, at Poul Nielsen Kras den dag og to gange tidligere havde æsket genparter af de pågældende tingsvidner, medens Mads Mortensen i Nørholm, der mødte på birkefogedens og birkeskriverens vegne, anførte, at genparterne for kort tid siden var leveret i huset hos Poul Nielsen Kras.

Han nævnes i en sag ved Nibe birketing 29.8.1618, hvor Thomas Lauridsen i Nibe havde sagsøgt Lydik Lydiksen Skrædder sammesteds, fordi han havde lavet et sametskørt til hans kone. Skørtet var ikke gjort så rigtigt, som det burde være. Han stævnedes 7.5.1625 Søren Bisgaard i Nibe, der da må have været i dommers sted på Nibe birketing, til Viborg landsting ang. kost og tæring i en sag, han havde med Christen Pedersen i Nibe. Han måtte flere gange vige sædet som birkefoged, formodentlig grundet inhabilitet. Således nævnes 12.2.1625 Thomas Pedersen og 25.4.1625 Søren Pedersen Bisgaard i dommers sted.

Han afgang fra embedet 31.3.1649 og tog da skudsmål ang. sin embedsførelse. Efter C. Klitgaard, Nibe, var han gift med Kirsten Madsdr., med hvem han havde en søn, Christen Sørensen, som 1653 boede i Nibe, hvor han var født, og da tog tingsvidne om sin fødsel, liv og levned. Han havde gået i Nibe skole og havde skikket og forholdt sig ærligt, kristeligt og vel i alle måder.¹ Efter ovenstående under birkefoged Christen Pedersen synes han dog også at have været gift med dennes datter.

Ingvor Michelsen, 1649-1663

Ingvor Michelsen, † januar 1665, begr. i kirken, den 4.3.1665 blev boet registreret,² ~ Maren Nielsdr., † efter 1665.

Børn:

1. Christen Ingvorsen, boede 1665 i Nibe og gav 2.2.1665 arveafkald.
2. Anne, der 1665 blev gift med Ole Christensen i Nibe.
3. Else, der længe før 1665 var rejst til Bergen.
4. Maren, gift med Niels Christensen Podemester i Nibe.
5. Karen, 1665 i Nibe, ugift.

Han er utvivlsomt den Ingvor Mikkelsen, der i Aalborghus lens jordbog 1617-18 ses som fæster af en gård i Nibe og skulle betale 1 tønne

¹ NLA, Nibe tgb. 153 fol. 18, jf. C. Klitgaard, Nibe.

² NLA, Nibe tgb. 1665, fol. 13, 74, 187 b, jf. C. Klitgaard, Nibe.

sild, men fik ½ tønne i afkortning.¹ Han er sikkert også den Ingvor Mikkelsen, der 1621 blev stævnet ved Viborg landsting af Anders Nielsen i Tøtterup. Ingvor Michelsen efterfulgte 1649 Søren Pedersen som birkefoged og tog sin afsked 1663.

Jens Pedersen, 1663-1677

Jens Pedersen blev foged 1663, bestallingsbrev af 26.5.1663 fra lensmand Ove Juel, Aalborghus, konfirmeret 29.7.1667 og 12.9.1670. Han tog sin afsked 1677. Han var 1673 i stor svaghed, hvorfor delefogeden, Peder Justsen Schiønning, søn af Just Mortensen Schiønning i Suldrup, var konstitueret.² Jens Pedersen var antagelig fra Nibe, hvor hans moder, Maren Andersdr., boede hos sin datter Kirsten, gift med skomager Peder Sørensen. En anden datter, Karen, var gift med skomager Jacob Jacobsen i Nibe.

Han synes at have været en hidsig mand. 1667 skulle han vige dommersædet og Knud Jacobsen Sommer indtræde i hans sted, men 10.8.1667 overfaldt han Knud Sommer med grimme ord på tinget og måtte senere gøre afbigt. Han blev 1672 anklaget for at have undladt at levere nogle af Nibe bys penge til amtsskriveren, men han svarer, at det er ikke nødvendigt at føre proces herom, han skulle med det første ordne sagen.³ Han blev 1679 tiltalt af amtsskriver Mogens Willumsen for korn, som han nu og da havde fået. Jens Pedersen hævder, at han har fået kornet som løn for at udføre amtsskriverens sager på tinge. Han var da fattig og skrøbelig og havde været svag i lang tid.⁴ Han levede endnu 13.2.1682, men havde i lang tid været sengeliggende, gammel, fattig og skrøbelig.⁵

Knud Pedersen, 1677- 1710

Knud Pedersen, † 23.2.1715 i Nibe, epitafium i Nibe kirke ~ 1. Inger Jensdr., søster til Karen Jensdr. og Rigborg Jensdr. i Vust,⁶ † o. 1679, hvor Knud Pedersen 26.4.1679 fik afkald for arv af hendes arvinger,⁷ ~ 1682, efter kgl. bevilling 12.7.1682 til vielse uden trolovelse og lysning, med Maren Andersdr. Gjedsmand, * 1637, † 1719 i Nibe, begr. 15. maj i en kiste af egetræ, hvorfor betaltes en afgift af 2 rdl.,⁸ datter af rådmand i Sæby, feldbereder Anders Gjedsmand og søster til Urban Andersen Gjedsmand i Klit-

¹ Harry Christensen, Nibe, s. 4

² NLA, Nibe tgb. 9. aug., jf. C. Klitgaard, Nibe.

³ NLA, Nibe tgb. 1672, fol. 170, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁴ NLA, Nibe tgb. 1679, fol. 130, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁵ Nibe tgb. 1682, fol. 15, jf. C. Klitgaard, Nibe, s. 269.

⁶ NLA, Nibe tgb. 1678, fol. 58 b, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁷ NLA, Nibe tgb. 1679, fol. 126, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁸ Ekstraskat 1719.

gaard, ridefoged til Restrup.¹ Hun ~ 1. 1679 med major Conrad Wichmann, * o. 1612, † 2.4.1681 i Nibe.

Knud Pedersen blev 2.4.1677 udnævnt som birkefoged i Nibe, konfirmeret igen 12.9.1680. Ved herredssammenlægningen 1687 bestemtes, at han skulle vedblive at nyde sin bestilling, så længe han levede. Da landsdommerne 1687 i forbindelse med herredssammenlægningerne undersøgte forholdene, havde de kun godt at sige om Knud Pedersen i modsætning til mange af hans kolleger, hvoraf flere blev betegnet som uvederhæftige, fordrukne eller fra al fornuft og ganske uegnede til at skaffe folk deres ret.²

Knud Pedersen beklædte embedet til 18.1.1710. Fra 25.1.1710 optræder Niels Nielsen Ilkjær som birkedommer.

Knud Pedersen var tillige indtil 1684 konsumtionsforvalter i Nibe. Han var ofte forhindret i at administrere retten. I oktober - november 1680 betjentes den således af Jens Jensen Klitgaard, og 28.2.1683 blev Chr. Christensen Roed autoriseret som birkefoged, når Knud Pedersen var forhindret af en eller anden grund.³ Han afgik som birkefoged 18.1.1710.

Om hans forhold før han kom til Nibe vides, at han 1665 blev foged på Torstedlund ”at tjene Werner Parsberg for foged”⁴ og var det endnu 1696.⁵ Knud Pedersen og hustruen blev 1709 overfaldet af degnen Anders Boddum i Nibe, hvilket for degnen blev en meget ubehagelig strid.⁶ Knud Pedersen drev avlsbrug og gæstgiveri i Nibe. Han var en velstående mand. Han ejede også sildestader i Limfjorden ved Nibe.⁷ Hans enkes bo udviste en formue af 4.300 ddl.⁸ Hans signet (1700) bærer bogstaverne K. P. S. S. samt en mand, der holder en kæmpmæssig fisk i vejret ved halen. Der var ingen børn i hans ægteskaber.

¹ NLA, Nibe tgb. 1692, fol. 55 b, jf. C. Klitgaard, Nibe.

² Harry Christensen, Nibe, s. 82.

³ NLA, Nibe tgb. 10.3.1683, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁴ Holger Rasmussen, Limfjordsfiskeriet til 1825, s. 476.

⁵ NLA, Nibe tgb. 1696 fol 50b og 52a, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁶ NLA, Nibe tgb. 1709 fol 230b ff., 240b ff., 246, 249, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁷ Holger Rasmussen, Limfjordsfiskeriet til 1825, s. 322.

⁸ NLA, Nibe overformynderi protokol fol. 115, jf. C. Klitgaard, Nibe.

Birkeskrivere i Nibe 1545-1727

Erik Madsen, 1570

Han er utvivlsomt den Erik Madsen i Nibe, der sammen med Rasmus Lauridsen i Aalborg ved Viborg landsting 10.1.1557 stævnedes Jens Nielsen i Hornum, Mourits Skrædder i Vitskøl og deres medbrødre for et vidne, de har udstedt sammen med Joen Madsen (Viffert) til Torstedlund, at der er gangen skyld og landgilde af det hus til Torstedlund, som Joen Madsen og Laurids Madsen trætter om. Han nævnes dog ikke her som skriver. Den nævnte Rasmus Lauridsen var sikkert søn af Laurids Madsen, og der synes at være slægtskab mellem Erik Madsen og Laurids Madsen, måske brødre.

Han nævnes som birkeskriver i et vidne 18.3.1570 af Nibe birk, at Hans Barskier forbød nogen at bruge jord og ejendom, som lå vest for Mads Pallesens hus i Nibe og ned til Limfjorden, uden tilladelse fra hans husbond, Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund. 28.3.1573 stævnedes Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund birkefoged Just Farsen i Nibe til Viborg landsting ang. en dom, han har afsagt i en trætte om et hus i Nibe mellem hans fader Jon Madsen (Viffert) og Erik Madsen i Nibe.

26.1.1594 udstedte landsdommer Mourids Stygge vidne, at lensmand Ove Lunge på Aalborghus har stævnet birkefoged i Nibe, Lars Nielsen i Grydsted, for landstinget, da han mod skriftligt forbud har tiltalt kronens fæster Erik Madsen i Nibe, sikkert den tidl. birkeskriver. Erik Madsens søn Mads Eriksen – efterfølgeren som birkeskriver - møder for faderen, der sikkert da var gammel. I sagen nævnes en landstingsdom, hvor den ene part var Erik Madsen og Rasmus Lauridsens søsterbørn, hvilken dom Erik Madsen igen havde indstævnet for landstinget. Sammen med birkefogeden stævnes Jens Jude i Busted, der har været med til at rejse sagen mod Erik Madsen. Rasmus Lauridsen nævnt 1557, se ovenfor.

Erik Madsen døde før 28.3.1600, hvor hans stedsøn Niels Pedersen, borger i Aalborg, solgte arvegods efter ham til sin stedbroder Lars Villesen i Hebelstrup jf. en sag ved Viborg landsting 2.7.1608. Erik Madsen havde 3 huse nord for præstegården i Nibe, hvilket fremgår af samme sag. Disse huse blev i flere omgange overtaget af stedsønnen Lars Villesen.

Mads Eriksen, 1591

Han var søn af forgængerens. Han er kun truffet nævnt som birkeskriver 21.8.1591 i et åbent brev udstedt af Jens Jude i Busted og Lars Brun i Nibe, at de lørdag den 2. august på Nibe ting på vegne af deres husbond Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund afkrævede Lars Nielsen i Grydsted (herredsfogeden) og Mads Eriksen, birkeskriver, en beseglet kopi af en dom, som herredsfogeden lørdagen før havde afsagt mellem Bagge Gris på vegne af husbonden, lensmand Ove Lunge på Aalborghus, og Niels Jonsen og andre om stedsmaal, sagefald og andet af nogle huse i Nibe.

Den 26.1.1594 repræsenterede han faderen i en landstings sag, se faderen. Han boede i et af de tre huse, faderen havde nord for præstegården i Nibe. 3 bindinger af det ene hus måtte han 1599 overlade til Mogens Skriver, rådmand i Aalborg for gæld, se ovennævnte sag 2.7.1608 omtalt under faderen. Han døde mellem 28.3.1600 og 20.5.1605 i Nibe, hvilket også fremgår af sagen 2.7.1608.

Balter Thamesen, 1598

Han var tillige herredsskriver i Hornum herred, se omtale her.

Poul Baltersen, 1607

Han var tillige herredsskriver i Hornum herred, se omtale her.

Jens Nielsen, 1616, 1625

Jens Nielsen, † o. 1660-61, ~ Maren Lauridsdr.

Børn:¹

1. Christen Jensen Brun, birkeskriver i Nibe, fæstede 1661 1 ½ bol i Nibe efter faderen, se nedenfor.²
2. Christen Jensen Brun, i Nibe, ~ Anne Rasmusdr. (†1676).
3. Jens Jensen Budts (Brun) i Nibe, † o.1672, ~Anne Jensdr.
4. N.N. Jensdr., gift med Peder.
5. Laurids Jensen Brun, borger i København, † før 1657, ~ datter af Gundel Lauridsdr. i København. Han stævnedes 1656 broderen Anders Jensen Bruns enke i Nibe for sin fædrene arv.
6. Anders Jensen Brun i Nibe, † o. 1656, ~ Maren Sørensd. Var værge for sin broderdatter i København.
7. N. Jensdr., død ung.

Jens Nielsen nævnes 3.2.1616, hvor Stygge Høeg til Vang stævner Mourids Andersen, som tjente hos Ingvar Mikkelsen i Nibe, ang. fjernelse af jord og grønting, der tilhørte Stygge Høeg. Stygge Høeg havde appelleret Nibe sandemænds tog af 21.9.1615. Stygge Høeg fremsatte ikke blot saglige indvendinger mod sandemændenes tog, men gjorde også gældende, at byskriveren i Nibe, Jens Nielsen, ikke havde indført alle Stygge Høeg vidner i sandemændenes ed. 13.12.1617 medvirkede han sammen med birkefoged Christen Pedersen ved en fordeling af Ingvor Michelsen i Nibe, se 4.12.1619 (3). Han omtales 15.8.1618 i en sag ved Viborg landsting

¹ NLA, Nibe tgb. 1673 fol. 38.

² RA, Aalborghus lensregnskab, stedsmål 1660-61, jf. Hans Gjedsteds afskrifter.

26.9.1618. Jens Juel til Kjeldgaard (forlenet med domprovstiet i Viborg, hvortil en del af Nørholm hørte) sagsøgte da ved delefoged Poul Nielsen Kras, birkefoged Søren Pedersen og birkeskriver Jens Nielsen i Nibe, da de nægtede ham genparter af tingsvidner i en trætte, han havde haft med lensmand på Aalborg slot, Mandrup Parsberg, om et bundgarnsstade. Ved brev 15.8.1618, læst på Nibe birketing, dokumenteredes det, at Poul Nielsen Kras den dag og to gange tidligere havde krævet genparterne, medens Mads Mortensen i Nørholm, der mødte på birkefogedens- og skriverens vegne, anførte, at genparterne kort foriunden var leveret i Poul Nielsen Kras' hus.

Jens Skriver nævnes 23.6.1620 i et vidne om præstegårdens grund i Nibe. Birkefoged Søren Pedersen i Nibe stævnedes 25.4.1625 Peder Christensen Hofmand og birkeskriver Jens Nielsen i Nibe til Viborg landsting for et vidne af 5.2.1625 om et vidne fra o. Skt. Mourids dag 1620, at de da hos Ingvor Michelsen i Nibe overværede, at der blev sluttet forlig mellem Søren Pedersen og Christen Pedersen, der havde fået noget gods frakendt. Landstinget dømmer vidnet fra 1620 magtesløst. Jens Nielsen, skriver i Nibe blev 31.1.1631 ved Aalborg byting stævnet for gæld. Efter C. Klitgaard, Nibe, gik han af 1638. Jens Nielsen nævnes o. 1628 som fæster af et bundgarnsstade på Nedergaards lænke, formodentligt fæstet af Margrethe Bjørn til Vaar.¹ Jens Nielsen var også sildesalter i Nibe Da han gik af, havde han været skriver i mange år.²

Niels Pedersen, 1620

Niels Pedersen nævnes 2 gange i 1620 som skriver jf. Viborg landstings dombog 1620, s. 9b og 44a. Han blev da sammen med birkefogeden stævnet for at foreholde Christen Pedersen i Nibe adskillige tingsvidner, men blev ikke dømt herfor. Har kun fungeret midlertidigt.

Peder Nielsen Gjelstrup, 1638, 1650

Peder Nielsen Gjelstrup var også tingskrivere i Hornum herred, omtalt her. Han nævnes dog allerede 1632 som birkeskriver i Nibe birk, men det har måske kun været for en enkelt gang.

Christen Jensen Brun, 1650, 1677

Christen Jensen Brun, * i Nibe, † 1677, 17.8. begr. i kirken,³ søn af skriver Jens Nielsen, ~ Sidsel Wingaard, datter af Mogens Wingaard, præst

¹ Holger Rasmussen, Limfjordsfiskeriet før 1825, s. 368.

² NLA, Nibe tgb. 1670 fol 65 b, jf. C. Klitgaard, Nibe, s. 276.

³ NLA, Nibe tgb. 1676, fol. 103 b, jf. C. Klitgaard, Nibe.

i Nørholm. Hun ejede en salterbod i Nibe, som pantsattes 1681. ¹ Skifte efter hende i Nibe 27.6.1692. ²

Børn:

1. Mogens Christensen Brun i Nibe, ³
2. Rasmus Christensen Brun og Thomas Christensen Brun, der 1679 af og til havde tilhold hos moderen. De overfaldt natten mellem 9. og 10.11.1679 Mikkel Brandi i Nibe, fordi han havde voldsvoret deres fader. De kaldtes „Spydskarle“, og Rasmus voldsværges. ⁴

Han aflagde eden som birkeskriver 12.1.1650 og afgik fra embedet 1677, fordi han var bleven voldsvoret. ⁵ I september 1660 rejste han til København, sikkert for at underskrive suverænitetssakten. ⁶ Han tog 9.7.1670 tingsvidne om sin fødsel og sit forhold i de år, han havde været skriver. Han fik et godt skudsmål. 1675 var han en tid suspenderet. Grunden var forklaret på tingbogens første blad, som er borte. Kom atter i embedet 8.1.1676 og lod da på ny bestallingen tinglæse. ⁷ Julius Bistrup angiver, at der i Christen Jensens Bruns embedsperiode 18.5.1668 blev foretaget en udnævnelse af Poul Jacobsen Sommer, og at Christen Jensen 15.9.1670 fik konfirmation på embedet. Forholdet er ikke nærmere undersøgt. Der er sikkert tale om, at Christen Jensen Brun midleridigt har været afsat. ⁸

Poul Jacobsen Sommer, 1668

Udnævnt 18.5.1668. ⁹ Måske har udnævnelsen været midlertidig.

Christen Andersen Brun, 1678, 1679

Christen Andersen Brun, udnævnt 12.8.1678, men fungerende allerede 25.3.1678. 1670 herredsskriver i Hornum herred, se omtale her.

Peder Lauridsen Stub, 1679

Nævnes 3.12.1679. Var tillige skriver i Hornum herred.

¹ NLA, Nibe tgb. 1676 fol 58, jf. C. Klitgaard, Nibe.

² NLA, Nibe tgb. 1692, fol. 33, jf. C. Klitgaard, Nibe.

³ NLA, Nibe tgb. 1674 fol 65 og 1676 fol 91b, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁴ NLA, Nibe tgb. 1679, fol. 173 og 181b, jf. C. Klitgaard, Nibe, s. 277.

⁵ NLA, Nibe tgb. 1672, fol. 70b, fol. 152 ff. 154 og 1673, fol. 38, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁶ NLA, Nibe tgb. 1676 fol. 55, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁷ NLA, Nibe tgb. 1676 fol. 55, jf. C. Klitgaard, Nibe.

⁸ Julius Bistrup.

⁹ Julius Bistrup.

NØRHOLM BIRKETING 1440-1687

Birkefogeder i Nørholm 1440-1687

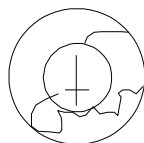
Niels Gudmundsen, 1492

Niels Gudmundsen, foged på Nørholm birketing, er kun fundet omtalt en enkelt gang, nemlig 6. eller 13.7.1492 i tingsvidne af Nørholm birketing, at en eng i Hasseris kær i 80 år eller mere har ligget til Hasseris, og at ingen har gjort kære på den før nu foged Josep Eriksen på Restrup.

Mads Mouridsen Pugh, 1552, 1555

Mads Mouridsen vidnede 29.7.1552 i vidne på Nørholms ting, at Nyrup mænd havde brugt Nyrup mark i 50 år og mere. Han udstedte 29.3.1555 tingsvidne, at nogle mænd lovede, at deres kvæg ikke skulle komme i Restrup kær eller endel. Han far var uden tvivl Mourids Christensen Pugh i Mølgaard i Lundby sogn, Slet herred.

Mourids i Mølgaard, Joen Laursøn i Hedegaard og medbrødre vedgik 1520 bod for et drab. Senere dræbtes en af deres slægt. Kongen forbød da nogen at befatte sig med sagen, før han kom til Jylland.¹ Mourids Pugh levede 1.3.1541 jf. brev af Slet hrd.s ting, at Mourids Christensen i Mølgaard og Inge Laurisdr. i Lundgaard med lavværge var stævnet for gæld.² 1544 var Mourids Pugh nok død, for da stævnedes Lars Nielsen i Mølgaard Chr. Mouridsen i Mølgaard, Mads Mouridsen i Nørholm og Chr. Pugh i Klitgaard for bod for drab på Chr. Christensen.³ De er uden tvivl brødre, der hæfter for boden fra 1520. Drabsmanden var Jørgen Pughe. Peder Sørensen Ridemand, herredsfoged, se denne, havde lovet at opkræve boden og stævnedes 1546 af dræbtes bror Anders Christensen i Hyllested for betalingen. Mads Mouridsen var død før 18.6.1582, hvor sønnen Skammel Madsen i Nørholm og medarvinger stævnes af Palle Christensen i Odense, søn af Mads Mouridsen Pughs bror, Chr. Pugh i Klitgaard, se Chr. Troelsen.

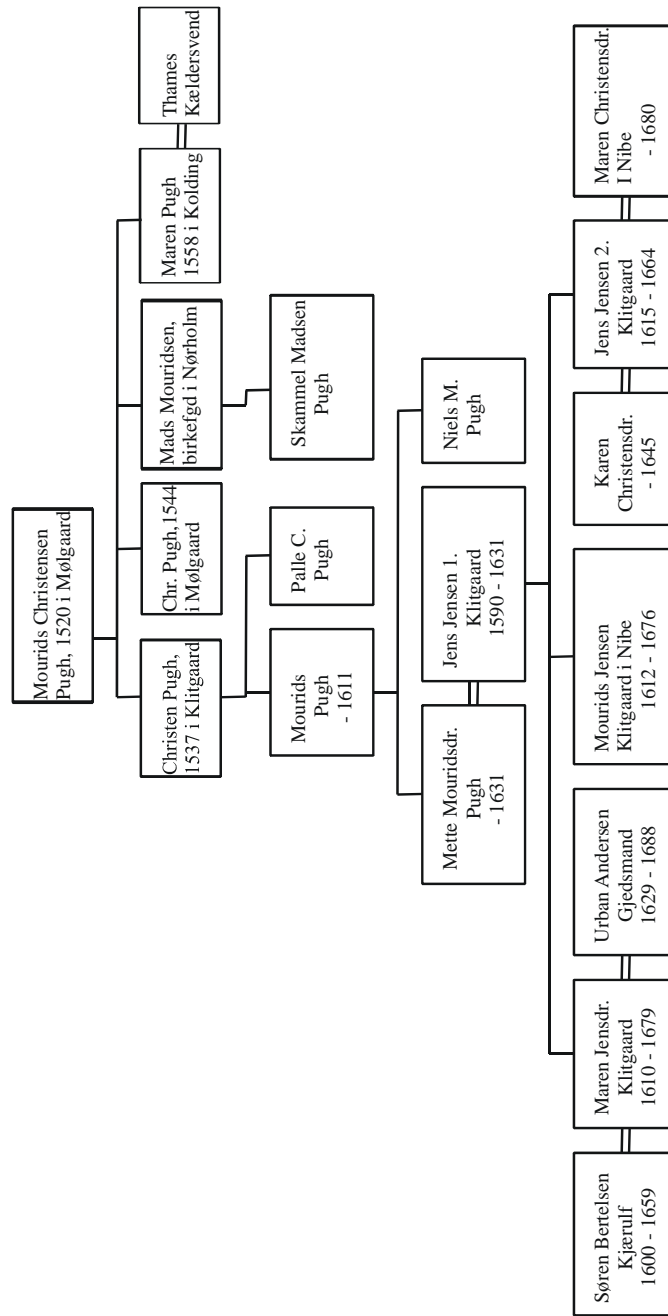
Mads Mouridsen Pugh, 29.7.1554

¹ Lars Sjödin, *Handlinger till Nordens Historia 1515-1523*, s. 260. Stockholm, 1967.

² *Rigens Forfølgninger*, Troels Dahlerup I, s. 660.

³ *Danske Magazin*, 4,1, s. 168.

Slægten Pugh fra Mølgaard i Lundby sogn

Chresten Troelsen, 1582

Chresten Troelsen nævnes 18.6.1582 i en sag ved rettertinget i København. Borger Palle Christensen i Odense stævner Skammel Madsen, Mads Mouridsens søn, i Nørholm og medarvinger, fordi Mads Mouridsen, som hans værge i hans umyndige år har solgt noget frit jordegods på Fyn. Sagsøgte fremlagde kongebrev, der tillod ham at sælge jordegodset, men sagsøgeren mente, at dette var erhvervet ved usandfærdig beretning. Sagen havde været for Nørholm birketing men af Chresten Troelsen henskudt til rettertinget. Indstævnte eller hans fuldmægtige mødte ikke. Dommen lyder, at Skammel Madsen havde tabt sagen, indtil han møder og vil være i rette.

Erik Thomsen, 1616, 1625

Knud Gabriel (Akeleye) til Krenkerup stævnedes 20.1.1616 Erik Thomsen ang. en bøde, han havde tildømt Jens Juel, uagtet lovovertrederen var Knud Gabriels tjener. Erik Thomsen og birkeskriveren blev 6.6.1618 ved landstinget sagsøgt af Søren Haard på vegne af Jens Juel til Kjeldgaard, indehaver af provstiet i Viborg domkapitel, for et tingsvidne om bundgarnsstader ved Klitgaard, som ikke stemte med tingbogen. Erik Thomsen nævnes 6.10.1620 i vidne om præsterne i Nørholms ret til halvdelen af kongetienden. Den 25.2.1620 nævnes Corfitz Nielsen (Kras) i Nørholm i dommers sted. Erik Thomsen var jf. Viborg domkapitel jordebog 1625 fæster af en gård i Nørholm, afgift 3 pd. byg, 9 skp. havre, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås 26 sk. 2 alb arbejdspenge, 21 sk. 2 alb. gæsteri. Han blev 20.1.1625 stævnet til landsting af Laurids Nielsen Guldsmed i Aalborg. Han var død før 14.7.1626 jf. en sag ved landstinget 13.8.1626, hvor broderen Mads Thamesen i Nørholm stævnedes den nye birkefoged Michel Pedersen for en dom, han havde afsagt mellem Erik Thomsens arvinger.

Michel Pedersen, 1626

Michel Pedersen nævnes 12.8.1626, hvor han af Mads Thamesen i Nørholm blev stævnet til Viborg landsting for en dom af 14. juli, han havde dømt mellem Mads Thamesen og medarvinger. Landstinget dømte, at dommen var i orden. Michel Pedersen må efter sagen have været gift med en søster til forgængerens, Erik Thomsen.

Jens Nielsen, Niels Jensen, før 1670

Måske har der været to ellers ukendte birkefogeder før 1670. Dette fremgår af en sag 6.8.1680 på Nørholm birketing. Villum Jacobsen var i den sag i fogedens sted. Mads Sørensen i Nørholm lod læse Ko: Mayst.

laugs brev af 2.9.1670: Nørholms gadehusmænd og hus inderste, ledige folk og pebermøer i deres eget boe bør gøre en dags arbejde for birkefogeden i høst eller høhøsten, som altid har været sædvane. Der stævnes 24 dannemænd i Nørholm, som tilkendegav, at de ikke mindes at sådan er sket før, hverken da salig Niels Jensen var birkefoged eller salig Jens Nielsen og salig Chresten. Sidstnævnte er sikkert Chr. Troelsen. Det synes rimeligt at placere de to andre efter Michel Pedersen, men før Poul Nielsen Kras. Jens Nielsen kan evt. være birkeskriveren i Nibe.

Poul Nielsen Kras, 1633

Poul Nielsen Kras, * o. 1580, † o.1649 i Nørholm, søn af herredsskriver Niels Poulsen Kras i Moldbjerg og Anne Bertelsdr. Hørby, ~ Maren Bertelsdr. Kjærulf., * o. 1593, † o. 27.10.1656 i Nørholm, begr. 4.11. s.å., antagelig sønndatter af Bertel Andersen Kjærulf i Aslund og Gertrud Pedersdr. Munk af adelsslægt fra Haubro. Begge er antagelig begravet i kirken, hvor der tidligere var et epitafium over familien.¹

Børn:²

1. Niels Poulsen Kras, birkefoged i Nørholm, se nedenfor.
2. Karen Poulsdr. Kras, * o. 1614, † o. 1698 i Nørhalne i Biersted s., ~ o. 1640 med Jens Bertelsen Kjærulf, * o. 1610 i Ø. Aslund, Ø. Hassing sogn, † o. 1685 i Nørhalne, gårdfæster i Nørhalne.
3. Ane Poulsdr. Kras, * o.1616, †16.., ~ Oluf Pedersen Kjærulf i Vadmumtorp, der nævnes 1639-1652.
4. Anne Poulsdr. Kras, * o. 1618, † efter 1675, ~ 1. o. 1640 med Chr. Mortensen, * 16.., † 1671, skifte 21.2.1673 i Nørholm tgb., søn af Morten Jensen i Lyngbjerggaard. Delefoged til Aalborghus 1633-1650, boede i Svenstrup, Han var en tid ridefoged i Himmerland. Nibe tgb. 1653 fol. 41b. ~ 2. 1672 med Chr. Thomsen i Svenstrup.
5. Bertel Poulsen Kras, * o. 1620, immatrikuleret 1643 som student fra Aalborg, antagelig død før 1651.
6. Poul Poulsen Kras, * o. 1622, † i Nørholm 4.5.1685, ~ 1. Anne Andersdr, enke efter Jakob ... ~ 2. i Nørholm 30.1.1676 med Anne Thomasdr, 1664 fæster af en gård i Nørholm under Viborg kapitel.
7. Else Poulsdr. Kras, * o. 1623, † o. 1653 på Øland, ~ 10.3.1630 i Nørholm med Peder Nielsen Klim, * o. 1613, begr. 17.11.1693 Øland, sognepræst til Øland.
8. Maren Poulsdr. Kras, * o. 1627, † 8.9.1671 i Nørholm, ~ o. 1649 med Mads Sørensen Wolf, birkefoged i Nørholm, se nedenfor.

¹ Peder Hansen Resen, Atlas Danicus, (Danske Atlas), Viborg bispedømme, bind V. C.Klitgaard, Kjærulfske Studier, s. 83, 84.

² Pers. Hist Tidsskr. 1920, 7. r, IV, C. Klitgaard, Himmerlandske slægter, Optegnelser om familien Kras m.fl., s. 208 og C. Klitgaard, Kjærulfske Studier, s. 20.

9. Inger Poulsdr. Kras, * 16., † 16. ., ~ før 1651 med Poul Knudsen Skytte, begr. 3.5.1659 i Aalborg Budolfi, hvorefter hun vist (1660) ægtede kaptajn Daniel Zimmermann i Aalborg.
10. Mette Poulsdr. Kras. Efter alt at dømme var der også en datter Mette Poulsdr. * o. 1600, † efter 1685, ~ Søren Jensen Buus, † før 1672, fæstede 1627 faderen Jens Buus'krongård i Hæsum.

Han boede 1610 i Nørholm i en gård, der lå under Trudsholm. 26.9.1618 sagsøgte Poul Nielsen Kras, delefoged for Jens Juel til Kjeldgaard, der var forlenet med domprovstiet i Viborg, birkefoged Søren Pedersen og birkeskriver Jens Nielsen i Nibe i en sag om bundgarnsstader i Limfjorden. Han var nærværende, da Ane Pedersdr. Kjærulf på Egholm o. 1620 delte sin gård med sønnen Peder Kjærulf. 16.5.1625 stævnedes Poul Kras i Nørholm Jens Andersen Krag, rådmand i Aalborg, vedr. gæld ved Aalborg byting.¹ Poul Nielsen Kras er sikkert blevet birkefoged i Nørholm o. 1627.

Poul Nielsen Kras blev 1632 overfaldet på gaden i Aalborg af Jens Andersen, som havde mistet sin fæstegård Store Vadumtorp til svigersønnen Oluf Pedersen Kjærulf. Denne fæstede 1631 Store Vadumtorp efter Jens Andersen, som blev sat fra gården, fordi han beligget Lars Pedersens datter Ane, der var beslægtet med ham i 2. og 3. led.² C. Klitgaard fortæller i Kjærulfske Studier:

"De mødte da Jens Andersen, og da de kom tæt på ham, tog Poul Kraas sin Hat af og rakte sin Haand ud imod ham og ønskede ham velkommen hjem. Men Jens Andersen greb sit Væрге, som han gik med under Armen, og sagde til Poul: "Du skal faa den Del, du bør at have, for det, du har gjort imod mig i min Fraværelse," og i det samme løb Jens Andersen ind paa Poul Kraas og stødte ham for Brystet med sin højre Haand samt "skjæbede" med Munden. De to Nørholm-boere stødte ham nogle Gange bort; men saa sagde Jens Andersen til Poul Kraas: "Er du saa god en Karl, som du holder dig for, kom du med udenfor Byen og slaa fra dig," hvortil Poul Kraas sagde: "Du er ikke den, som jeg eller nogen god Karl bør at slaas med, men der skal blive "slaaste med dig paa de Steder, som du fortjener," og saa gik Poul Kraas til Slottet, medens Jens Andersen svang sin Kaarde og truede og undsagde ham. Poul Kraas lod saa Jens Andersen tiltale ved Aalborg Byting og fremlagde her et Tingsvidne af Nørholm Birke-ting 21.12.1632 med Jens Klitgaards Vidnesbyrd. Jens Andersen forlangte imidlertid Sagen behandlet ved sit Værneting".³

Han og hustru gav 1632 en prædikestol med billedskærerarbejde til Nørholm kirke, og 1643 lod de den staffere. I Nørholm kirke, hvor han antagelig er begravet, fandtes tidligere et epitafium over ham.

Han er 16.2.1633 første gang fundet nævnt som birkefoged, og han stævnedes da for et vidne, han havde udstedt.

¹ Aalborg Byfogeds tingbog ved Hans Gjedsted.

² Kr. Værnfeldt, Kjær herreds knaber, H&K 1967, s. 28.

³ NLA, Aalborg tgb. 24.12.1632 og 25.2.1633.

Poul og Christen Justsen i Ferslev stævnedes 23.11.1636 deres søskende Jørgen, Peder og Mette for et bænkebrev, udstedt i Ferslev 25.7.1635 om skifte efter faderen, herredsfoged i Fleskum herred, Just Pedersens gods, underskrevet af Poul Kras i Nørholm (g.m. deres kusine), Peder Bloch i Gerholm, Mikkil Nielsen (Kjærulf) i Hunetorp (moderens halvbror) og Peder Gregersen i Flamsted. ¹ Han bortskødte 1641 en gård i Nibe. ² I 1646 havde han en proces med Johannes Andersen, gift med søsteren Margrethes datter, Maren Thomasdr. I 1648 havde han på ny en proces med Johannes Andersen, efter at Poul Nielsen Kras havde bemægtiget sig boet efter søsteren Margrethe, død 1647 i Nibe. ³

Han ejede en del af Rævsgaard i Vadum, som han havde fået med hustruen og 1651 indstævnedes hans børn for Kjær herredsting i anledning af en udskiftning af Ø. Halne Kær. ⁴ 1650 lod Maren Bertelsdr. Kjærulf al-tertavlen i Nørholm Kirke staffere, "som hendes salig Mand havde udlovet," og 2.12.1650 stævnedes hun Maren Jacobsdr., salig Bernt Hincheldeys enke i Aalborg for gæld til Poul Kras. Hincheldeye var købmand i Aalborg, og Poul Kras handlede også med Jens Bang sst. ⁵

Niels Poulsen Kras, o. 1645 - o. 1657

Niels Poulsen Kras blev birkefoged o. 1645 og var det til sin død 1657. Han nævnes 1635 i Aalborghus lensregnskaber. Født o. 1615, †. 30.1.1657 i Nørholm, ~ o. 1645 med Kirsten Jørgensdr., * 16.., † i Nørholm 6.5.1683, hun ~ 2. 30.9.1660 med Niels Mogensen Wingaard i Nørholm, † 3.5.1666. Han er søn af ovennævnte birkefoged Poul Nielsen Kras.

Børn: ⁶

1. Peder Nielsen Kras, * o. 1647, immatrikuleret 1671 som student fra Aalborg, levede 1681.
2. Bertel Nielsen Kras, * o. 1648, levede 1657, vist død før 1681.
3. Margrete Nielsdr. Kras, * o. 1649, † 28.5.1681 i Nørholm, ~ 26.11.1680 i Nørholm med Søren Christensen Niemann, borger i Aalborg. Skifte i Nørholm tgb. 11.11.1681.
4. Poul Nielsen Kras, døbt 23.1.1631 i Nørholm, begr. sst. 8.3.1651.
5. Poul Nielsen Kras, *13. sønd. e. Trinit. 1652, † Nørholm 8.9.1657.
6. Jørgen Nielsen Kras, * i Nørholm 23. s. e. Trinit. 1653, var 1670 hjemme, var 1698 fæster i Nørholm og sad i små kår. Nibe tgb. 1698,

¹ Kr. Værnfelt, Fleskum herreds selvejerbønder, Jysk Saml. 5,5, s. 151.

² NLA, Nibe tgb. 1641 fol 12, jf. C.Klitgaard, Nibe.

³ C. Klitgaard, Vendsysselske præstefamilier, s. 286. Pers. Hist Tidsskr. 1920, 7. r, IV, C. Klitgaard, Himmerlandske slægter, Optegnelser om familien Kras m.fl. s. 212 ff. og Viborg landstings dombog A, 1648 B1, s. 296.

⁴ Kjær hrd. tgb. 16.9.1651.

⁵ D.H. Wulff: Jens Bang, s. 242. Kjærulfske Studier, s. 84.

⁶ Jf. C. Klitgaard, Pers. Hist. Tidsskr. 1920, 7 IV, s. 209, Himmerlandske slægter, Optegnelser om familien Kras m.fl.

fol. 186 b, boede 1704 i Nibe, hvor han ofte stævnes for gæld. Var gift med Karen Jensdr., * o. 1647, begr. Nørholm 28.4.1709.

Mads Sørensen Wolf, o. 1657, o. 1684

Mads Sørensen Wolf, * o. 1612, † 26.5.1683 i Nørholm, ¹ hans herkomst kendes ikke, men han havde en broder Oluf Sørensen i Nibe eller omegn, ² ~ 1. o. 1649 med Maren Poulsdr. Kras, * o. 1627, † 8.9.1671 i Nørholm i barselseng, datter af birkefoged Poul Nielsen Kras, se denne, ~ 2. 4.10.1674 i Nørholm med Kirsten Jensdr., † 30.5.1679 i Nørholm.

Børn: ³

1. Maren Madsdr. Wolf, * 23.11.1651 i Nørholm, † 1.5.1723 i Bredkjær i Hellevad, ~ 4.6.1671 i Nørholm med Jacob Pedersen Bruun, * 15.3.1645 i Aalborg, † 25.9.1717 som præst i Skæve. ⁴
2. Mette Wolf, ~ Iver Knudsen i Aalborg.
3. Søren Madsen Wolf, * 1.4.1665, døbt 12.3.1666 i Nørholm, † 28.5.1721 på Teglgaard i Hellum hrd., ~ 1. Maren Christensdr. Gjedsmann fra Aalborg, † 7.11.1697, ~ 2. 7.11.1704 i Skørping med Dorte Louise Kramers fra Sønderborg, † 1720. Købte i år 1700 gården Teglgaard i Skørping sogn. Gården brændte 1704. 1721 betalte han 221 rdl. for relationsretten. ⁵
4. Else Madsdr. Wolf, ~ Hans Jensen i Bygum, hfgd. i Rinds herred, søn af Jens Andersen i Klotrup og Kirsten Christensdr. (Byrialsen). ⁶
5. Kirsten Madsdr. Wolf, levede 1.2.1684. Nørholm tgb.

Mads Sørensen Wolf blev birkefoged o. 1657 og nævnes sidste gang som sådan 13.4.1683. Han havde ofte selv sager for tinget. I hans sidste år nævnes Niels Christensen Sønderholm, Villum Jacobsen og Peder Christensen Vestergaard ofte i dommers sted. Mads Sørensen Wolf førte 24.9.1680 sag mod salig Thyge Andersen til Gjerrumgaards enke Kirsten Knudsdr., ang. en obligation på 200 rdl.

Formodentlig var der en tilknytning til Viborg kapitel, der tidligere ejede Nørholm og havde gods i Tostrup, hvor Mads Sørensen Wolf selv ejede gods. 16.12.1678 stævnedes Chr. Andersen, tingskriver i Nibe, på vegne af Mads Sørensen Wolf i Nørholm Peder Nielsen i Tostrup mølle. ⁷ Han ejede jf. matriklen 1688 $\frac{2}{3}$ af Tostrup mølle, mens borgmester Mathias

¹ NLA, Nørholm kirkebog.

² NLA, Nibe tgb. 8.6.1650, jf. C.Klitgaard, Nibe.

³ Jf. Pers. Hist Tidsskr. 1920, 7. r, IV, C. Klitgaard, Himmerlandske slægter, Optegnelser om familien Kras m.fl., s. 211.

⁴ C. Klitgård, Vendsysselske præsteslægter, s. 271.

⁵ K. Gjerding, s. 154. Trap, s. 1110.

⁶ Kgl. Bibl. NKS 868 p, kvarto, Klaus Gjerdings afskrift af Kr. Sørensen Testrups Rinds herreds knaber samt NLA, Heilskov saml. H1(9)-25.

⁷ NLA, Hornum herreds tingbog.

Worm i Ribe ejede resten, gl. hartkorn 2-1-3-0, nyt hartkorn 1-3-3-1. Jf. matriklen 1664 fæster af Viborg kapitels gård, htk. 8-2-1-1 4/7, afgift 6 td. byg, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 22 sk. 2 alb. gæsteri, 26 sk. 2 alb. arbejds- penge og to gadehuse, afgift 10 sk. Han fæstede jf. matriklen 1664 også en gård tilhørende Christian Urne, htk. 5-0-11/7-0, afgift 4 tdr. byg, 6 pd. hav- re, 1 svin 1 gås, 24 sk. 2 alb. arbejdspenge. 3.6.1670 optrådte han på vegne af husbonden Axel Urne til Marsvinsholm i en sag ved Nørholm ting.

Mads Sørensen Wolfs epitafium i Nørholm kirke

1.2.1684 købte Jens Knudsen i Aalborg salig birkefoged Mads Sørensens salterbod i Klitgaard.¹ Mads Sørensen Wolf og hustruen lod 1664 opsætte et epitafium i Nørholm kirke med malerier af dem selv og deres børn.

¹ NLA, Nørholm tgb.

Peder Christensen Vestergaard, 1684-1687

Peder Christensen, blev kaldt Ollestrup dvs. Aalestrup. * o. 1644 i Aalestrup, † i Nørholm, begr. 15.1.1714, søn af Christen Byrialsen i Aalestrup og Kirsten Andersdr., som var af en gammel herredsfogedslægt i Rinds herred, kendt gennem Kr. Sørensen Testrups Rinds herreds knaber. Hans broder var Anders Christensen, herredsfoged i Gislum herred og han blev 6.3.1706 stævnet til Hornum-Fleskum herredsting, fordi han ikke havde udredt arv til broderens børn, som han åbenbart var værge for, ~ 23.6.1672 i Nørholm med Anna Sørensd. Buus, * o. 1631, † i Nørholm, begr. 3.3.1697, dr. af Søren Jensen Buus og Mette Poulsdr. Kras i Hæsum, enke efter Simon Nielsen Vestergaard i Nørholm, ~ 2. 10.10.1697 i Nørholm med Geske Marie Sørensd., begr. 17.11.1744 i Nørholm.

Børn 1. ægteskab:¹

1. Simon Pedersen, døbt 14.6.1674 i Nørholm, begr. 12.10.1674 sst.
2. Chresten Pedersen, døbt 27.2.1676, fæster af matr. nr. 6 i Nørholm. Efter Kgl. Bibl. NKS 868 p, kvarto, Klaus Gjerdings afskrift af Kr. Sørensen Testrups ”Rinds Herreds Knaber”, var Chresten degn i Ø. Hornum og blev slæbt ihjel efter en løbsk hest.

Børn 2. ægteskab:

1. Anders Pedersen, døbt 27.1.1705 i Nørholm, begr. 15.1.1714 sst.
2. Jens Pedersen, døbt 22.1.1708.
3. Søren Pedersen, døbt 23.4.1702, begr. 28.10.1714.
4. Anna Pedersdr., døbt 5.10.1709.

Peder Christensen Vestergaard i Nørholm nævnes ofte i den foregående birkefogeds sidste år at have fungeret i dennes sted. Han er første gang fundet omtalt som birkefoged 11.7.1684, hvor han forbød alle og enhver i birket at huse ledige folk, løsgængere, betlere eller andre, som ikke havde rigtigt pas. Han nævnes 1688 i matriklen som fæster af Vestergaard i Nørholm under Restrup, gl. htk. 9-0-0-1 1/7, ny htk 9-3-1-1. Han fik ikke noget godt skudsmål af landsdommerne ved herredssammenlægningen, men kaldes her udygtig, vanvittig og uvederhæftig og blev afskediget. Landsdommernes vurdering skal dog nok tages med et gran salt, da deres politisk bestemt opgave var at få begrænset antallet af herreder og birker.

¹ Jf. Niels Østergaard, Gårdene i Nørholm, Aalborg Stadsarkiv.

Birkeskrivere i Nørholm 1440-1687

Laurids Nielsen, 1577, 1579

Han Nørholm nævnes 26.8.1577 i vidne af Hornum herred, udstedt af Christen Jensen i Suldrup, herredsfoged, Søren Jepsen i Guldbæk, Anders Christensen i Estrup og ”loudig Nielsen i Nørholm skriffir ther samesteds”. Peder Skriver, forstander i Helligåndsklosteret i Aalborg fik 6.7.1579 på Hornum herredsting vidne udstedt af Jens Christensen i Svenstrup, herredsfoged, Las Thamesen i Snorup, Chr. Nielsen i Hornum, og ”Laurits Nielsen i Nørholm Schriffuer ther samesteds”

Anders Villumsen, 1618, 1620

Han og birkefogeden sagsøgte 6.8.1618 af Jens Juel til Kjeldgaard, se birkefogden. Han nævnes 1619, snapslandsting, i sag ved Viborg landsting og 25.2.1620 i sag om tiende til præsten i Nørholm. Han nævnes i Viborg kapitel jordebog 1625 som fæster af en gård i Nørholm, afgift 3 pd. byg, 9 skp. rug, 6 skp. havre, 1 svin, 1 gås, 20 sk. 2 alb arbejdspenge, 21 sk. 1 alb. gæsteri.

Peder Kras, 6.10.1620

Nævnes tingsvidne, at præsterne i Nørholm altid fik halvdelen af kongetienden. Måske søn af herredsskriver Niels Poulsen Kras i Moldbjerg.

Peder Espensen, 1646

Peder Espensen, skriver i Nørholm, sikkert birkeskriveren, nævnes 24.2.1646 vedr. hustruen Apelone Pedersdr.s arv efter faderen Peder Jacobsen i Aalborg. ¹ Hun var 1660 gift med Laust Skrædder, Nørholm. ²

Jacob Jørgensen, 1671, 1687

Han nævnes 13.7.1671 og 12.1.1672 i Nørholm birks tingbog. Fungerede til herredssammenlægningen 1687. Han havde da ikke havde kgl. bestalling og landsdommerne gav ham ikke noget godt skudsmål, da han ”intet ønsker heller end at han maa derfra maatte blive entlediget”.

¹ Aalborg skifter, Hans Gjedsteds uddrag, M9175B, nr. 12, s. 308.

² RA, Militære regnskaber IVd Nr. 40e, Mandtal på den til Sivert Brockenhus indbetalte hovedskat til jul 1660.

HORNUM-FLESKUM HERRED FRA 1687

Herredsfogeder i Hornum-Fleskum herred fra 1687

Den 26.11.1687 sammenlagdes Hornum og Fleskum herred, Nibe, Nørholm, Storevorde og Mou birker, og det blev her bestemt: ”At eftersom Vi af Landsdommerne i Vort Land Nørre Jylland, deres allerunderdanigst indgivne Erklæring allernaadigst fornemme, at Fleskum og Hornum herreder samt Nibe Birk, Nørholm Birk, Storvorde Birk og Mov Birk i Viborg Stift skal være hinanden saa nær beliggende, at de bekvemmeligen skal kunne sammenlægges, da have Vi allernaadigst for godt befundet, at bevilge og anordne, saa og hermed bevilger og anordner, at forskrevne Herreder og Birker maa og skal herefter for dets Bejliggheds Skyld saa vidt Rettens Administration angaar, annekteres og sammenlægges, og Tinghuset sættes ved Bonderup i Ellidshøj Sogn, hvor Tinget skal holdes om Torsdagen og af Johan Clausen som Herredsfoged, hvortil han her ved allernaadigst beskikkes, forsvarlig betjenes; dog skal Knud Pedersen, Birkefoged i Nibe Birk, ved sin Bestilling forblive og den som hidindtil uforandret betjene, indtil enten han eller fornævnte Johan Clausen ved Døden afgaar, da samme Birk først at lægges til Herrederne, som før er meldt, og af den længstlevende som Herredsfoged betjenes. Thi skal bemeldte Johan Clausen være Os som sin absolute Suveræn etc. (hørig og lydig).”

Det nye ting i Bonderup lå ved Vesterå, der danner skel, mellem Hornum og Fleskum herred, og i øvrigt hvor Svenstrup, Dall, Ferslev og Ellidshøj sogne støder sammen og ved Bonderup bro. Tinghuset blev ikke straks bygget, men afholdtes i Peder Nielsens stue i Bonderup. 19.2.1691 var det nye tinghus færdigt, for da blev stiftsbefalingsmand Johan Adolph de Clerque på Kyø stævnet til tinget ang. syn og vurdering over udgifterne. Synsmændene, Peder Thomsen i Dall, Peder Nielsen i Suldrup, Peder Christensen i Nørholm og Helle Lauridsen i Uttrup afhjemlede 26.2.1691 deres syn over det nye tinghus, som var et 12 gulvs stråtækt hus med loft, låse, vinduer, døre og fangejern, og udgifterne vurderedes til 181 rdl. ¹ Tinghuset lå sikkert ved de gravhøje, som endnu ligger, hvor jernbanen krydser vejen fra Hobrovej til Ferslev. En gravhøj vestfor, hvor henrettelserne sikkert har fundet sted, bærer endnu navnet Stejlebakken. ² En tid var tinget derefter i Guldbæk i Ø. Hornum sogn. Tingdagen forblev torsdag.

Nibe birketing ophørte 1710, sidste indførsel i tingbogen (B39A) er 1.11.1710, og fra da betjentes herreds- og byting af Niels Nielsen Ilkjær og Peder Lauridsen Stub, og der anvendtes én tingbog for Hornum-Fleskum herred incl. Nibe (B35D fra 1688-1919). Da Nibe blev købstad 19.12.1727 skulle byen have egen byfoged og skriver. Man byggede derfor o. 1727 i

¹ Hornum herreds tingbog, Uddrag af Hans Gjedsted.

² Lokalhistorisk Forening i Ellidshøj, Svenstrup og Godthåb, Medlemsblad, 1995.

Mellemgade nær det nuværende torv et tinghus i bindingsværk, 5 fag med lerklinede vægge¹ og der blev oprettet en ny tingbog for Nibe (B40A, fra 1727-1919). Det var dog samme personer, der betjente de to ting, men titlerne som herreds- og byfoged- og skriver bevarede. 8.2.1734 bevilligede kongen, at herredstinget måtte flyttes fra Guldbæk til Nibe. Beslutningen er indført i tingbogen s. 290a. Herredstinget holdtes torsdag og byting lørdag.

8.3.1814 blev en del af Torstedlund og Albæk birk lagt under Hornum og Fleskum herred. 20.11.1833 blev Lundbæk og Pandum birk igen indlemmet. 6.11.1844 kom Fleskum herred undtaget sognene Ferslev, Dall og Volsted under byfogedembedet i Aalborg samt Aalborg birk. Ved lov af 18.1.1878 blev de nævnte sogne på ny overført til Fleskum herred. Ved bekendtgørelse af 26.5.1885 kom Skivum, Giver, Blære, Ejdrup, Sebber, St. Ajstrup sogn fra Aars-Slet herred til Hornum-Fleskum herred.

1919 nedlagdes herrederne. Jurisdiktionen blev til retskreds nr. 66, fra 1956 nr. 73, mens den lå under politikreds nr. 47. 1927-43 var kredsen forenet med retskreds nr. 65, Løgstør købstad m.m. Lov af 21.3.1956 overførte Farstrup, Gundersted og Lundby sogn fra retskreds nr. 65 hertil, mens Ellidshøj og Svenstrup sogn kom til retskreds nr. 67, Aalborg købstad m.m.

Johan Clausen, 1687-1693

Se foranstående om herredsfogeder i Hornum herred.

Thyge Thomsen, 1693-1702

Thyge Thomsen, * 29.4.1662 i Flensborg, † 4.7.1737 i Aalborg, begr. 18.7.1737 i Nr. Tranders kirke, ~ Geske Blum, * 26.12.1665 i København, † 14.8.1736 i Aalborg. Kgl. bestalling 7.8.1693.² Han var i 18 år kong Chr. V.'s kammertjener og lakaj. Geske Blum var dronningens kammerpige i 13 år. De boede i Nibe. 24.10.1702 udnævnt til amtsforvalter over Aalborghus, Aastrup, Børghlum, og Sejlstrup amter, afsked 1716.³ Han blev kammerråd 1720. Han boede 1721 i Aalborg og solgte da bundgarnssteder til H.J. Gleerup i Aalborg. Han skænkede 1706 en prædikestol til Nibe kirke⁴ og oprettede o. 1732 et legat på 500 rdl. til bedste for Nr. Tranders skolevæsen. Skænkede 1737 en lysekroner til Nr. Tranders kirke og 1000 rdl. til Aalborg Vor Frue kirke og 1600 rdl. til de fattige. 1723 lod han opsætte et epitafium i Nr. Tranders kirke og der blev indrettet en muret begravelse for ham under kirkegulvet.⁵

¹ Harry Christensen, Nibe, s. 149.

² B35D Hornum-Fleskum herreds tingbog, Hans Gjedsted uddrag.

³ E. Tauber, Embeds- og bestillingsmænd i Aalborg, s. 190.

⁴ Kurt Nielsen, Søren Skovfo, Nibe kirke, Dens bygning, udsmykning og mennesker, 1995, s. 43 og 44.

⁵ H&K 1965, s. 126, hvor epitafiets indskrift er gengivet.

Niels Nielsen Ilkjær, 1702- 1724

Niels Nielsen Ilkjær, † 24.5.1724 i Nibe. Til at forrette skifte efter ham blev der udnævnt kommissarier. Ved krigsstyrsmændtal 1714 var han enkemand, levede af sin tjeneste og hans tilstand var mådelig, ~ 2. o. 1715 med Vibeke Syv, begr. 26.6.1735 i Køge, datter af den kendte sprogmand og ordsprogsforsker præsten Peder Syv i Hellested og Karen Andersdr. Hoff, enke efter præsterne Zimmermann og Brun i Ulsted.¹ Vibeke Syv ~ 1. med præsten Otto Seeblad i Ø. og Vr. Hassing, ~ 3. 30.9.1726 i Nibe med Willads Pedersen, borgmester i Køge.

Børn:

1. Knud Thott, død i preussisk krigstjeneste i Spandau.
2. Thyge, der 1731 boede i København.
3. Katrine Marie, der 1731 boede i København og 1739 hos sin mosters mand, Jens Schmidt på Volstrup ved Hobro, hvor hun 1741 blev gift med pastor H. C. Bytzow i Øls. Børnene fik hver 266 dlr. 4 sk. i arv efter Ilkjær.

Niels Nielsen Ilkjær blev 31.10.1702 herredsfoged i Hornum-Fleskum herreder og havde bopæl i Nibe, hvor han også drev prokuratorvirksomhed. Den 15.10.1705 dømte herredsfoged Niels Nielsen af Nibe Erik Davidsen i Dall og hans tjenestepige Ane Christensdr. Giek til døden for mord på Erik Davidsens hustru.² 1711 købte han 5 bundgarnsstader af Morten Klæstrup i Nibe og solgte dem 1722 til H.J. Gleerup i Aalborg. Han fik 1724 tilladelse til at indrette en lukket stol ved altergulvet i Nibe kirke grundet konens svagelighed. I hele Niels Nielsen Ilkærs embedsperiode lod han hyppigt retten betjene af sættefoged Niels Poulsen Kras i Bonderup, (søn af Poul Poulsen Kras i Nørholm og Anna Thomasdr., sønnesøn af birkefoged Poul Nielsen Kras i Nørholm), * 13.4.1678 i Nørholm, begr. 16.5.1751 i Ellidshøj, gift med Anna Kjelsdr.

Søren Aagesen, 1724-1743

Søren Aagesen, * 10.6.1678 i København, † i slutningen af 1746 i Nibe, ~ 1. 14.5.1706 med Bente Nielsdr. Hassel, * 1679, ~ 2. med Karen Hamborg Hvid af Næsborg præstegård, † 29.7.1749.³

Børn:

1. Mathias Hamborg Aagesen, * o. 1723. Var 29.7.1749 hjemme.

¹ C. Klitgaard, Vendsysselske præstefamilier, s. 119.

² H&K 1943-44, s. 210.

³ NLA, Nibe Overformynderiprotokol fol. 51 og Byfogedregnskaberne 1731 og 1739.

Han tjente år 1700 som skibsskriver på flåden, tjente fra o. 1701-04 som sergent ved det fynske nationalregiment, hvis chef, Chr. Fr. Bjelke, gav ham det skudsmål, at han i sin tjeneste havde vist sig tro, redelig, flittig og oprigtig. Blev 1707 handelsmand i København, deltog 1710-20 i krigen til søs, fra 1713 som skibsskriver og var som sådan betroet regnskaber. Han blev anbefalet af præses og deputerede ved søetaten, da han søgte embedet som herredsfoged i Hornum-Fleskum herreder, fik afskedspar 20.10.1723. Udnævnt til herredsfoged 5.8.1724. I forbindelse med at Nibe blev købstad 19.12.1727 bestemtes, at byen skulle have egen byfoged og udskilles af herredet. Kongen beskikkede da Søren Aagesen til embedet. Han var endvidere kongelig vejer og måler her, kgl. konfirmation 16.2.1731. Han fik dog først udnævnelsen 16.7.1731.¹ Han beklædte begge embeder til 1743, da han ”formedelst Legemessvaghed og Kræfters daglige Aftagelse” trak sig tilbage til fordel for Johan David Conradi, der blev udnævnt til hans efterfølger både som by- og herredsfoged efter først at have forpligtet sig til at svare årlig til Søren Aagesen og evt. hans enke 100 rd.² Foruden sin embedsvirksomhed drev Aagesen stor handel på indland og udland. Skiftet efter ham opgjordes til 927 rdl.³ og nævner bl.a. 27 fag rålingshus, et hus 14 fag stald og tørrehus m.v., i alt 50 fag, vurderet til 300 rdl.

Johan David Conradi, 1743-1769

Johan David Conradi, † 28.9.1771 i Nibe, ~ Christine Jørgensdr. Aggersborg.⁴ Johan David Conradi blev udnævnt 11.5.1743. Han fik embedet mod at forpligtige sig til årligt at svare formanden og evt. hans enke 100 rdl.⁵ Boet efter ham er meget velstående og omfattende.

Børn: (var alle hjemme ved skiftet efter faderen)

1. Marie Catrine Conradi, * o. 1744.
2. Karen Conradi, * o. 1746.
3. Malene Elisabeth Conradi, * o. 1747.
4. Gotfred Conradi, * o. 1747.
5. Mette Marie Conradi, * o. 1748.
6. Else Christiane Conradi, * o. 1751.
7. Jørgen Conradi, * o. 1752.
8. Johan Christian Conradi, * o. 1755.
9. Anne Conradi, * o. 1756.
10. David Conradi, * o. 1757.
11. Lucie Conradi, * o. 1758.
12. Christence Conradi, * o. 1760.

¹ Harry Christensen, Nibe.

² Jf. RA, Jyske aabne Breve Nr. 95/1724 med indlæg 193/1731, 123/1743.

³ NLA, Retsbetjente, B40-189, Nibe købstads skifteprotokol 1745-83, s. 63a-66b.

⁴ NLA, Retsbetjente, B40-189, Nibe købstads skifteprotokol 1745-83, s.355a-363b.

⁵ H&K 1917, s. 494, jf. Heilskov H1(9)-27.

Johan Ludvig Lübecker 1769-1776

Johan Ludvig Lübecker (Lybecher), * o. 1743, søn af byfoged Lübecker i Thisted, ~ Anne Bentsen, * o. 1746.

Børn:

1. Catrine Hedvig Lübecker, * o. 1769.
2. Henrik Karl Lübecker, * o. 1774.
3. Anne Margrethe Lübecker, * o. 1775.
4. Adolf Oigfred Lübecker, * 1776.
5. Ove Lübecker, * o. 1777.

Udnævnt 5.5.1769 og samtidigt byfoged i Nibe. Tillige birkefoged på Lindenberg fra 20.8.1771.¹ Lübecker var en flittig skribent og skrev flere juridiske værker, 1772 "Afhandling om det vigtigste Saltvandsfiskeri i Danmark, nemlig Limfjordsfiskeriet" og et værk om købstædernes forhold i almindelighed. 1773 forsøgte han uden held at få bønderne til at dyrke hør og hamp, og 1774 ansøgte han på byens vegne regeringen om tilskud til anlæggelse af en havn, men uden held. Han opnåede også en længe ønsket udvidelse af ålefangstperioden, tilladelse til oprettelse af en hestemølle og siden en vejrmølle.² Han fik forskellige, overordnede hverv, og havde sikkert en finger med i spillet, da Det kongelige grønlandske, islandske og finmarkske Handelsselskab fik en station i Nibe. Gik af i 1776, men blev boende i Nibe, indtil han 1793 blev stiftsamtmænd i Aalborg. 1801 blev han suspenderet pga. uefterrettelighed i tjenesten.³ Nævnes i folketællingen 1.7.1787, Nibe Søndre Strandstræde, nr. 134, og benævnes justitsråd og var tillige overinspektør over told- og konsumtionsvæsenet.

Kongens gård i Nibe, hvor Lübeckers boede, 15.8.1795 købt af storkøbmand, sildesalter Niels Nielsen Færch.⁴

¹ Julius Bistrup.

² Harry Christensen, Nibe.

³ Harry Christensen, Nibe. Heilskov.

⁴ Dagmar Larsen, Kulturbilleder og Typer fra Nibe i H&K 1924-25, s. 426.

Hans Thornson, 1776-1792

Hans Thornson, * o. 1744, ~ Kirstine Andersdr. * o. 1759.

Børn:

1. Christian Frederik Thornson, * o. 1781.
2. Morten Thornson, * o. 1783.
3. Edel Margrethe Thornson, * o. 1784.
4. Maren Thornson, * o. 1785.

Udnævnt 3.4.1776, suspenderet 1792. Han nævnes 1781 i indberetning om sildefiskeriet ved Nibe, ¹ var 1788 byfoged i Nibe og tillige herredsfoged i Hornum-Fleskum herred. ² Han var da gift og havde ingen fast gage men fik 200 rdl. i "Accidentsen" af byfogedembedet, og gagen blev udredt af kongens kasse. Af embedet som herredsfoged tjente han 130 rdl., ligeledes udredt af kongens kasse. Han formåede ikke at gøre noget indskud i enkekasen. Han nævnes i folketællingen 1.7.1787, Nibe Adelgade, løbenr. 153, og benævnes her som "kongs. Majtts. Bye og Herreds foged".

Niels Bassesen, 1792-1826

Niels Bassesen, * 31.1.1765 i Kerteminde, døbt i Thorsager fastelavns søndag 1765, ³ † 19.5.1826 i Nibe, søn af Søren Bassesen, ~ 2.3.1798 i Nibe med Maren Cathrine Færch, * 31.10.1773 i Nibe † 4.1.1856 sst., datter af storkøbmand og sildesalter i Nibe, Anders Nielsen Færch, * o. 1738 i Nibe, † 21.1.1800 sst. og Maren Laursdr., * o. 1734, † 14.2.1797 i Nibe.

Børn:

1. Maren Cecilie Bassesen, * 5.4.1799 i Nibe, † 20.6.1801 sst.
2. Severine Bassesen, * 29.9.1800 i Nibe, † 18.3.1878 sst., ~ 5.11.1828 i Nibe med Frederik Anton Sophus Jespersen, * o. 1801 i Skanderborg, † 23.9.1859 i Nibe, købmand i Nibe.
3. Marie Cecilie Bassesen, * 23.1.1803 i Nibe, † 5.1.1874 sst.

Niels Bassesen var 1787 og 1789 forvalter på Tirsbæk, 1792 fuldmægtig på stiftskontoret i Viborg, 1792 fuldmægtig på Hald amts kontor, 24.8.1792 exam. jur, fik bevilling som prokurator ved alle over- og underretter i Danmark undtagen højesteret og hof- og stadsretten. Konstitueret som by- og herredsfoged i december 1792, udnævnt 17.4.1799. Den 8.12.1809 tillige birkedommer ved Torstedlund og Albæk birk, 8.10.1810 kgl. vejer og måler i Nibe, 22.10.1811 virkelig kancelliråd og 31.7.1815 justitsråd. Beklædte embedet som byfoged til sin død i 1826.

¹ Dagmar Larsen, Kulturbilleder og Typer fra Nibe i H&K 1924-25, s. 316.

² NLA, Bog J95, uddrag af RA, pensionskontorets enkekasessager, Protokol 1788.

³ Nygaards sedler, RA. Efter NLA, Fkt. 1818, Nibe, Algade, nr. 106 født i Jylland.

Familien slog sig ned i de Færch'ske ejendomme i det, der nu er hjørnet af Store Algade og Lille Algade. Ejendommen blev totalt ombygget 1811. Hustruens medgift var 18.000 rdl. og ved hjælp af den foretog Basse- sen store økonomiske transaktioner. I 1805 solgte han ud af hustruens gods, der omfattede store dele af øen Fur. 4.7.1805 fik han skøde på hovedgården Pandum samt Vokslev sogns kongekorntiende fra baron Chr. Fr. Juel til Lundbæk. ¹ Den 25.5.1807 udstedte han obligation til Niels Nielsen Færch for lån på 10.000 rdl. mod pant i hans halvdel af Furland, 118 3/8 tdr. htk. ² Som byfoged spillede han en væsentlig rolle i byen, og han var byen en god mand i de dårlige tider, der satte ind, da silden forsvandt efter Aggertan- gens gennembrud. Ægteparret er omtalt i Dagmar Larsen, Kulturbilleder og Typer fra Nibes Glansperiode og Ole Færch, Færchslægterne i Danmark.

Niels Basesen blev begravet på Nibe gamle kirkegård, men da den nye var etableret blev hans kiste i april 1829 ført op og bisat i slægtens gravkammer her. På den store sten over hans kiste står:

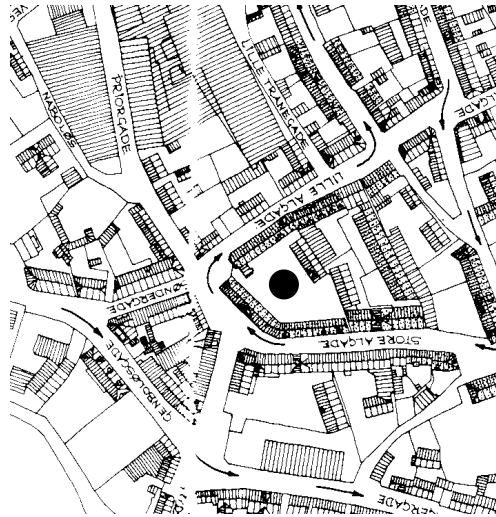
»Herunder hviler Justitsraad Niels Basesen f. 31. Januar 1765 fra 1793 indtil hans Død den 19. Maj 1826 var han Bye- og Herredsfo- ged i Nibe. Staden tabte i ham en nidkær og duelig Embedsmand, By- en en virksom og anset Borger, hans Familie en kiærlig Mand og Fa- der, Hans Venner en trofast Støtte.«

Niels Basesens ejendom til venstre, nu nedrevet. Foto på Nibe Museum.

¹ Hornum herreds ting B35D, Sp. 64, register til protokol 3.

² Salling herreds justitsprotokol, jf. RA, Nygards sedler.

Kort fra Nibe med Basesens gård, markeret med sort cirkel.

Hans Georg Koefoed, 1827-1831

Hans Georg Koefoed, * 4.1.1799 i Præstø, † 16.6.1854 i København, (Holmens s.), søn af stiftsfysikus, etatsråd, dr. med. Jens Koefoed, 1805 ejer af Sohngaardsholm ved Aalborg, senere ejer af lystejeendommen Alderslyst (Vesterbro 20) i Aalborg, ¹ † 18.6.1821 på Alderslyst, og Marie Faith, ~ 5.9.1820 i Børglum med Nicoline Jespare Hillerup, * 21.7.1795 i Aalborg (Budolfi s.), † 11.1.1879 på Frederiksberg i København, datter af købmand, ejer af Børglum kloster, justitsråd Niels Frederik Hillerup og Elisabeth Dyssel Jespersen.

Student Aalborg 1809, 22.10.1813 cand. jur., 3.6.1818 auditør i armeen i Aalborg, 6.1.1819 ved 3. jyske dragonregiment, 20.2.1820 ved 5. jyske dragonregiment, 19.6.1821 overauditør, 23.1.1827 afsked, 24.1.1827 udnævnt til byfoged, vejer, måler og vrager i Nibe og herredsfoged i Hornum-Fleskum herred, birkedommer i Torstedlund og Albæk birker, 1.8.1829 virkelig justitsråd, 23.2.1831 forflyttet og udnævnt til byfoged og byskriver i Hjørring og herredsfoged- og skriver i Vennebjerg herred, afsked 19.6.1847. Han købte 1835 Vrejlev kloster med tiender og gods for 28.500 rdl. sølv og solgte den nogle år senere for 36.500 rdl. Han var medstifter af Sparekassen for Hjørring By og Omegn. ² Omtalt i Jyske Saml. ny række II, s. 14-15 og i 3 serie, 3 bd. og kaldes her "En særdeles humoristisk

¹ J. Jeppesen Jensen, Nogle blade af Sohngaardsholms historie, 1963.

² E. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen, Candidati og Examinati Juris 1736-1936.

og forkommende mand".¹ Hans bror var Frederik Julius Koefoed, * 1795 i Viborg, mægler i Aalborg.²

Børn:

1. Jens Koefoed.
2. Niels Frederik Hillerup Koefoed.

Carl Gottfred Lynge, 1831-1849

Carl Gottfred Lynge, * 8.10.1798 i Esbønderup, † 17.9.1851 i Nibe, søn af distriktskirurg Andreas Lyng og Sophie Magdalene Mengel, ~ 21.10.1826 i København (Helliggeist s.) med Nicoline Frederikke Petersen, * 16.11.1801 på Fødselsstiftelsen i København, 26.7.1805 bevilling til at anses for ægtefødt, † 8.4.1877 i Nibe, datter af Nicolai Christian Petersen (Jurist?).

Børn:³

1. Nicoline Christine Sofie Lyng, * o. 1827 i København.
2. Nikolaj Andreas Lyng, * o. 1829 i Nibe.
3. Christian Carl Julius Lyng, * o. 1833 i Nibe.
4. Mikkel Peter August Lyng, * o. 1836 i Nibe.
5. Johanne Andrea Elisa Lyng, * o. 1841 i Nibe.
5. August Frederik Lyng, * o. 1841 i Nibe.
6. Julie Karen Dorte Lyng, * o. 1843 i Nibe.

1815 student, Frederiksborg, 12.7.1820 cand. jur., volontør i Danske Kancelli, 3.9.1828 kancellist, 3.6.1831 byfoged, vejer, måler og vrager i Nibe, herredsfoged i Hornum og en del af Fleskum herred, 28.6.1840 virkelig kancelliråd.⁴ Ved folketællingen 1840, Nibe, boede han i Algade, løbenr. 98, og kaldes byfoged i Nibe og herredsfoged i Hornum-Fleskum herred. De nævnes her med børn og 7 tjenestefolk m.v., bl.a. Hans Nielsen Krag, byfogedens fuldmægtig.

Den 6.11.1844 blev Hornum-Fleskum herred og Nibe købstad forenet til et retsbetjentembede med Carl Gottfred Lyng som herredsfoged og skriver. Dog opretholdt separate tingbøger, Nibe B40A, Hornum-Fleskum B35 D. Carl Gottfred Lyng tog sin afsked 30.6.1849.

Buchholz fortæller om ham: "By og Herredsfoged Lyng i Nibe, før her omtalt, blev nogle Aar før sin død udnævnt eller fordelt med Titel, virkelig Cancelliraad og da han talte Københavnsk fortalte han ved en given Lejlighed, at han var den eneste virkelige Cancelliraad i hele Byen. Hans sidste Leveaar var sørgelige, formedelst Sygdom Apopleksi. Bager Tybring i Nibe havde la-

¹ Heilskov H1(9)-27.

² E. Tauber, Embeds- og bestillingsmænd i Aalborg s. 262.

³ Folketællingen 1840 og 45, Nibe, Algade.

⁴ E. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen, Candidati og Examinati Juris 1736-1936.

det et tidligere Tørvehus omdanne til en ret hyggelig Beboelse som Lynge lejede og flyttede i med Familien, man sagde dog siden, naar en tidligere bekendt spurgte til hans Befindelse. Det er Satan hugge mig skidt med Canceliraaden. Nu bor han i Tybrings Tørvehus. Canceliraad Lynge var i mange henseender en dygtig og flink Mand, selskabelig og gæstfri; Dog skulde man erindre, om det saa var i et Bacantisk Drikkelag, at han var Embedsmanden. Ogsaa i hans Tid brugtes Spanskrøret af Politimesteren i Nibe ved flere Lejligheder, men ikke under hans Eftermænd, da Lynge døde havde han aldrig faaet en Dom underkendt ved Overretten, det skal være sagt i hans Ligtale”.¹

Johan Anton Frederik Wilhelm Petersen, 1849-1861

Johan Anton Frederik Wilhelm Petersen, * 18.8.1812 i Stege, † 23.5.1880 i København. (Jacob s.), søn af regimentskvartermester, senere amtsforvalter i Nykøbing S. Jens Petersen og Ellen Sofie Helt, ~ 2.7.1837 i Aalborg (Budolfi) med Kirstine Magnella Galten, * 26.9.1812 sst. (Budolfi), † 8.8.1871 på Jydske Asyl ved Århus, dr. af købmand, borgerkaptajn Mads Galten og Anna Magdalene Kirstine Bjerre. 1830 student, Frederiksborg, 22.4.1835 cand. jur., 24.11.1838 kopist i Københavns politiret og ved politiets øvrige forretninger, 18.3.1841 surnumerær fuldmægtig, 8.4.1843 politiassistent i København, 12.9.1849 byfoged og byskriver i Nibe, herredsfoged og skriver i Hornum-Fleskum herred, 22.6.1852 virkelig kancelliråd, 21.11.1855 - 14.6.1858 medlem af Folketinget for Aalborg amts 5. kreds. (Nibe), 6.10.1860 Ridder af Dannebrog, 25.5.1861 birkedommer og skriver i Amager birk, 22.1.1866 justitsråd, 24.1.1877 (fra 31.3.) afsked og udnævnt til etatsråd. Formand for Limfjords-Fiskerikommissionen af 1860.²

Søren Jørgen Theodor Hald, 1861-1870

Søren Jørgen Theodor Hald, * 2.11.1827 i Hillerød, † 11.12.1902 i København. (Jacob s.), søn af snedkermester Otto Christian Hald og Ane Sophie Jørgensdr. Wendelboe, ~ 21.2.1857 i Frederikssund med Hedevig Christiane Bunde, * 9.4.1830 i Frederikssund, † 16.2.1899 i København. (Jacob s.), dr. af distriktslæge Johannes Andreas Bunde og Frederikke Hoppensach. 1846 student, Frederiksborg, 18.6.1853 cand. jur., s.å. by- og herredsfuld­mægtig i Frederikssund, 1855 assistent i indenrigsministeriet, 18.11.1856 auditør i arméen, 23.2.1857 (fra 1.3.) ved 1. og 5. batl. samt 2. jægerkorps, 1.9.1858 ved 2. artillerireg. og garnisonsauditør i Rendsborg, 30.10.1861 afsked, 20.10.1861 byfoged-

¹ Lene Nygaard Hansen, Erhard Holger Buchholz' optegnelser, s. 292.

² E. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen, Candidati og Examinati Juris 1736-1936.

og skriver i Nibe og herredsfoged og skriver i Hornum herred, 17.12.1868 (fra 1.1.1869) tillige borgmester i Nibe købstad, 28.7.1869 virkelig kancelliråd, 17.8.1870 herredsfoged og skriver i Kær herred, 5.9.1870 afsked som borgmester i Nibe, 8.7.1879 Ridder af Dannebrog, 10.12.1884 herredsfoged og skriver i Vor og Nim herreder, birkedommer og skriver i Stensballegaard birk, 30.7.1891 (fra 30.9.).¹

Børn:

1. Ulrich Hald, † 14.10.1942 i København, Garnisons sogn, 31.1.1901 cand. jur., se Danske Sagførere, s. 130. Ægteskabet opløst 22.1.1942, hustru † 27.4.1945 på Frederiksberg, Solbjerg s.
2. Christian Hald, * 4.11.1864 i Nibe, † 30.10.1920 i København, Christians s., ~ 14.4. 1897 i København, Petri s., med Mariane Henriette Wilhelmine (Willy) Fiedler, * 11.2.1873 i København, Petri s., † 6.9.1952 i København, Sions s., datter af grosserer Frederik Carl Fiedler og Caroline Doris Rohde. 1883 student, Aalborg, 26.1.1889 cand. jur., s.å. betjent i Københavns politi, 1.10.1890 fuldmægtig ved Vor og Nim herreder, 1.4.1891 inspektionsbetjent i Københavns politi, 1.8.1893 overpolitibetjent, 5.10.1891 politiassistent, 13.11.1915 politiinspektør sst.

Christian Preetzmann, 1870-1879

Christian Preetzmann, * 8.6.1822 i Lee, † 22.8.1893 i Aalborg, begravet i København (Helliggeist s.), søn af ejer af Lille Himmestrup, kammerjunker Johannes Preetzmann og Elisabeth Birgitte Sehested, ~ 25.11.1853 i København (Trinitatis s.) med Henriette Ginderup, * 26.11.1823 i København (Trinitatis s.), † 4.1.1905 på Frederiksberg, ægteskabet opløst, datter af toldkontrollør Thomas Ginderup og Marie Frederikke Tychsen, ~ 2. med Karoline Charlotte Amalia Langballe, * 12.5.1829 i København (Helliggeist s.), † 19.2.1908 sst. (Hellig Kors s.), datter af registrator Johannes Andresen Langballe og Else Sophie Dorthe Bierring. 1842 student, Randers, 4.5.1850 cand. jur., 7.7.1853 kopist i Københavns politi, 24.3.1854 fuldmægtig, 19.3.1856 politiass. i Frimands-, Klædebo-, Sct. Annæ Vester-, Købmager-, Rosenborg- og Nørre kvarter i København. (frasagde sig 26.9.1870 titlen politiassistent), 28.6.1863 afsked, 5.10.1870 byfoged og byskriver i Nibe, herredsfoged og skriver i Hornum herred, 7.11.1870 tillige borgmester i Nibe købstad, 25.6.1879 (fra 1.7.) birkedommer og skriver i Aalborg birk, herredsfoged og skriver i Fleskum herred, 16. juli s.å. afsked som borgmester i Nibe købstad.² Han opfattedes som en arrogant og spotsk person og havde et meget anstrengt forhold til byrådet.

¹ E. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen, Candidati og Examinati Juris 1736-1936.

² E. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen, Candidati og Examinati Juris 1736-1936.

Det nye tinghus, rådhus og arrest i Nibe, opført 1872, Nationalmuseet foto, 1961.

Frederik Christian Glerup Haar Bagger, 1879-1883

Frederik Christian Glerup Haar Bagger, * 1.8.1836 i Næsborg, † 14.9.1883 i Nibe, søn af sognepræst Christian Frederik Bagger og Margret Kirstine Haar. Ugift. 1854 student fra Århus, 15.1.1861 cand. juris, 1864 volontør i Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig, 1861-78 assistent ved redaktionen af Folketingstidende, 15.9.1879 byfoged og byskriver i Nibe, herredsfoged og skriver i Hornum-Fleskum herred, 8.10.1879 tillige borgmester i Nibe.¹

Francois Gustav Hansen, 1883-1889

Francois Gustav Hansen, * 13.2.1840 i København, søn af snedkermester Francois Dumont Hansen, * o. 1812, † 13.3.1890, 78 år gammel. Student 1858 fra Metropolitanskolen, kandidat 14.1.1865, 1867 volontør i Landsover- samt Hof- og Stadsretten, 1.7.1872 assistent i Kultusministeriet; 11.12.1883 byfoged i Nibe og herredsfoged i Hornum herred, 10.1.1884 tillige borgmester i Nibe, 11.12.1889 herredsfoged i Bjerre herred.²

¹ E. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen, *Candidati og Examinati Juris 1736-1936*.

² V. Richter, *Juridisk Stat*, Miloske Boghandels Forlag.

Grønnegade 27, Nibe, 1886. 1883-90 bolig for by- og herredsfoged Francois Gustav Hansen, ses foran døren. På fortovet sønnen Harald. I gavlvinduet lærerinde frk. Amdrup og byfogdens datter Ida. I havelågen Cista Vortmann (Sorø) og fru Hansen. Huset overtaget 1890 af byfoged Græbe. Foto på Nibe Museum.

Christian Christopher Græbe, 1890-1896.

Christian Christopher Græbe, * 25.5.1842 i København (Hellig.), † 15.10.1923 på Frederiksberg, søn af bogtrykker Johan Christian Frederik Græbe og Frederikke Amalie Johanne Andersen, ~ 30.12.1884 på Frederiksberg med Alexandrine Maria Mathilde Petersen, * 22.7.1844 i Holstebro, † 2.11.1922 på Frederiksberg, datter af Carl Nicolai Petersen. 1860 student, v. Westen, 17.1.1866 cand. jur., 1869 fuldmægtig ved Københavns amts søndre birk, 1873 assistent i Indenrigsmin., 19.7.1880 fuldmægtig, 11.7.1883 sekretær ved Protokollerne i Højesteret, 25.1.1890 byfoged og byskriver i Nibe købstad, herredsfoged og skriver i Hornum herred, 12.2. s.å. tillige borgmester i Nibe købstad, 13.8.1896 herredsfoged og skriver i Falsters vestre herred, 8.4.1898 Ridder af Dannebrog, 3.1.1902 herredsfoged i Nørvang-Tørrild herreder, 13.7.1912 (fra 30. 9.) afsked samt udnævnt til Dannebrogsmænd. 21.10.1905-22.2.1910 formand for Værgerådet i Vejle købstads nordre Kreds. 6.1.1876 kgl. translatør i engelsk, fransk og tysk.¹

¹ E. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen, Candidati og Examinati Juris 1736-1936.

Johan Anton Heinrich Dændler, 1896-1904

Johan Anton Heinrich Dændler, * 22.9.1846 i Horsens, † 7.6.1929 i Nyborg; søn af blikkenslagermester Michael Christian Dændler og hustru Sofia Magdalena Kempel, ~ 7.12.1876 i Højen med Johanne Frederikke Camilla Glahm, * 7.7.1844 i Århus, † 23.9.1924 i Nyborg, datter af overauditør, kaptajn i Kongens Livkorps, herredsfoged, virkelig justitsråd Hother Christopher Glahm og hustru Augusta Caroline Amalie von Dudden. 1865 student fra Horsens, 1872 cand. jur., febr. 1873-marts 1876 byfogedfuldmægtig i Vejle, 28.3.1876 sagfører i Odder. 2.1.1880 overretssagfører, 1882 off. og benef. sager ved Hads herreds ret. 1889 flyttet til København, 11.9.1891 beskikkelserne deponerede, da han fra 28. s. m. og til udgangen af okt. havde modtaget konstitution som kopist under Landsoversamt Hof- og Stadsretten, 1892 assistent i Justitskontoret under Københavns Kriminal- og Politiret, 1894 konst. protokolfører, 1895 fast ansat, 1896 byfoged og skriver i Nibe samt herredsfoged og skriver i Hornum herred, s.å. borgmester i Nibe, 1904 birkedommer og skriver i Bregentved- Gisselfeld birk, 1919 afsked.¹

Børn:

1. Datter, ~ politifuldmægtig Niels Mathias Olfert Sommerfeldt, sagfører med deponeret beskikkelse.

Nibe byråd kort før år 1900. Fra venstre buntmager Petersen, sagfører Larsen (stående), købmand og bankdirektør Schiørring, apoteker Annæus Nielsen, Søren Mark, fabrikant J.S. Wibroe, byfoged og borgmester Dændler, slagtermester Carlsen og bogbinder Hjorth. Foto på Nibe Museum.

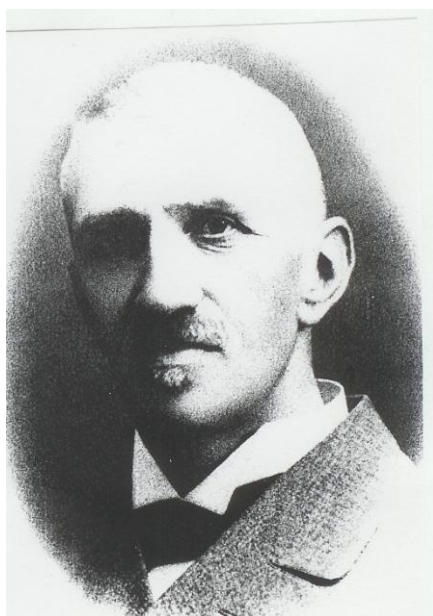
¹ H. Hjorth-Nielsen, Danske Sagførere.

Axel Bierfreund, 1904-1910

Axel Bierfreund, * 28.7.1857 i Odense (Hans), † 16.2.1942 i Høllerup, søn af bogholder, senere bankdirektør Lorentz Christian Peter Bierfreund og Hendrine Rasmine Cathrine Jensen, ~ 14.8.1896 i Holstebro med Harriet Faber, * 16.8.1871 sst., † 13.9.1930 sst., datter af distriktslæge William Hugo Faber og Petra Martha Godtfredine Thybo. 1877 student, Odense, 10.1.1884 cand. jur., 10.1.1885 cand. polit., 1.1.1886 by- og birkefuldmægtig i Nysted, 1.3.1887 byfogedfuldmægtig i Aalborg, 1.4.1890 by- og herredsfuldmægtig i Bogense, 1.5.1891 i Holstebro. 12.8.1904 (fra 1.10.) byfoged, by- og rådstueskriver i Nibe samt herredsfoged og skriver i Hornum herred, 23.8. s.å. tillige borgmester i Nibe købstad, 18.5.1910 (fra 1.7.) byfoged, by- og rådstueskriver i Holstebro samt herredsfoged og skriver i Hjerm-Ginding herreder, 10.6. s.å. tillige borgmester i Holstebro købstad, 14.5.1917 tillige byfoged og byskriver i Struer købstad, 1.4.1919-31.3.1921 tillige folkevalgt borgmester i Holstebro, 23.6.1919 (fra 1.10.) dommer i Holstebro købstad m.v., 11.6.1920 Ridder af Dannebrog, 27.8.1932 (fra 31.10.) afsked, 18.9. s.å. Dannebrogsmænd. 1919 formand for overhuslejenævnet i Ringkøbing amt.¹

Børn:

1. Poul Bierfreund.

Axel Bierfreund, foto Nibe Museum

¹ E. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen, Candidati og Examinati Juris 1736-1936.

Johan Frederik Grove, 1910-1917

Johan Frederik Grove, * 2.8.1859 i København (Helligg.), † 15.2.1917 i Nibe, begr. på Nibe kirkegård, søn af redaktør Peter Vilhelm Grove og Severine Albertine Schierbeck, ~ 2.6.1886 i Asminderød med Augusta Sophie Frederikke Møller, * 15.1.1860 i Odense (Hans), † 18.2.1943 i Aalborg (Budolfi), datter af arkitekt, bygningsinspektør Carl August Møller og Camilla Kübnitz. 1877 student, Haderslev fra Læreres Skole. 21.1.1884 cand. jur., s.å. assistent. i Finansministeriets 1. revisionsdept., 1.1.1895 bogholder ved Christianshavns Tugt- og Forbedringshus, 26.8.1905 fuldmægtig ved Amager birk, 15.6.1910 byfoged og byskriver i Nibe samt herredsfoged og skriver i Hornum herred, 27.7. s.å. tillige borgmester i Nibe købstad. Medlem af bestyrelsen for Fængselselskabet i København. Han var også boganmelder og teaterkritiker og skrev digte og oversatte bl.a. bulgarske og serbiske sange.¹

Børn:

1. Hedvig Grove, +1987, begr. i familiegravstedet i Nibe, ~ lektor Stegman, Aalborg.

Johan Grove, foto på Nibe Museum.

¹ Fra det gamle Nibe, Nibe Museum, 1992.

Christian Adolph Andreasen, 1917-1919

Christian Adolph Andreasen, * 7.12.1867 i Præstø, † 15.2.1941 i Hellerup, søn af forpagter Christian Jørgen Andreasen og Johanne Caroline Wentzel, ~ 24.8.1900 på Frederiksberg med Carla Sigrid Locher, * 2.10.1876 i København (Jobs.), datter af marinemaler og raderer, professor Carl Ludvig Thilton Locher og Anna Marie Frederikke Gyllich. 1886 student, Roskilde, 8.6.1893 cand. jur., 1.2.1895 fuldmægtig ved Fjends-Nørlyng herreder, 1.7.1902 byfogedfuldmægtig i Nyborg, 19.3.1917 (fra 1.4.) byfoged og byskriver i Nibe, herredsfoged og skriver i Hornum herred, 23.6.1919 (fra 1.10.) dommer i Nibe købstad m.v., 10.6.1926 (fra 1.7.) civildommer i Hjørring købstad m.v., 31.10.1927 Ridder af Dannebrog, 3.11.1937 (fra 31.12.) afsked, 10.6.1938 Dannebrogsmænd, 1897-1902 sekretær hos Den Kgl. Kommissarius ved de Nordjyske Privatbaner, 1906-16 repræsentant i Kreditforen. af Grundejere i Fyens Stift, 1922-33 formand for Henstandsudvalget i Hjørring Amt.¹

Byfoged C.A. Andreasen, foto på Nibe Museum

¹ E. Falk-Jensen og H. Hjørth-Nielsen, Candidati og Examinati Juris 1736-1936.

Herredsskrivere i Hornum-Fleskum herred fra 1687

Herredsskriverne var tillige byskrivere i Nibe fra 12.10.1731.

Peder Lauridsen Stub, 1687-1734

Han blev ved jurisdiktionsomlægningen 1687 skriver i Hornum og Fleskum herreder, Storvorde, Nørholm og Mou birker og var da allerede tingskriver i Hornum herred og ved Nibe birketing. Embedet konfirmeret 2.12.1699. Se omtale under Hornum herreds skrivere.

Søren Svendsen Schiønning, 1734-1764

Søren Svendsen Schiønning, † mellem 27.10.1763 og 5.3.1764 i Nibe, ~ Sophia Catrine Larsdr. Ejlandt, † 5.3.1764 i Nibe, skifte 5.3.1764.¹ De havde ingen børn, som levede 1764, men ved skiftet efter hustruen nævnes brødrene Anders Svendsen i Frederichshald i Norge, Jacob Svendsen Schiønning ligeledes i Norge, en søster gift med Chr. Larsen i Sebbersund, en afdød søster, der boede i Aars og havde en datter Karen Hasselmands, en datter der tjente på Mejlgaard, og en broder, som man ikke vidste hvor var. Hustruens arvinger var broderen Theodorus Ejlandt, som opholdt sig på Mølgaard, søsteren Margrethe, gift med velædle Sr. Jens Brøndlund til Nørre Eskjær og søsteren Catrine, enke efter Peder Høyer i Nørholm sogn og by. Han og hustruen oprettede 27.10.1763 testamente. Blandt ejendelene i det omfattende skifte, 6 tætskrevne sider – nævnes hans ejendom med 12 fag rollingshus og 2 fløjhuse i gården og tørvehus, i alt 30 fag, liggende mellem Sr. Erik Hvids gård og Clemed Skomagers på Algaden i Nibe.

Han blev udnævnt 26.3.1734 og var uden tvivl på fædrene eller mødrene side af slægten Schiønning eller Skiønning, der var herredsfogeder/skrivere i Aars herred. Han var i 1740erne bruger af 6 fiskestader i Limfjorden ved Nibe.²

Poul Rich, 1764-1781

Poul Rich, † 29.10.1780 i Nibe, ~ Marie Nielsdr. Winckel.³ Udnævnt 3.2.1764 og var tillige byskriver i Nibe.

Børn:

1. Peder Høeg Rich. * o. 1754. Nævnes 4.12.1780 som konstitueret

¹ NLA, Retsbetjente, B40-189, Nibe købstads skifteprotokol 1745-83, s. 245b-251a.

² Holger Rasmussen, Limfjordsfiskeriet før 1825, s. 335

³ NLA, Retsbetjente, B40-189, Nibe købstads skifteprotokol 1745-83, s. 519.

byskriver i Nibe, kort efter faderens død.

1. Ane Marie Rich, * o. 1755.
2. Mogens Rich, * o. 1764.

Nicolai Severin Wedel, 1781-1817

Nicolai Severin Wedel, * o. 1745, ~ Christiane Fridenreich, * o. 1758 i Korsør. ¹ Udnævnt 17.1.1781 til herredsskriver i Hornum-Fleskum hrd., tillige byskriver i Nibe. ² Fik 23.8.1807 skøde på, tinglæst 25.6.1808, købmand Søren Færch på Pandums brandtomt efter Færchs "Ladehuus" med gårdsplads for 100 rdl. og opførte her en gård, der i købstadsregnskab 1807, anføres som et nyt stuehus, 13 fag, 32 x 13 alen, sidebygning, 8 fag, 6½x11 ¾ alen, indrettet med 2 værelser, tørvehus, stald, Skomagergade. ³

Han var 1788 også skriver ved Torstedlund-Albæk birk, var gift og havde 20 rdl. i fast gage og 100 rdl. i "Accidentsen" som herreds- og byskriver. Af Torstedlund-Albæk birk fik han 40 rdl. i fast gage, udredt af birkepatronen. ⁴ 1787 boede han i Nibe, Store Grønnegade, løbe nr. 204, med hustru og 4 tjenestefolk. ⁵ Han nævnes 11.9.1795 som birkeskriver i Albæk-Torstedlund birk. ⁶ 1801 boede familien på Algade, løbe nr. 83. Hans enke boede 1818 i Skomagergade og havde da opholdt sig 35 år i byen. ⁷

Børn:

1. Dorthe Cecilia Wedel, * o. 1782.
2. Arlette Christiana Wedel, * o. 1785.
3. Kleinke Petrea Wedel, * 1790.

Karelius Arntsen, 1817-1825

Karelius Arntsen, * 1775 i Norge, ~ Carsonea Bekker, * 1788 i Svendborg. ⁸ Udnævnt 11.6.1817. I en annonce om offentlig licitation over den nyligt opståede Fruens Holm i Limfjorden ved Nibe kaldes han krigsassesor, byskriver i Nibe og herredsskriver i Hornum-Fleskum herreder. ⁹ Ved folketællingen 1818 boede han og hustruen i Skomagergade og havde da opholdt sig 1 år i byen. Han kaldes da krigsassesor, 43 år gammel.

¹ NLA, Folketællingen 31.12.1818, Nibe, Skomagergade, løbe nr. 116.

² NLA, Bog J95, uddrag af RA, pensionskontorets enkekassesager, Protokol 1788.

³ Dagmar Larsen, Kulturbilleder og Typer fra Nibe, i H&K 1927-29, s. 106.

⁴ NLA, Bog J95, uddrag af RA, pensionskontorets enkekassesager, Protokol 1788.

⁵ NLA, Folketællingen Nibe, 31.12.1818, Store Grønnegade, løbe nr. 204.

⁶ H&K 1933-35, s. 439.

⁷ NLA, Folketællingen 31.12.1818, Nibe, Skomagergade, løbe nr. 116.

⁸ NLA, Folketællingen 31.12.1818, Nibe, Skomagergade, løbe nr. 117.

⁹ Dagmar Larsen, Kulturbilleder og Typer fra Nibe i H&K 1924-25, s. 308.

Litteratur

- Bricka, C.F.
Christensen, Harry
Christensen, Harry
Christensen, W.
- Dahlerup, Troels
- Danske Magazin
- Erslev, Kr.
Falk-Jensen, E. og
Hjorth-Nielsen, H.
Frederiksen, Lars
Færch, Ole
- Færch, Ole
Gjedsted, Hans
- Gjedsted, Hans
- Gjedsted, Hans
Gjerding, K.
Gravlund, Thorkild
Hanen
- Hansen, Lene Nygaard
Hjort-Nielsen, H.
Himmerland & Kjær
Holmgaard, Jens
- Jensen, J. Jeppesen
Jyske Saml.
- Klitgaard, Carl.
Klitgaard, Carl
Klitgaard, Carl
Kolderup-Rosenvinge
Kurt Nielsen, Søren Skovfo
- Nibe Museum
Nielsen, Olav
Nyrop, C.
- Pers. Hist. Tidsskr.
Rasmussen, Holger
- Kancelliets brevbøger. Rigsarkivet, fra 1885.
Ni tværsnit af Nibes historie. Nibe, 1977.
Len og magt i Danmark 1439-1481. Århus, 1983
Repertorium Diplomaticum Regni Mediævalis, Series Secunda. 1451-1504. København, 1928.
Det Kgl. Rettertings Domme og Rigens Forfølgninger fra Chr. III's tid. København, 1959.
Danske Magazin, række og bind adskilt med komma. Det Kongelige Danske Selskab for Fædrelandets Historie, fra 1842.
Repertorium Diplomaticum Regni Mediævalis. 1894.
- Candidati og Examinati Juris 1736-1936.
Nørholm sogn. Nibe, 1987.
Diplomatarium Hornumense, tingsvidner breve og andre dokumenter fra Hornum herred, Nibe og Nørholm birk 1216-1636. Aalborg 2004.
Færch-slægterne i Danmark. Aalborg, 1998.
Hornum herreds tingbøger. Det Nørrejske Landsarkiv, Viborg. Findes også som database på Aalborg Stadsarkiv.
Aalborg Byfogeds tingbøger, database på Aalborg Stadsarkiv.
Et lille bidrag til Støvrings historie. Støvring, 1997.
Bidrag til Helligum Herreds beskr. Aalborg, 1882.
Herredsbogen. København, 1926-30.
Tidsskrift, udgivet af Lokalhistorisk Arkiv for Støvring kommune, Ø. Hornum.
Erhard Holger Buchholz' optegnelser.
Danske Sagførere. København, 1941.
Himmerland og Kjær herred Årbøger, fra 1912.
Viborg landstings skøde-pantebøger 1624-57. København. 1970
Nogle blade af Sohngaardsholms historie. 1963.
Samlinger til Jysk Historie og Topografi, række og bind adskilt med komma.
Nibe Bys Historie indtil 1728. Aalborg, 1917.
Kjærulfske Studier. København, 1914-18.
Vendsysselske præstefamilier. Hjørring, 1945.
Udvalg af gamle danske Domme, bind I-IV. 1842-48.
Nibe kirke. Dens bygning, udsmykning og mennesker. Nibe menighedsråd, 1995.
Fra det gamle Nibe. Årsskrift for Nibe Museum. Københavns Diplomatarium. 1872-87.
Danmarks Gilde- og Lavsskråer i Middelalderen. 1895-1904.
Personal Historisk Tidsskrift, årgang angivet.
Limfjordsfiskeriet til 1825. København, 1968.

Rasmussen, Poul	Viborg Landstings Dombøger 1616A og B, 1617B, 1618B og Udvalgte domme. Viborg, 1965.
Reitzel-Nielsen, E.	Danske Domme 1375-1662. København, 1978.
Resen, Peder Hansen	Atlas Danicus. Viborg bispedømme, Udg. 1934.
Richter, V.	Juridisk Stat. Miloske Forlag, 1897.
Sjødin, Lars	Handlinger til Nordens historia 1515-23. Stockholm, 1967.
Tauber, E.	Embeds- og bestillingsmænd i Aalborg, 1897.
Trap, J.P.	Trap Danmark, 5. udgave. København, 1953-72.
West, F.J.	Kronens skøder. Rigsarkivet, 1908.
Wulf, D.H.	Jens Bang, Kjøbmand i Aalborg 1605-44. M.M. Schultz Forlag, 1885

Utrykte kilder

Gjedsted, Hans	Hans Gjedsted, Støvring, Stedsmål fra Aalborghus lensregnskab.
Langdahl, Jens	Jens Langdahl, Fredericia, Mandtaller fra Hornum herred.
Østergaard, Niels	Gården i Nørholm, manuskript, Aalborg Stadsarkiv.

Forkortelser

Adkomstreg.	Landbohistorisk Selskab, Adkomstregistrering 1513-1550, Institut for navneforskning, Københavns Universitet.
Bistrup, Julius	Julius Bistrup, NLA, Bog J90, Fortegnelse over Retsbetjente i Jylland 1660-1847.
Bgr.	Begravet.
Danske Domme	Reitzel-Nielsen, Erik, se litteraturliste.
Dipl. Hornumense	Ole Færch, se litteraturliste.
Dr.	Datter.
Fgd.	Foged.
Fkt.	Folketælling.
Gl.	Gammel.
Grd.	Gård.
Harry Christensen, Nibe	Ni tværsnit af Nibes historie, se litteraturliste.
Heilskov	C. Heilskovs samlinger, Landsarkivet, Viborg, H1(9)-25 og 27.
Hfgd.	Herredsfoged.
Hrd.	Herred.
Hrdskr.	Herredsskriver.
H&K	Himmerland & Kjær herreds årbøger, år angivet.
Htk.	Hartkorn: tønner- skæppe- fjerdingkar- album.
Kanc. Brevb.	Bricka, C.F., se litteraturliste.
Kgl. Bib.	Det Kongelige Bibliotek, København.
Klitgaard, Nibe	C. Klitgaard, Nibe Bys Historie indtil 1728.
Konf.	Konfirmeret, dvs. bekræftelse af embede.

Kronens Skøder	West, F.J., se litteraturliste.
NLA	Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg.
Mk.	Mark
Pd.	Pund.
Rdl.	Rigsdaler.
Rdm.	Rådmand.
Rep. I og II	Kr. Erslev og William Christensen, Repertorium Diplomaticum Regni Mediævalis, 1. og 2. række.
s.	side.
s.	sogn.
s.å.	samme år.
s. m.	samme måned.
sk.	skilling.
sst.	sammesteds.
td.	tønde
tgb.	tingbog.
*	født.
†	død.
~	gift med.

Register

- Abildgaard: Peder i Bonderup;24
Aggersborg: Christine Jørgensdr.;67
Akeleye: Knud Gabriel t.
Krenkerup;56
Alderslyst (Vesterbro 20) i Aalborg;71
Amager birk;73;79
Andersdr.: Anne i Nørholm;57;
Dorthe;25; Kirsten i Nørholm, født i
Klotrup;62; Kirstine;69; Maren i
Nibe;48; Mette;26; Mette i
Bonderup;38; Mette i Moldbjerg;26
Andersen: Anders i Bonderup;38;
Anne i Bonderup;38; Chr. i Nibe;41;
Jens i Bonderup, herredsskriver;38;
Jens i Grydsted;41; Jens i Klotrup,
herredsfoged i Rinds hrd.;60; Jens i
Store Vadumtorp;58; Johannes;59;
Karen i Bonderup;38; Michel i
Klæstrup;45; Mourids i Nibe;51;
Niels i Bonderup;38; Niels i
Grydsted;41; Peder, Bertel Hørby i
Vesterris' plovmand;31; Søren i
Støvring;18; Terkild;14; Thames i
Nibe;30; Thomas i Binderup;33;
Thomas i Klæstrup;45; Tyge t.
Gjerumgaard;60
Andreasen: Christian Adolph,
herredsfoged;80; Christian
Jørgen;80
Annerup;10;23;36
Annexgaarden i Bislev;28
Arntsen: Karelius, herredsskriver;82
Aslund;57
Axelsen: Jens i Vokslev;15
Bagger: Christian Frederik;75
Baltersen: Poul i Nibe,
birkeskriver;36;51; Poul i Nibe,
herredsskriver;35
Bang: Jens, købmand i Aalborg;59
Banner: Erik;14
Bartholomæussen: Hans, lensmand på
Aalborghus;12
Bartskær: Hans i Nibe;41;50
Bassesen: Maren Cecilie;69; Niels,
herredsfoged;69; Severine;69;
Søren;69
Bekker: Carsonea;82
Benderup: Inge Jepsdr. i Suldrup;19
Bentsen: Anne;68
Bergen;47
Bielke: Chr., admiral;40
Bierfreund: Axel, herredsfoged;78;
Poul;78
Bierring: Else Sophie Dorthe;74
Bille: Esge;16; Karen;15; Maren;16;
Peder t. Svanholm;16
Binderup;28;32;33;43
Binderup Nedergaard;31
Bisgaard: Søren Pedersen i Nibe;47
Bislev kirke;29
Bjerger herred i Skåne;7
Bjerre: Anna Magdalene Kirstine;73
Bjerre herred;75
Bjørn: Bjørn Andersen til Stenalt,
lensmand på Aalborghus;23; Jacob
Andersen t. Vorgaard;18; Margrethe
t. Vaar;52
Bloch: Peder i Gerholm;42; Peder i
Gerholm, foged på Restrup;59
Blome: Hans, lensmand på Hald;13;
Henrik, lensmand på Hald;16
Blum: Geske;65
Blære;65
Boddum: Anders, degn i Nibe;49
Bogense;78
Bonderup;18;24;31;38;64;66
Bonderup bro;64
Borup;31;37
Braderup i Holsten;39
Brahe: Birgitte t. Turebygaard;45;
Jørgen;46; Otte t. Knudstrup,
lensmand på Aalborghus;20;24;33
Brand: Jens i Røde mølle;18
Brandi: Michel i Nibe;53
Bregentved- Gisselfeld birk;77
Brohøjsvads vej;30
Brun: Anders Jensen i Nibe;51;
Anders Sørensen i Nibe;39; Chr.
Andersen i Nibe, birkeskriver;53;
Chr. Andersen i Nibe,
herredsskriver;39; Chr. Jensen i
Nibe;51; Chr. Jensen i Nibe,
birkeskriver;51;52; Else
Andersdr.;39; Henrik;46; Jacob
Pedersen, præst i Skæve;60; Jens i
Ellidshøj, lille;13; Jens Jensen i

Nibe;51; Jep i Ellidshøj,
 herredsfoged;11;13;30; Jesper
 Ridemand i Ellidshøj;18; Lars i
 Ellidshøj;13; Lars i Nibe;50; Laurids
 Jensen i København;51; Mogens
 Christensen i Nibe;53; N.N.;11;
 Niels i Ellidshøj,
 herredsskriver;13;30; Peder
 Ridemand;Se Ridemand, Peder
 Sørensen; Peder Ridemand, borger i
 Aalborg;Se Ridemand; præst i
 Ulsted;66; Rasmus Christensen i
 Nibe;53; Thomas Christensen i
 Nibe;53
 Brøndlund: Jens til Nørre Eskjær;81
 Buchholz: Erhard Holger;73
 Buddisdr.: Inge i Hasseris;10
 Buddisen: Jep, herredsfoged;9; Peder i
 Hasseris;10; Peder, Lille, i
 Hasseris;10
 Buderup;16;18;31;37
 Buderup præstegård;17;31
 Buderupholm;16;17
 Budts: Jens Jensen i Nibe;Se Brun
 Bunde: Hedevig Christiane;73;
 Johannes Andreas;73
 Busted;7;8;50
 Buus: Anne Sørensd. i Nørholm;62;
 Chr. i Volstrup;36; Jens Sørensen i
 Hæsum;58; Søren Jensen i
 Hæsum;58;62
 Bygum;60
 Byrgesen: Jacob i København;39;40
 Byrialsen: Chr. i Aalestrup;62; Kirsten
 Christensdr.;60
 Bytzow: H.C., præst i Øls;66
 Børglum kloster;71
 Chresten i Nørholm, birkefoged;56
 Christensdr.: Ane i Klæstrup;44; Anne
 i Nibe;46; Anne i Suldrup;20;22;
 Anne i Teglgård;20; Anne Katrine i
 Nibe;39;40; Barbara i
 Suldrup;20;22; Birgitte i
 Svenstrup;25; Else i Klæstrup;44;
 Else i Svenstrup;25; Gertrud i
 Lundby;25; Inger i Snorup;20;22;
 Johanne;25; Karen i Nibe;39; Karen
 i Ooppelstrup;25; Karen i
 Sønderholm;25; Kirsten i
 Svenstrup;25; Kirsten i Tostrup?;44;
 Maren i Tostrup?;44; Mette i
 Bonderup;38
 Christensen: Anders i Estrup;63;
 Anders i Hyllested;17;54; Chr.;54;
 Chr. i Hyllested?;17; Chr. i
 Ooppelstrup;25; Helle i Svenstrup;25;
 Jens;20;32; Jens i Svenstrup,
 herredsfoged;19;20;22;23;34;63;
 Jens i Sønderholm;44; Jens i
 Sønderup;18; Just i Suldrup;20;22;
 Knud i Estrup;31; Lars i
 Volstrup;31; Mads i Tostrup;44;
 Michel i Bonderup;18; Niels i Nibe,
 podemester;47; Niels i Svenstrup;25;
 Niels i Sønderholm;60; Niels i
 Taarup;25; Ole i Nibe;47; Palle i
 Odense;54; Peder i Nibe;46; Peder
 Vestergaard i Nørholm,
 birkefoged;62;64; Søren;23; Søren i
 Gjelstrup;38
 Christianshavns Tugt- og
 Forbedringshus;79
 Clausen: Johan i Tyrrestrup,
 herredsfoged;29;64;65; Johan, foged
 på Pandum;39
 Clausholm;15
 Clemesen: Niels i Veggerby;31
 Clemmensen: Laurids i Tyrrestrup;29
 Clerque: Johan Adolf de t. Kyø;64
 Conradi: Anne;67; Christence;67;
 David;67; Else Christiane;67;
 Gotfred;67; Johan Christian;67;
 Johan David, herredsfoged;67;
 Jørgen;67; Karen;67; Lucie;67;
 Malene Elisabeth;67; Marie;67;
 Mette Marie;67
 Cras;Se Kras
 Dall;33;64;65
 Djørup;43
 Djørup Overgaard;28
 Drommerup;9
 Dronningborg;35
 Dudden: Augusta Caroline Amalie
 von;77
 Due: Jørgen t. Halkær;38
 Dyrby i Gassum s.;20
 Dændler: Johan Anton Heinrich,
 herredsfoged;77; Michael
 Christian;77
 Ebbesen: Peder (Galt?);18
 Egholm;58
 Ejdrup;65

Ejlandt: Catrine i Nørholm;81;
 Margrethe på Nr. Eskjær;81; Sophia
 Catrine Lardsr.;81; Theororius på
 Mølgaard;81
 Elbæk: Niels i Hvanstrup;12
 Ellidshøj;11;13;18;27;28;30;36;64;65
 Ellidshøj kirke;24
 Eriksen: Chr. i Nibe;46; Chr. í
 Nibe;45; Josep, foged på Restrup;54;
 Mads i Nibe, birkeskriver;50
 Ertmand: Hans i København.;42
 Esbernsdr.: Barbara;22
 Esbønderup;72
 Esgesen: Jens i Klæstruplund;11
 Eskjær: Nørre;81
 Espensen: Peder, birkeskriver i
 Nørholm;63
 Estrup;31;34;63
 Faber: Harriet;78; William Hugo;78
 Faith: Marie;71
 Falsters vestre herred;76
 Farsen: Esge i Nibe;30;42; Just i Nibe,
 birkefoged;41;50
 Farstrup;65
 Ferslev;59;64;65
 Fiedler: Frederik Carl;74; Mariane
 Henriette Wilhelmine;74
 Fikkesen: Margrethe Poulsdr.;18
 Findstrup i Dall;24
 Fisker: Peder i Nibe;43
 Fjends - Nørlyng herreder;80
 Flamsted;59
 Flensborg;65
 Fleskum herred;33;64;65;81
 Fløe;27;29
 Frederichshald i Norge;81
 Frederiksberg;71;74;76;80
 Frederiksborg;73
 Frederiksen: Chr.;39
 Frederikssund;73
 Frejlev;9
 Frendrup;12
 Frendrup Nihøje;12
 Fridenreich: Christiane;82
 Friis: Jørgen, biskop;12; Niels t.
 Krastrup;45
 Frost: Jens Nielsen;11
 Fruens Holm i Limfjorden;82
 Fur;70
 Fussingø;19
 Færch: Anders Nielsen i Nibe,
 købmand;69; Maren Cathrine i
 Nibe;69; Niels Nielsen i Nibe,
 købmand;70; Ole;70; Søren på
 Pandum;82
 Færchslægterne i Danmark;70
 Færke: Søren Nielsen;46
 Galten: Kirstine Magnella;73;
 Mads;73
 Gammelvads mølle;9
 Gassum;20
 Ged: Chr. Laursen i Nibe;39; Gunde i
 Nibe;46; Søren, herredsfoged i Aars
 herred;33
 Gerholm;42;59
 Gerndrup;19
 Ginderup: Henriette;74; Thomas;74
 Gislum herred;12
 Giver;65
 Gjedsmann: Anders, rådmann i
 Sæby;49; Maren Andersdr.;48;
 Maren Christensdr. af Aalb.;60;
 Urban Andersen i Klitgaard;49
 Gjedsted: Hans i Støvring, lokal- og
 slægtshistoriker;4
 Gjelstrup;13;37;38;42;43;45;46;52;
 Michel Pedersen,
 herredsskriver;37;38;39; Peder
 Nielsen i Gjelstrup, birkeskriver i
 Nibe;52; Peder Nielsen i Gjelstrup,
 herredsskriver;37;38
 Gjerrumgaard;60
 Gjølstup;42
 Glahm: Hother Christopher;77;
 Johanne Frederikke Camilla;77
 Gleerup: H.J. i Aalborg;49;65;66
 Gransse: Tord i Aalborg;30
 Gravlev;16;31;37
 Gravlev kirkegård;31
 Grefve sogn, Bjerger herred i Skåne;7
 Gregersdr.: Anne i Aalborg;29
 Gregersen: Peder i Flamsted;59
 Grevens Fejde;14;15;31
 Griis: Bagge, foged på Aalborghus;50
 Grinderslev kloster;39
 Grove: Hedvig;79; Johan Frederik,
 herredsfoged;79; Peter Vilhelm;79
 Grydsted;42
 Græbe: Christian Christopher,
 herredsfoged;76; Johan Christian;76
 Graarup;36
 Gudmundsen: Niels i Nørholm,

birkefoged;54
 Guds Legmes Lav i Aalborg;9;12
 Guldbæk;63;64
 Gundersted;65
 Gundersen: Niels i Ellidshøj;36; Peder i Ellidshøj, herredsfoged;24;27;28;36
 Gyldenstjerne: Anne Henriksdr.;16; Elisabeth;14; Erik Nielsen, lensmand på Riberhus og Aalborghus;7; Gabriel t. Restrup;16;18; Henrik Knudsen;15; Knud Henriksen t. Restrup;8;15
 Gyllich: Anna Marie Frederikke;80
 Gøye: Mogens t. Clausholm, lensmand på Aalborghus;8;15
 Haderslev;79
 Hagensen: Budde;10
 Hald;16;73; Christian;74; Otto Christian;73; Søren Jørgen Theodor, herredsfoged;73; Ulrich;74
 Hald amt;69
 Hald herred;20
 Halkær;38
 Hamburg;39
 Handest;20
 Hansen: Francois Dumont;75; Francois Gustav, herredsfoged;75; Jens i Moldbjerg;15;31; Jens, herredsfoged;11; Jørgen i Raakildegaard;13; Lene Nygaard;73
 Harrild hede;41
 Hassel: Bente Nielsdr.;66
 Hasselmands: Karen;81
 Hasseris;9
 Hasseris kær;10;54
 Hasseris å;35
 Haubro;57
 Haverslev kirke;10
 Hedegaard;34
 Hedegaard i Slet herred;54
 Hellerup;78;80
 Helt: Ellen Sofie;73
 Henriksen: Hans i Raakildegaard;13; Ole, tingholder;9
 Hertugdømmet Slesvig;75
 Hillerup: Nicoline Jespare;71; Niels Frederik;71
 Hillerød;29;73
 Hincheldeys: Bernt i Aalborg;59
 Hindsted herredsting;9
 Hjeds;8
 Hjerm-Ginding herreder;78
 Hjorth: bogbinder i Nibe;77
 Hjulmand: Søren i Støvring;28
 Hjørring;71
 Hjørring købstad;80
 Hobro;66
 Hoff: Karen Andersdr.;66
 Hofmand: Jeremias i Aalborg;29; Peder Christensen i Nibe;52; Susanne;29
 Hølgersen: Christoffer i Nibe, birkefoged;45
 Holk: Lyder Holk af Støvringgaard;7
 Holmager;43
 Holstebro;78
 Hoppensach: Frederikke;73
 Hornsgaard: Ole i Nibe;38
 Hornum;31;62;63
 Hornum herred;10;64
 Hornum præstegård;14
 Horsens;77
 Hunetorp;59
 Hvanstrup;12
 Hvid: Erik i Nibe;81; Karen Hamborg af Næsborg præstegr.;66
 Hyllested;17;33;43;54
 Hæsum;34;62
 Høeg: Stygge t. Vang;51
 Hørby: Anne Bertelsdr.;26;33;57; Bertel Andersen i Vesterris;20;31;33; Bertel Christiensen;9; Kirsten Christiensen i Busted;8
 Hørtigkarl: Chr. i Nibe;29
 Haar: Frederik Christian Glerup, herredsfoged;75; Margret Kirstine;75
 Haard: Søren, foged på Kjeldgaard;56;63
 Ibsen;Se også Jebsen og Jepsen; Søren i Findstrup;24;25
 Ilkjær: Niels Nielsen, herredsfoged;64;66
 Inge: Jep Buddisens;9
 Ingvarsdr.: Anne i Nibe;47; Else i Bergen;47; Karen i Nibe;47; Maren i Nibe;47
 Ingvarsen: Chr. i Nibe;47
 Iversen: Jeller, provst i Hindsted hrd.;9
 Jacobsdr.: Boel i Sønderholm;25; Edel i Sønderholm;25; Johanne;27;

Maren i Fløe;29; Maren i Aalborg;59
 Jacobsdr. Dorth;38
 Jacobsen: Bernhard i Restrup, skovejer;15; Jacob i Nibe, skomager;48; Jens i Ellidshøj;36; Niels i Svenstrup;27; Pweder i Aalborg;63; Selger i Sønderholm;25; Søren i Svenstrup;27;29; Villum i Sønderholm;60
 Jepsen;Se også Jepsen og Ibsen; Jens, herredsfoged;14; Just i Klæstruplund, herredsfoged;10;11; Niels, foged på Aalborghus;Se Wærre
 Jensdr.: Anne i Nibe;51; Ingeborg i Nibe;48; Karen i Nibe;48; Kirsten i Nibe;48; Kirsten i Nørholm;60; Kirstine;42; Mette;28; Rigborg i Vust;48
 Jensen: Anders i Binderup, foged på Restrup;25; Budde i Hasseris;9; Chr. i Suldrup, herredsfoged;19;32;63; Gunde i Ellidshøj;27;36; Hans;11; Hans i Bygum, herredsfoged i Rinds hrd.;60; Hendrine Rasmine Cathrine;78; Jacob i Svenstrup;24;27;36; Jacob, præst i Sønderholm;25; Jens;14;27; Jens i Gjelstrup;46; Jens i Lyngbjerggaard;28;34; Jens i Svenstrup;28; Joen, præst i Hornum;26; Knud, foged på Torstedlund;45; Lars i Nibe;30; Lars i Sønderup;18; Laurids i Binderup Nedergaard, foged på Restrup;31; Michel i Bislev;28; Michel i Gravlev, herredsskriver;31; Morten i Lyngbjerggaard, delefoged for Aalborg Hospital;28;57; Morten i Siem;19; Niels;11;14; Niels i Ellidshøj;27; Niels i Nørholm, birkefoged;56; Niels, herredsfoged i Hindsted hrd.;9; Peder i Binderup;32; Peder, hospitalsforstander;14; Poul, herredsfoged;7; Thames i Gravlev;31; Thames i Snorup;22; Vogn i Veggergaard;42;43
 Jepsdr.: Inge i Suldrup, se Banderup;19
 Jepsen;Se også Jepsen og Ibsen; Poul, herredsfoged i Fleskum herred;33; Søren i Guldbæk;63
 Jespersen: Elisabeth Dyssel;71; Fr. A. S.;69
 Johansen: Carsten, foged på Pandum;28;29; Claus i Nibe;29
 Josepsen: Claus, foged på Aalborghus;9
 Jude: Jens i Busted;50; Niels i Nibe;31; Peder i Teglgård, herredsfoged i Hellum hrd.;20;22;32
 Juel: Axel t. Villestrup, lensmand på Aalborghus;20; Chr. Fr., baron t. Lundbæk;70; Dorth t. Lundbæk;35;44; Jens t. Kjeldgaard;47;52;56;63; Jens t. Lindbjerggaard;45; Niels;18; Ove, lensmand på Aalborghus;48; Palle t. Strandet, landsdommer;23; Søren;18
 Juelstrup præstegård;22
 Juelstrup sø;17
 Justdr.: Mette i Ferslev;59; N.N. i Suldrup;19
 Justsen: Anders i Klæstruplund;11; Chr. i Ferslev;59; Jørgen i Ferslev;59; Peder i Ferslev;59; Poul i Ferslev;59
 Jørgensdr.: Kirsten i Nørholm;59
 Jørgensen: Bertel i Raakildegaard;13; Jacob, birkeskriver i Nørholm;63; Morten i Raakildegaard;13; Niels i Nibe;37; Niels i Raakildegaard;13
 Kalundborg;9
 Karup sogn, Bjerger herred i Skåne;7
 Kempel: Sofia Magdalena;77
 Kerteminde;69
 Kiemp: Jens i Nibe;30
 Kirketerp;31;33;43
 Kjeldgaard;47;56
 Kjærulf: Ane Pedersdr. på Egholm;58; Bertel Andersen i Aslund;57; Jens Bertelsen i Nørhalne;57; Maren Bertelsdr. i Nørholm;57; Maren Pedersdr.;26; Michel Nielsen i Hunetorp;59; Oluf Pedersen i Store Vadumtorp;57;58; Peder på Egholm;58
 Klementsfejden;13;14
 Klim: Peder Nielsen, præst i Øland;57
 Klitgaard;54;61;63; Jens;58; Jens

Jensen;49
 Klotrup;60;62
 Klæstrup;15;44;45; Morten i Nibe;66
 Klæstrup Vestergaard;14
 Klæstruplund;11
 Knudsd.: Kirsten i Gjerumgaard;60
 Knudsen: Iver i Aalborg;60; Jens i
 Aalborg;61; Poul Skytte i
 Aalborg;58
 Knudstrup i Skåne;24
 Koefoed: Fr. Julius, mægler i Aalb.;72;
 Hans Georg, herredsfoged;71;
 Jens;72; Jens, stiftsfysikus i
 Aalborg;71; Niels Frederik
 Hillerup;72
 Korsør;82
 Krag: Jens Andersen, rdm. i
 Aalborg;58
 Kramers: Dorte Louise af
 Sønderborg;60
 Kras: Anders Laursen;26; Ane
 Poulsdr.;57; Anne Laursdr.;26; Anne
 Poulsdr.;57; Bertel Nielsen;59;
 Bertel Poulsen;57; Chr. Laursen;26;
 Corfits Nielsen i Nørholm;33;56;
 Else Poulsdr.;57; Inger Poulsdr.;58;
 Jørgen i Nørholm;59; Jørgen
 Laursen;26; Karen Laursdr.;26;
 Karen Poulsdr.;57; Laurids Nielsen i
 Moldbjerg,
 herredsfoged;24;25;26;27;33; Laust
 Laursen;26; Maren Nielsdr.;33;
 Maren Poulsdr.;60; Margrethe
 Nielsdr.;33;59; Mette
 Poulsdr.;57;58;62; N.N.
 Corfitsdr.;33; Niels Corfitsen i
 Nørholm;33; Niels Lauridsen;25;
 Niels Lauridsen i Svenstrup;25;26;
 Niels Poulsen i Bonderup;66; Niels
 Poulsen i Moldbjerg,
 herredsskriver;33;57; Niels Poulsen i
 Nørholm, birkefoged;26;57;59;
 Peder Corfitsen på Egholm;33;
 Peder i Nørholm, birkeskriver;63;
 Peder Nielsen;59; Poul II
 Nielsen;59; Poul Laursen;26; Poul
 Nielsen;59; Poul Nielsen i Nørholm,
 birkefoged;26;33;47;52;57;59; Poul
 Poulsen i Nørholm;57
 Krenkerup;56
 Kristensen: Søren i Svenstrup;17
 Krumpen: Jacob, mester;30; Stygge,
 biskop;12;14
 Kuri: Peder i Vesterris;33
 Kübnitz: Camilla;79
 Kyø;64
 Kær herred;74
 København;18;39;40;51;65;66;71;72;7
 3;74;75;76;79;80
 Købke: Jocum i Aalborg;33
 Køge;66
 Kaas: Helvig t. Restrup;25; Mogens, til
 Støvringgaard;45
 Langballe: Johannes Andresen;74;
 Karoline Charlotte Amalia;74
 Larsen: Chr. i Sebbesund;81; Dagmar
 i Nibe;70
 Lauridsdr.: Anne i Grydsted;42;
 Gundel i København;51; Inge i
 Lundgaard;54; Kirsten i
 Grydsted;42; Maren i Nibe;51;69;
 N.N i Grydsted;42
 Lauridsen: Anders i Grydsted;42;43;
 Helle i Uttrup;64; Laust i
 Sønderholm;23; Rasmus i
 Aalborg;50
 Laursen: Jens i Hasserris;10; Jon i
 Hedegaard i Slet hrd.?.;54; Kjeld;38;
 Laurs;14; Peder, herredsskriver;37;
 Thames i Binderup;32
 Laust i Nørholm: Skrædder;63
 Laustsen: Jørgen i Moldbjerg;Se Kras
 Lee;74
 Lere;14
 Ligger: Christen Pedersen;46
 Lille Algade i Nibe;70
 Lille Himmestrup;74
 Lindbjerggård;45
 Lindenberg;68
 Locher: Carl Ludvig Thilton;80; Carla
 Sigrid;80
 Lorentz: Christian Peter;78
 Lundby;65
 Lundbæk;29;43;70
 Lundbæk birk;65
 Lundgaard, Slet herred;54
 Lunge: Ove t. Odden, lensmand på
 Aalborghus;42;50
 Lübecker: Adolf Oigfred;68; Anne
 Margrethe;68; byfoged i Thisted;68;
 Catrine Hedvig;68; Henrik Karl;68;
 Johan Ludvig, herredsfoged;68;

Ove;68
Lydiksen: Lydik, skrædder i Nibe;47
Lykke: Iver til Buderupholm;17;
Joachim t. Buderupholm;16;
Joachim t. Østrup;14;16; Kirsten t.
Nørlund;32; Peder;30; Valdemar t.
Grinderslev kloster;39
Lyngbjerg;10;17
Lyngbjerggaard;28;57
Lynge: Andreas;72; August
Frederik;72; Carl Gotfred,
herredsfoged;72; Christian Carl
Julius;72; Johanne Andrea Elisa;72;
Julie Karen Dorte;72; Mikkel Peter
August;72; Nicoline Christine
Sofie;72; Nikolaj Andreas;72
Lyngsø;43
Lærke: Hans, foged på Aalborghus;8
Løgstør;65
Madsdr.: Kirsten i Nibe;47
Madsen: Anders i Klæstrup?;45; Chr. i
Klæstrup, birkefoged i Nibe;44;46;
Erik i Nibe, birkeskriver;42;50;
Peder i Nibe;30; Søren i
Klæstrup;15; Søren i Nibe;41
Maller: Fr.;33
Malmø;9;43
Mark: Søren i Nibe;77
Marsvinsholm;61
Mastrup;16;22
Mejlgaard;81
Mellemgade i Nibe;65
Mengel: Sofie Magdalene;72
Metropolitanskolen;75
Michelsen: Ingvor i Nibe,
birkefoged;47;51; Mads i
Moldbjerg;26; Mourids, købmand i
Nibe;29; Niels i Veggerby;32; Niels,
herredsfoged;7
Mikkelsen: Niels, borger i
København;39
Mogensen: Anders;14; Jesper;41; Lars
i Nibe;30
Moldbjerg;11;12;26;31;33;36
Moldbjerg Vestergaard;12;26
Mortensdr.: Karen;28; Karen i
Støvring;28; Maren i Svenstrup;28
Mortensen: Chr. i Svenstrup,
delefoged;28;38;57; Just i
Suldrup;19; Mads i Nørholm;47;52;
Mads i Sønderup;18; Søren i
Svenstrup;28
Mou birk;64;81
Mouridsen: Mads i Nørholm;Se Pugh
Munk: Gertrud Pedersdr. af
Haubro;57; Jens Madsen t.
Visborg;9; Niels i Støvring;28; Oluf
Nielsen, herredsfoged;28; Oluf,
lensmand på Aalborghus;20
Muus: Mads;44
Mølgaard;81
Mølgaard i Lundby sogn, Slet hrd.;54
Mølgaard i Ø. Hornum s.;15;16
Møller: Augusta Sophie
Frederikke;79; Carl August;79
Nedergaards lænke;52
Nibe;13;15;26;29;30;31;35;39;41;44;4
5;50;64;65;66;67;69;71;72;75;79;81
Nibe birketing;35;40;41;42;64
Nibe kirke;65
Nielsdr.: Anne i Nibe;43; Katrine
Marie i København;66; Maren i
Nibe;43;46;47
Nielsen: Anders i Tøtterup;48; Anders,
birkefoged i Nibe;42; Annæus,
apoteker i Nibe;77; Chr. i
Grydsted;42; Chr. i Hornum;31;63;
Clemind i Nibe;41; Find i
København;39; Hans i Klæstrup;45;
Jacob i København;39; Jacob i
Svenstrup, herredsskriver;34; Jens i
Hornum;50; Jens i Nibe,
birkeskriver;47;51;52;57; Jens i
Nørholm, birkefoged;56; Jens i
Volstrup;11; Jørgen i Nibe;38; Lars i
Mølgaard, Lundby s.;54; Lars i
Oplev;31; Laurids i Grydsted,
birkefoged i Nibe;42;46;50; Laurids
i Nørholm, birkeskriver;63; Mads i
Sønderholm;23; Morten i
Tostrup;44; Mourids i Moldbjerg
Vestergaard;26; Niels i
Gjelstrup;42;43; Peder i
Bonderup;64; Peder i Gjelstrup;Se
Gjelstrup; Peder i Suldrup;64; Peder
i Svenstrup;25; Peder i Tostrup
mølle;60; Poul i Oplev;31; Poul i
Rostrup;9; Simon;9; Simon i
Nørholm Vestergaard;62; Søren;14;
Søren i Klæstrup;45; Søren i
Volstrup, herredsfoged;9;10
Niemand: Søren Christensen i

Aalb.;59
 Norge;81;82
 Ny Mølle i Aalborg;35
 Nyborg;77;80
 Nykøbing;73
 Nyrup;11;30;32;54
 Nysted;78
 Næsborg;66;75
 Nørbæk;19
 Nørgaard: Mads i Nørgaard;23
 Nørgaard i Sønderholm;23
 Nørhalne;57
 Nørholm;26;33;47;53;54;56;57;58;59;
 60;62;63;64;81
 Nørholm birketing;54;64;81
 Nørholm kirke;58;59
 Nørholm Vestergaard;62
 Nørre Tranders;65
 Nørrelåe;29;35;44
 Nørvang-Tørrild herreder;76
 Nøtten;29
 Odder.;77
 Odense;54;78
 Ollestrup;62
 Olufsd.: Inger;28; Johanne;28
 Olufsen: Peder;28
 Onsild;28
 Otsdr.: Else;29
 Oufvad: Jacob;38
 Pallesen: Anders i Nibe;30; Lars i
 Nibe, birkefoged;42; Lars i
 Rørbæk;9; Mads i Nibe;41;50; Palle,
 præst i Nibe;30; Peder, Klæstrup;44
 Pandum;22;28;29;40;41;45;70;82
 Pandum birk;65
 Parsberg: Mandrup, lensmand på
 Aalborghus;47;52; Werner t.
 Torstedlund;49
 Pedersdr.: Anna i Nørholm;62;
 Anne;28; Anne i Ellidshøj;27; Anne
 i Gjelstrup;37; Apelone i
 Nørholm;63; Maren i Gjelstrup;37;
 Trine i Gjelstrup;37
 Pedersen: Anders i Nørholm;62; Chr. i
 Nibe;45;46;52; Chr. i Nibe,
 birkefoged;46;51; Chr. i
 Volstrup;36; Chr., degn i Ø.
 Hornum;62; Chr., foged i
 Helligåndshuset i Aalborg;43;
 Clemind;44; Ebbe;14; Jacob;14;
 Jacob i Borup, herredsfoged;18;31;
 Jens i Nørholm;62; Jens i
 Svenstrup;27; Jens, birkefoged i
 Nibe;48; Just i Ferslev, herredsfoged
 i Fleskum hrd.;59; Knud;14; Knud i
 Nibe, birkefoged;48; Knud i Nibe,
 herredsfoged;64; Laurs i Åbenrå;15;
 Michel;Se Gjelstrup; Michel i
 Nørholm, birkefoged;56; Niels i
 Nibe;36;44; Niels i Nibe,
 birkefoged;44; Niels i Sønderup;18;
 Niels i Aalborg;50; Niels,
 birkeskriver i Nibe;52; Niels, præst i
 Nibe;Se Aalborg; Palle i
 Klæstrup;45; Poul i Ellidshøj;27;
 Poul i Gravlev;31; Simon i
 Nørholm;62; Søren i Nibe;44;52;
 Søren i Nibe,
 birkefoged;36;46;47;52; Søren i
 Nørholm;62; Thomas i Nibe;46;47;
 Villads, borgmester i Køge;66
 Petersen: Alexandrine Maria
 Mathilde;76; Carl Nicolai;76;
 Jens;73; Johan Anton Frederik
 Wilhelm, herredsfoged;73; Nicolaj
 Chr.;72; Nicoline Frederikke;72
 Pig: Chr. Jensen i Suldrup;Se Jensen;
 Ingeborg;22; Jens t. Pigsgaard;19
 Pigsgaard, i Nørbæk sogn;19
 Poulsen: Jens i Binderup;28
 Preetzmann: Christian,
 herredsfoged;74; Johannes;74
 Prip: Jørgen t. Pandum;41
 Præstø;80
 Pugh: Chr. Mouridsen i Klitgaard;54;
 Chr. Mouridsen i Mølgaard, Lundby
 s.;54; Jørgen;17;54; Mads
 Mouridsen i Nørholm,
 birkefoged;54; Mourids Christensen
 i Mølgaard i Lundby s., Slet hrd.;54;
 Skammel Madsen i Nørholm;54
 Randers;14
 Rantzou: Henrik, lensmand på Hald;16
 Rasmusdr.: Anne i Nibe;51
 Rebstrup;18
 Resen: Hans Lauridsen, kappelan i
 Nibe;29; Johanne Christensdr. i
 Nibe;39; Laurids Michelsen i Nibe,
 præst;29;46
 Restrup;8;9;16;18;25;30;31;32;49;62
 Restrup kær;35
 Rhode: Caroline Doris;74

Ribe;7
 Rich: Ane Marie;82; Mogens;82;
 Peder Høeg;81; Poul i Nibe,
 herredsskriver;81
 Ridemand: Lars Sørensen;10; Mads
 Sørensen;10; Peder Sørensen i
 Volstrup,
 herredsfoged;8;10;11;14;54
 Ridemands mølle;38
 Rodsted;10
 Roed: Chr. Christensen i Nibe;49
 Rosenkrands: Ove t. Raakilde;28
 Roskilde;80
 Rostrup;9
 Rud: Erik til Fuglsang, lensmand på
 Aalborghus;23
 Rævsgaard i Vadum;59
 Røde mølle;18
 Rørbæk;9
 Raakilde;13;28
 Sadsersen: Eigil;15
 Sahl;34
 Schierbeck: Albertine;79
 Schiønning: Anders Svendsen i
 Norge;81; Christen Laursen i
 Graarup, herredsskriver;37; Jacob
 Svendsen i Norge;81; Just
 Mortensen i Suldrup;48; Lars
 Christensen i Graarup,
 herredsskriver;36; Peder Justsen i
 Suldrup;48; Søren Svendsen,
 herredsskriver;81
 Schiørring: bankdirektør i Nibe;77
 Schmidt: Jens på Volstrup;66
 Sebbekloster;65
 Sebbesund;81
 Seeblad: Otto, præst i V. Hassing;66
 Sehested: Elisabeth Birgitte;74;
 Malthe Jensen til Holmgaard,
 landsdommer;23
 Siem;19
 Skanderborg;69
 Skinkel: Hilleborg;16
 Skipper Klement;13;15
 Skivum;65
 Skomager: Clemend på Nibe
 Algade;81
 Skomagergade i Nibe;82
 Skriver: Chr., herredsskriver;31;
 Michel;Se Jensen; Mogens i
 Aalborg;51; Niels;Se Brun; Niels i
 Veggerby, herredsskriver;32;
 Oluf;30; Peder i Aalborg;30; Peder,
 forstander i Aalborg
 Helligåndshus;63; Peder,
 herredsskriver;30; Peder, prior i
 Aalborg Hospital;34; Poul i Nibe;44
 Skrædder: Christen i Annerup;36;
 Mourids i Vitskøl;50; Villum;25
 Skæve;60
 Skørping;60
 Skåne;7
 Smed: Anders i Aalborg;30; Chr. i
 Svenstrup,
 herredsfoged;11;23;24;27; Jens i
 Nibe;30; Jep, herredsfoged;Se
 Buddisen; Niels;34; Peder i
 Aarestrup, herredsfoged;7;9
 Snorup;20;22
 Sohngaardsholm;71
 Sommer: Chr. t. Gerndrup;19;22;
 Knud Jacobsen;48; Poul Jacobsen i
 Nibe;53
 Sommerfeldt: Niels Mathias Olfert;77
 Spandau;66
 Sparekassen for Hjørring By og
 Omegn;71
 St. Ajustrup;65
 Stege;73
 Stegman: lektor i Aalborg;79
 Stejlebakken;64
 Stenberg: Niels Nielsen, præst i
 Hornum;26
 Stensballegaard birk;74
 Store Algade i Nibe;70
 Storevorde birk;64;81
 Struer;78
 Stub: Chr. i Aars;32; Chr.,
 herredsskriver;20;32; Peder
 Lauridsen, birkeskriver;53; Peder
 Lauridsen, herredsskriver;40;64;81
 Støvring;4;16;18;22;28;35
 Støvringgaard;7
 Suldrup;17;19;20;22;32;48;63;64
 Sur: Chr. Lauridsen;42
 Svanholm;16
 Svendborg;82
 Svenstrup;11;14;17;20;23;24;25;26;27
 ;29;34;38;57;64;65
 Svenstrup Vestermølle;23;25
 Syv: Peder, præst i Hellested;66;
 Vibeke;66

Sæby;49
 Søgaard;8;9;10;17
 Sønder Døvelstrup;30;31
 Sønderborg;60
 Sønderholm;9;11;16;30;44;60
 Sønderup;18
 Søndre Strandstræde i Nibe;68
 Sørensd.: Geske Marie i Nørholm;62;
 Maren i Nibe;51
 Sørensen: Chr. i Nibe;47; Jacob,
 brygger i Nibe;33; Lars;11;
 Mads;11; Mads i Nørholm;56; Niels
 i Fløe;27; Peder;14; Peder i Nibe,
 skomager;48; Peder i Oplev;31;
 Peder i Støvring;28; Peder i
 Sønderup;18; Peder i
 Volstrup;13;15; Per i Annerup;23;
 Ytte i Nibe;43
 Sørup;10;11;14;31;34
 Teglgård i Skørping s.;20;22;60
 Terkelsen: Chr., kapellan i
 Aarestrup;37
 Tersted;22
 Testrup: Kr. Sørensen, herredsfoged i
 Rinds herred;62
 Thamesen;*Se* også Thomsen; Balter i
 Nibe, birkeskriver;51; Balter i Nibe,
 herredsskriver;35; Jens;11; Lars i
 Nibe, birkefoged;41; Lars i
 Snorup;20;22;32;63
 Thisted;68
 Thomasdr.: Anne;25; Anne i
 Nørholm;57; Maren;59
 Thomsen;*Se* også Thamesen; Chr. i
 Svenstrup;57; Erik i Nørholm,
 birkefoged;56; Hans,
 herredsfoged;69; Mads i
 Nørholm;56; Peder i Dall;64; Tyge,
 herredsfoged;65
 Thomson: Christian Frederik;69; Edel
 Margrethe;69; Maren;69; Morten;69
 Thorsager;69
 Thott: Knud Nielsen;66
 Thybo: Chr i Nibe;44; Martha
 Godtfredine;78
 Tirsbæk;69
 Tolder: Hans Bartholomæussen;*Se*
 Bartholomæussen
 Topsgaard;14;17
 Topsgaards mark;10
 Tornekrands: Chr. Michelsen, foged på
 Aalborghus;8; Christoffer Mikkelsen
 t. Lundbæk;43
 Torsted;9;10
 Torstedbro mølle;8;9;10
 Torstedlund;13;30;41;42;45;49;50
 Torstedlund-Albæk birk;69;71;82
 Torstensonsfejden;26
 Tostrup;44;60
 Tostrup mølle;60
 Troelsen: Chr. i Nørholm,
 birkefoged;56;57
 Trudsholm;58
 Tulstrup;34
 Turebygaard;45
 Tybring: Bager i Nibe;72
 Tychsen: Marie Frederikke;74
 Tyrrestrup;29;40
 Tønder;39
 Tøtterup;48
 Taarup;7;11;25;30
 Udsen: Karen Lauridsdr.;33; Laurids
 Ebbesen;34
 Urne: Axel t. Marsvinsholm;61;
 Chr.;61
 Uttrup;64
 Vadumtorp;57;58
 Vare: Niels, foged på Aalborghus;*Se*
 Wærre
 Vare , by ved Ribe;7
 Veggerby;8;31;32
 Veggergaard;42;43
 Vennebjerg herred;71
 Vestergaard: Peder Christensen i
 Nørholm;60;*Se* Christensen
 Vestergaard i Klæstrup;14
 Vestergaard i Moldbjerg;12;33
 Vestergaard i Nørholm;62
 Vesterleg;12
 Vestermølle i Svenstrup;24
 Vesterris;20;26;31;33
 Viborg;72
 Viffert: Anders Maltesen til Albæk;22;
 Baltzer Maltesen t. Rebstrup;18;
 Joen Madsen t.
 Torstedlund;14;30;32;50; Niels
 Joensen t. Torstedlund;13;41;42;50
 Viffertsen: Jon til Torstedlund;9
 Villesen: Lars i Hebbelstrup;50
 Villumsen: Anders i Nørholm,
 birkeskriver;63; Mogens,
 amtsskriver;28;48

Vingaard: Mogens i Nørholm, præst;52; Niels Mogensen i Nørholm;59; Sidsel;52
Vintønden;9;32
Visborg;9
Vitskøl;50
Vodskov: Jens Andersen i Aalborg;33
Voergaard;14
Vognsdr.: Anne af Veggergaard;42;43
Vokslev;10
Volsted;65
Volstrup;9;10;11;15;16;18;31;36
Volstrup ved Hobro;66
Vor Frue kirke, Aalborg;65
Vor og Nim herreder;74
Vorgaard;18
Vr. Hassing;66
Vrejlev kloster;71
Vust;48
Wedel: Arlette Christiana;82; Dorthe Cecilia;82; Kleinke Petrea;82; Nicolai Severin, herredsskriver;82
Weidemann: Johannes Christoffersen i Aalborg;39; Simon Christoffersen i Aalborg;39
Wendelboe: Ane Sophie Jørgensdatter;73
Wentzel: Johanne Caroline;80
Wibro: J.S., fabrikant i Nibe;77
Wichmann: Conrad, major;49
Willumsen; *Se* Villumsen
Winckel: Marie Nielsdr.;81
Winther: Poul Ibsen i Fløe;29
Wintzein: Christoffer Frantz von, ritmester;39
Wolf: Else Madsdr.;60; Kirsten Madsdr.;60; Mads Sørensen i Nørholm, birkefoged;57;60; Maren Madsdr.;60; Mette Madsdr.;60; Oluf Sørensen i Nibe?;60; Søren Madsen;60
Wærre: Niels i Busted;10; Niels i Malmø;9; Niels Jebsen i Busted, herredsfoged;7; Peder i Malmø;9
Wærre i Grefve eller Karup sogn, Bjerger herred i Skåne;7
Wærræ: Nicolaus;9
Zimmermann: Daniel i Aalborg, kaptajn;58; Præst i Ulsted;66
Ø. Hassing;66
Ø. Hornum;10;33
Øland;57
Øls;66
Ørnsgaard i Aarestrup;9
Åbenrå;15
Aagesen: Mathias Hamborg;66; Søren i Nibe, herredsfoged;66
Aagaards byggested;10
Aalborg;7;9;12;15;17;19;29;30;35;39;50;58;59;60;61;65;68;71;74;78; Niels Pedersen, præst i Nibe;37;39
Aalborg Helligåndshus;7;10;11;43
Aalborg Historiske Museum;12
Aalborg Hospital;9;11;14;17;28;34;38;45
Aalborghus;7;8;9;11;20;22;23;24;26;42;48;50;57;65
Aalestrup;62
Aarestrup;9;10;23;37
Aarestrup kirke;32
Århus;73;75
Aars;32;81
Aars herredsting;8;10;12;36;81
Aars-Slet herred;65
Aastrup;43